

FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN 1988

FAMILY- AND OCCUPATION SURVEY 1988

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK B 959

FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN
1988

FAMILY AND OCCUPATION SURVEY

1988

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO-KONGSVINGER 1991

ISBN 82-537-3040-3
ISSN 0803-2947

EMNEGRUPPE
21 Befolkning

ANDRE EMNEORD

Abort
Barnetall
Ekteskap
Fødsler
Prevensjon
Samboerforhold
Samlivstyper

Forord

Statistisk sentralbyrå legger i denne publikasjonen fram resultater fra Familie- og yrkesundersøkelsen 1988. Publikasjonen gir en oversikt over fruktbarhets- og samlivsutviklingen med særlig vekt på det som har skjedd i de senere årene.

Hovedresultatene fra undersøkelsen blir også presentert i "Bedre sent enn aldri", hvor det er lagt mest vekt på å beskrive og kommentere utviklingen. Videre analyser av resultatene vil bli lagt fram i særskilte publikasjoner.

Publikasjonen er utarbeidet av en prosjektgruppe bestående av Turid Noack (leder), Svein Blom og Lars Østby. Den samme gruppen har også planlagt og gjennomført undersøkelsen.

Barne- og familiedepartementet, Kommunaldepartementet, Norges allmennvitenskapelige forskningsråd og Norges råd for anvendt samfunnsforskning har deltatt i finansieringen av undersøkelsen.

Statistisk sentralbyrå, Oslo,
21. januar 1991

Svein Longva

Preface

This publication presents findings from the Family and Occupation Survey 1988. The publication gives a general overview of the development of fertility and cohabitation with special emphasis on recent trends.

The main results from the survey are also to be presented in the publication "Bedre sent enn aldri", emphasising description of and comments to the development. Further analyses of the findings will be presented in separate publications.

The publication has been produced by a project group comprising Turid Noack (leader), Svein Blom and Lars Østby. The same group has also planned and conducted the survey.

The Ministry of Children and Family Affairs, the Ministry of Local Government, the Norwegian Research Council for Science and the Humanities and the Norwegian Research Council for Applied Social Science have participated in financing the survey.

Central Bureau of Statistics, Oslo,
21 January 1991

Helge Brunborg

Innhold

	Side
Tabellregister	7
 Tekstdel	
1. Formål	18
2. Opplegg og gjennomføring	19
2.1. Utvalg	19
2.2. Datainnsamling	19
3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene	20
3.1. Utvalgsvarians	20
3.2. Utvalgsskjevhet og frafall	21
3.3. Innsamlings- og bearbeidingsfeil	25
4. Begrep og kjennemerker	25
5. Bruk av tabellene	28
6. Sammenlikning mellom menn og kvinner	28
7. Sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977	29
 Tekst på engelsk	 30
 Særskilt tabelldel	
1. Ekteskap og samboerforhold	40
2. Svangerskap og barn	57
3. Barns plassering i livsløpet	78
4. Mulighet for å få barn - infekunditet, sterilisering og prevensjonsbruk	97
5. Barnetall og familieliv - holdninger og idealer	112
 Vedlegg	
1. Kvinneskjema med svarfordelinger	135
2. Mannsskjema med svarfordelinger	161
 Utkomne publikasjoner	
Tidligere utkommet på emneområdet	179
Publikasjoner sendt ut fra Statistisk sentralbyrå etter 1. januar 1990.	
Emneinndelt oversikt	180
Utkommet i serien Standarder for norsk statistikk (SNS)	187

Standardtegn i tabeller

- . Tall kan ikke forekomme
- .. Oppgave mangler
- : Tall kan ikke offentliggjøres
- Null
- 0 Mindre enn 0,5 av den brukte enheten

Contents

	Page
Index of tables	12
Text	
1. Purpose	30
2. Survey design and procedure	31
2.1. Sampling procedure	31
2.2. Collection of data	32
3. Errors and reliability of estimates	33
3.1. Sampling variance	33
3.2. Sampling bias and non-response	34
3.3. Collection and processing errors	34
4. Terms and variables	35
5. Use of tables	38
6. Comparison of men and women	38
7. Comparison with the Fertility Survey 1977	38
Separate tables	
1. Marriage and cohabitation without marriage	40
2. Pregnancies and children	57
3. Spacing	78
4. Fecundity - infecundity, sterilization and use of contraception	97
5. Number of children and family life - attitudes and ideals	112
Annexes	
1. Female questionnaire with straight runs	135
2. Male questionnaire with straight runs	161
Publications	
Previously issued on the subject	179
Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1990.	
Survey arranged by subject matter	180
Issued in the series Standards for Norwegian Statistics (SNS)	187

Explanation of Symbols in Tables

- . Category not applicable
- .. Data not available
- : Not for publication
- Nil
- 0 Less than 0.5 of unit employed

Tabellregister

	Side
Type samliv	
1.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter ekteskapelig status og etter samlivsstatus. Prosent	42
1.1.2. Samlivsstatus etter landsdel og alder. Kvinner og menn. Prosent	43
1.1.3. Samboere i ulike aldersgrupper, etter giftermålsplaner. Kvinner og menn. Prosent	44
1.1.4. Varighet av bestående samboerforhold, etter om det er en skriftlig avtale. Kvinner født 1945-1968. Prosent	45
1.1.5. Varighet av bestående samboerforhold, etter om det er en skriftlig avtale. Menn født 1945 og 1960. Prosent	45
Når inngås første samliv	
1.2.1. Andel som hadde inngått første samliv innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent	46
1.2.2. Andel som hadde inngått første ekteskap innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent	46
1.2.3. Andel som hadde inngått første samboerforhold innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent	47
1.2.4. Andel med første samliv, samboerforhold og ekteskap inngått innen ulike aldre, etter kjønn, utdanning og alder. Prosent	48
Samlivsvarighet	
1.3.1. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for samlivstyper. Kvinner født 1945-1968. Prosent	49
1.3.2. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for samlivstyper. Menn født 1945 og 1960. Prosent	49
1.3.3. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for landsdel. Kvinner født 1945-1968. Prosent	50
1.3.4. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for landsdel. Menn født 1945 og 1960. Prosent	50
1.3.5. Alle samliv, første samliv og seinere samliv i grupper for kjønn og alder, etter samlivstype. Prosent	51
1.3.6. Forløp og varighet av første samliv, etter samlivstype. Kvinner og menn, født 1945 og 1960	52
1.3.7. Samboerforhold som innledet første ekteskap, etter samboerforholdets varighet. Tall for kjønn og alder	54
1.3.8. Samlivstype - 1/2, 1, 2 og 5 år etter første levendefødsel - for kvinner (født 1945-1968) som får første barnet mens de er samboende. Prosent	54
1.3.9. Samlivstype - 1/2, 1, 2 og 5 år etter første barn - for menn (født 1945 og 1960) som får første barnet mens de er samboende. Prosent	54
1.3.10. Personer (født 1945 og 1960) som har avsluttet første samliv, etter nåværende samlivsstatus. Tall for typer av første samliv. Prosent	55
1.3.11. Andel som hadde inngått nytt samliv innen 1/2 år til 10 år etter opphør av første samliv. Tall for kjønn og alder. Prosent	56
Svangerskap	
2.1.1. Svangerskapsutfall blant kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent	61
2.1.2. Svangerskapsutfall blant kvinner (født 1945-1968) gruppert etter tallet på svangerskap. Prosent	61
2.1.3. Svangerskapsutfall blant kvinner (født 1945-1968) etter svangerskapsnummer. Prosent ..	62
2.1.4. Kvinner etter tallet på svangerskap. Tall for aldersgrupper og for år siden inngåelse av første samliv	62

Fødsler og barn

2.2.1. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på fødsler	63
2.2.2. Menn i ulike aldersgrupper, etter tallet på barn	63
2.2.3. Kvinner (født 1945-1968) etter tallet på fødsler. Tall for år tilbrakt i samliv. Prosent ...	64
2.2.4. Menn (født 1945 og 1960) etter tallet på barn. Tall for år tilbrakt i samliv. Prosent	64
2.2.5. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv	65
2.2.6. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv	65
2.2.7. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for antall kirkebesøk og år tilbrakt i samliv	66
2.2.8. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for antall kirkebesøk og år tilbrakt i samliv	66
2.2.9. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for tallet på søsken og år tilbrakt i samliv	67
2.2.10. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for tallet på søsken og år tilbrakt i samliv	67
2.2.11. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) med minst ett samliv, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv	67
2.2.12. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) med minst ett samliv, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv	68
2.2.13. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) som lever i sitt første samliv, i grupper for mannens allmennutdanning og samlivets varighet	68
2.2.14. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) som lever i sitt første samliv, i grupper for kvinnens allmennutdanning og samlivets varighet	68
2.2.15. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for landsdel og alder	69
2.2.16. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for landsdel og alder	69
2.2.17. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for bostedsstrøk og alder	69
2.2.18. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for bostedsstrøk og alder	70
2.2.19. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for bostedsstrøk under oppveksten og alder	70
2.2.20. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for bostedsstrøk under oppveksten og alder	70
2.2.21. Gjennomsnittlig tall på fødsler ved ulike alderstrinn. Kvinner i grupper for utdanning og alder	71
2.2.22. Gjennomsnittlig tall på barn ved ulike alderstrinn. Menn i grupper for utdanning og alder	72

Aborter

2.3.1. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på aborter (spontane/framkalte)	73
2.3.2. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for framkalte aborter, etter tallet på spontane aborter. Prosent	73
2.3.3. Gjennomsnittlig tall på fødsler og aborter, etter tallet på svangerskap. Kvinner født 1945-1968	74
2.3.4. Gjennomsnittlig tall på aborter, etter utdanning. Kvinner født 1945-1968	74
2.3.5. Gjennomsnittlig tall på aborter, etter antall kirkebesøk. Kvinner født 1945-1968	74
2.3.6. Gjennomsnittlig tall på aborter, etter alder ved inngåelse av første samliv. Kvinner født 1945-1968	75
2.3.7. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter alder ved første abort. Prosent	75
2.3.8. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for tall på svangerskap, etter tallet på aborter (spontane/framkalte). Prosent	76
2.3.9. Gjennomsnittlig tall på framkalte aborter. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv	76
2.3.10. Andel av svangerskapene som er endt i framkalt abort. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv. Prosent	77

Alder og første barn

3.1.1. Andel uten barn ved utvalgte aldre, etter personens fødselsår. Prosent. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977	81
3.1.2. Andel uten barn i grupper for utdanning og alder. Prosent	82
3.1.3. Andel uten barn i grupper for bostedsstrøk og alder. Prosent	82

Barn og samliv

3.2.1. Andel uten barn i grupper for år siden første giftermål og alder. Prosent	83
3.2.2. Andel av kvinner (født 1945-1968) uten levendefødsel, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv. Prosent	83
3.2.3. Andel av menn (født 1945 og 1960) uten barn, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv. Prosent	84
3.2.4. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter samlivsstatus ved første barns fødsel. Prosent	84
3.2.5. Gjennomsnittsalder ved første levendefødsel for gifte og før gifte kvinner (født 1945-1968) med levendefødsel før eller i første ekteskap. Tall for grupper av utdanning og år siden første giftermål. År	85
3.2.6. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter første barns plassering i forhold til første ekteskap. Prosent	85
3.2.7. Gifte og før gifte kvinner (født 1945-1968) i grupper for giftermålsalder, etter første levendefødsels plassering i samlivshistorien. Prosent	86
3.2.8. Gifte og før gifte menn (født 1945 og 1960) i grupper for giftermålsalder, etter første barns plassering i samlivshistorien. Prosent	87
3.2.9. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn, i grupper for alder ved giftermålet og fødselsår. Måneder	88
3.2.10. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn, i grupper for utdanning og alder. Måneder	88
3.2.11. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper. Landsdel. Måneder	89
3.2.12. Kvinner (født 1945-1968) med levendefødsel etter samlivsstatus ved første fødsel. Tall for når første barn ble født. Prosent	89
3.2.13. Menn (født 1945 og 1960) med barn etter samlivsstatus ved første barn. Tall for når første barn ble født. Prosent	90
3.2.14. Kvinner og menn med barn, etter samlivsstatus ved første barns fødsel. Tall for grupper av alder og utdanningsnivåer. Prosent	91
3.2.15. Kvinner (født 1945-1968) som har avsluttet første ekteskap, etter om de seinere har hatt levendefødsel eller ikke. Tall for etterfølgende samlivshistorie. Prosent	92
3.2.16. Menn (født 1945 og 1960) som har avsluttet første ekteskap, etter om de seinere har hatt barn eller ikke. Tall for etterfølgende samlivshistorie. Prosent	92

Avstand mellom barn

3.3.1. Kvinner med minst 2 levendefødsler, etter tid mellom første og andre fødsel. Tall for når annet barn ble født. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958)	93
3.3.2. Menn (født 1945 og 1960) med minst 2 barn, etter tid mellom første og andre barn. Tall for når annet barn ble født	93
3.3.3. Gjennomsnittlig tid mellom første og andre levendefødsel. Tall for kvinner med minst 2 levendefødsler, i grupper for utdanning og når annet barn ble født. Måneder. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958)	94
3.3.4. Gjennomsnittlig tid mellom første og andre barn. Tall for menn (født 1945 og 1960) med minst 2 barn, i grupper for utdanning og når annet barn ble født. Måneder	94

Avstand mellom barn (forts.)

3.3.5. Gifte og før gifte kvinner i grupper for når annet barn ble født, etter tid mellom første og andre levendefødsel ¹ . Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958)	95
3.3.6. Gjennomsnittlig tid mellom kvinnes levendefødsler, i grupper for barnas fødselsår. Måneder. Kvinner født 1945-1968	96
3.3.7. Gjennomsnittlig tid mellom mennenes barn, i grupper for barnas fødselsår. Måneder. Menn født 1945 og 1960	96

Fekunditet og sterilisering

4.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter fekunditetsstatus. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. Prosent	100
4.1.2. Infekunde og steriliserte kvinner i ulike aldersgrupper, etter barnetall	101
4.1.3. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter samleierfaring og sterilisering. Prosent	102
4.1.4. Steriliserte kvinner i ulike aldersgrupper, etter steriliseringsgrunn. Prosent	102

Prevensjonsbruk

4.2.1. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for kjønn og alder. Prosent	103
4.2.2. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og samlivsstatus. Prosent	104
4.2.3. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for kjønn, alder og landsdel. Prosent	105
4.2.4. Andel av kvinner (født 1945-1968) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall og bostedsstrøk. Prosent	106
4.2.5. Andel av menn (født 1945 og 1960) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for bostedsstrøk. Prosent	107
4.2.6. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og utdanning. Prosent	108
4.2.7. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og faktisk barnetall. Prosent	109
4.2.8. Andel av kvinner (født 1945-1968) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for tid til når neste (første) barn ønskes. Prosent	110
4.2.9. Andel av menn (født 1945 og 1960) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for tid til når neste (første) barn ønskes. Prosent	111

Ideelt barnetall

5.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter ideelt barnetall for en familie i Norge	115
5.1.2. Ideelt barnetall for en familie i Norge. Gjennomsnittstall for kvinner og menn, i grupper for alder og utdanning	115
5.1.3. Kvinner (født 1945-1968) som regner med å få (flere) barn, etter ideelt barnetall for en familie i Norge. Tall for grupper av samlet forventet barnetall	116
5.1.4. Menn (født 1945 og 1960) som regner med å få (flere) barn, etter ideelt barnetall for en familie i Norge. Tall for grupper av samlet forventet barnetall	116

Grunner til å få/ikke få barn

5.2.1. Kvinner etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til ikke å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent	117
5.2.2. Menn etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til ikke å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent	118
5.2.3. Kvinner etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent	119
5.2.4. Menn etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent	120

Forventet barnetall og tid for neste barn

5.3.1. Gjennomsnittlig tall på barn født og forventet født i framtida. Kvinner og menn, i grupper for alder og utdanning	121
5.3.2. Gjennomsnittlig samlet forventet barnetall. Kvinner og menn, i grupper for samlivsstatus og alder	122
5.3.3. Gjennomsnittlig samlet forventet barnetall for kvinner og menn som kan få barn. Tall for grupper av alder og henholdsvis landsdel og egen utdanning	123
5.3.4. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter når første barn ønskes. Tall for kvinner som ikke har barn. Prosent	124

Kvinner og menn som ikke forventer (flere) barn

5.4.1. Andel som ikke regner med å få (flere) barn, blant dem som kan få barn. Tall for grupper av faktisk barnetall, kjønn og alder. Prosent	125
5.4.2. Andel som ikke regner med å få (flere) barn, blant dem som kan få barn. Tall for grupper av samlivsstatus, kjønn og alder. Prosent	125
5.4.3. Andel kvinner (født 1945-1968) som ikke regner med å få (flere) barn, blant kvinner som kan få barn. Tall for grupper av antall sønner og døtre. Prosent	126
5.4.4. Andel menn (født 1945 og 1960) som ikke regner med å få (flere) barn, blant menn som kan få barn. Tall for grupper av antall sønner og døtre. Prosent	126
5.4.5. Kvinner som kan få barn, etter viktigste grunn til ikke å få (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for faktisk barnetall. Prosent	127
5.4.6. Menn som kan få barn, etter viktigste grunn til ikke å få (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for faktisk barnetall. Prosent	128

Holdninger til familieliv og abort

5.5.1. Kvinner og menn, etter hvilken betydning de tillegger menns uvilje til å ta sin del av barnestell og husarbeid for kvinners ønsker om flere barn. Tall for aldersgrupper og utdanning. Prosent	129
5.5.2. Andel kvinner som kunne tenke seg å få et barn alene, dvs. uten å leve i parforhold. Tall for grupper av alder og samlivsstatus. Prosent	130
5.5.3. Andel kvinner som kunne tenke seg å få et barn alene, dvs. uten å leve i parforhold. Tall for grupper av alder og utdanning. Prosent	130
5.5.4. Kvinner og menn, etter holdning til samboerforhold. Tall for aldersgrupper, samlivsstatus og utdanning. Prosent	131
5.5.5. Kvinner og menn, etter tilfredshet med familielivet. Tall for grupper av alder og samlivsstatus. Gjennomsnitt på tipunkts skala	132
5.5.6. Andel som er enig i påstanden "Selv om en kvinne er yrkesaktiv, bør hun ha hovedansvaret for det praktiske arbeidet med hjem og barn", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988	132
5.5.7. Andel som er enig i påstanden "Jenter bør velge utdanning uten hensyn til at de som oftest blir mødre og husmødre", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988	133
5.5.8. Andel som er enig i påstanden "Kvinner som har barn under skolealder, bør selv ta seg av sine barn og ikke være yrkesaktive", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988	133
5.5.9. Andel som er enig i påstanden "Fordi kvinner i dag stiller svakere enn menn på arbeidsmarkedet, bør kvinner gis fortrinnsrett ved ansettelse dersom søkerne ellers er likt kvalifisert", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988	134
5.5.10. Andel som støtter selvbestemt abort, etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988	134

Index of tables

	Page
Type of cohabitation	
1.1.1. Women and men in different age groups, by marital status and by cohabitational status. Per cent	42
1.1.2. Cohabitational status by region and age. Women and men. Per cent	43
1.1.3. Cohabitants in different age groups, by plans for marrying. Women and men. Per cent ..	44
1.1.4. Duration of cohabitation without marriage and written agreement. Women born 1945-1968. Per cent	45
1.1.5. Duration of cohabitation without marriage and written agreement. Men born 1945 and 1960. Per cent	45
Start of first cohabitation	
1.2.1. Percentage having started first cohabitation at different ages. Figures for sex and age ..	46
1.2.2. Percentage having started first marriage at different ages. Figures for sex and age	46
1.2.3. Percentage having started first cohabitation at different ages. Figures for sex and age ..	47
1.2.4. Percentage with first cohabitation, cohabitation without marriage and marriage at different ages, by sex, education and age	48
Duration of cohabitation	
1.3.1. Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for types of cohabitation. Women born 1945-1968	49
1.3.2. Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for types of cohabitation. Men born 1945 and 1960	49
1.3.3. Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for region. Women born 1945-1968	50
1.3.4. Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for region. Men born 1945 and 1960	50
1.3.5. All cohabitations, first cohabitation and later cohabitations in groups for sex and age, by type of cohabitation. Per cent	51
1.3.6. Status and duration of first cohabitation, by type of cohabitation. Women and men, born 1945 and 1960	52
1.3.7. Cohabitation preceding first marriage, by duration of cohabitation. Figures for sex and age	54
1.3.8. Type of cohabitation - 1/2, 1, 2 and 5 years after first live birth - for women (born 1945-1968) having first child while cohabiting without marriage. Per cent	54
1.3.9. Type of cohabitation - 1/2, 1, 2 and 5 years after first child - for men (born 1945 and 1960) having first child while cohabiting without marriage. Per cent	54
1.3.10. Persons (born 1945 and 1960) with first cohabitation ceased, by present cohabitational status. Figures for types of first cohabitation. Per cent	55
1.3.11. Percentage having started new cohabitation within 1/2 year to 10 years after first cohabitation ceased. Figures for sex and age	56
Pregnancies	
2.1.1. Outcome of pregnancies among women in different age groups. Per cent	61
2.1.2. Outcome of pregnancies among women (born 1945-1968), grouped by number of pregnancies. Per cent	61
2.1.3. Outcome of pregnancies among women (born 1945-1968), by pregnancy number. Per cent	62
2.1.4. Women by number of pregnancies. Figures for age groups and for years since start of first cohabitation	62

Births and children

2.2.1. Women in different age groups, by number of births	63
2.2.2. Men in different age groups, by number of children	63
2.2.3. Women (born 1945-1968) by number of births. Figures for years spent in cohabitation. Per cent	64
2.2.4. Men (born 1945 and 1960) by number of children. Figures for years spent in cohabitation. Per cent	64
2.2.5. Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for education and years spent in cohabitation	65
2.2.6. Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for education and years spent in cohabitation	65
2.2.7. Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for church attendance and years spent in cohabitation	66
2.2.8. Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for church attendance and years spent in cohabitation	66
2.2.9. Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for number of siblings and years spent in cohabitation	67
2.2.10. Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for number of siblings and years spent in cohabitation	67
2.2.11. Average number of births. Women (born 1945-1968) with at least one cohabitation, in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation	67
2.2.12. Average number of children. Men (born 1945 and 1960) with at least one cohabitation, in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation	68
2.2.13. Average number of births. Women (born 1945-1968) living in their first cohabitation, in groups for general education of the man and duration of the cohabitation	68
2.2.14. Average number of children. Men (born 1945 and 1960) living in their first cohabitation, in groups for general education of the woman and duration of the cohabitation	68
2.2.15. Average number of births. Women in groups for region and age	69
2.2.16. Average number of children. Men in groups for region and age	69
2.2.17. Average number of births. Women in groups for area of residence and age	69
2.2.18. Average number of children. Men in groups for area of residence and age	70
2.2.19. Average number of births. Women in groups for area of residence during the childhood and age	70
2.2.20. Average number of children. Men in groups for area of residence during the childhood and age	70
2.2.21. Average number of births at different ages. Women in groups for education and age . . .	71
2.2.22. Average number of children at different ages. Men in groups for education and age . . .	72

Abortions

2.3.1. Women in different age groups, by number of abortions (spontaneous/induced)	73
2.3.2. Women (born 1945-1968) in groups for number of induced abortions, by number of spontaneous abortions. Per cent	73
2.3.3. Average number of births and abortions, by number of pregnancies. Women born 1945-1968	74
2.3.4. Average number of abortions, by education. Women born 1945-1968	74
2.3.5. Average number of abortions, by church attendance. Women born 1945-1968	74
2.3.6. Average number of abortions, by age at start of first cohabitation. Women born 1945-1968	75

Abortions (cont.)

2.3.7. Women in different age groups, by age at first abortion. Per cent	75
2.3.8. Women (born 1945-1968) in groups for number of pregnancies, by number of abortions (spontaneous/induced). Per cent	76
2.3.9. Average number of induced abortions. Women born 1945-1968 in groups for education and years spent in cohabitation	76
2.3.10. Percentage of pregnancies terminated in induced abortion. Women (born 1945-1968) in groups for education and years spent in cohabitation	77

Age and first child

3.1.1. Percentage of childless at selected ages, by the person's year of birth. Family and Occupation Survey 1988 and Fertility Survey 1977	81
3.1.2. Percentage of childless in groups for education and age	82
3.1.3. Percentage of childless in groups for area of residence and age	82

Children and cohabitation

3.2.1. Percentage of childless in groups for years since contract of first marriage and age	83
3.2.2. Percentage of childless women (born 1945-1968), in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation	83
3.2.3. Percentage of childless men (born 1945 and 1960), in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation	84
3.2.4. Women and men in different age groups, by cohabitational status at birth of first child. Per cent	84
3.2.5. Average age at first live birth for ever married women (born 1945-1968) having given live birth before or in first marriage. Figures for groups of education and years since contract of first marriage. Years	85
3.2.6. Women and men in different age groups, by when first child occurred in relation to first marriage. Per cent	85
3.2.7. Ever married women (born 1945-1968) in different groups for age at marriage, by when first live birth occurred in the cohabitation history. Per cent	86
3.2.8. Ever married men (born 1945 and 1960) in different groups for age at marriage, by when first child occurred in the cohabitation history. Per cent	87
3.2.9. Average time between contract of first marriage and first child. Women and men, in groups for age at marriage and age. Months	88
3.2.10. Average time between contract of first marriage and first child. Women and men, in groups for education and age. Months	88
3.2.11. Average time between contract of first marriage and first child. Women and men in different age groups. Region. Months	89
3.2.12. Women (born 1945-1968) having given live birth, by cohabitational status at first birth. Figures for groups of first child's year of birth. Per cent	89
3.2.13. Men (born 1945 and 1960) having children by cohabitational status at first child. Figures for groups of first child's year of birth. Per cent	90
3.2.14. Women and men having children, by cohabitational status at first birth. Figures for groups of ages and levels of education. Per cent	91
3.2.15. Women (born 1945-1968) with first marriage ceased, by whether they later have given live birth or not. Figures for succeeding cohabitation history. Per cent	92
3.2.16. Men (born 1945 and 1960) with first marriage ceased, by whether they later have had children or not. Figures for succeeding cohabitation history. Per cent	92

Spacing

3.3.1. Women with at least 2 live births, by time between first and second birth. Figures for year of second birth. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)	93
3.3.2. Men (born 1945 and 1960) having at least 2 children, by time between first and second child. Figures for year of second birth	93
3.3.3. Average time between first and second live birth. Figures for women having given at least 2 live births, in groups for education and year of second birth. Months. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)	94
3.3.4. Average time between first and second child. Figures for men (born 1945 and 1960) having at least 2 children, in groups for education and year of second birth. Months . . .	94
3.3.5. Ever married women in groups for year of second birth, by time between first and second live birth. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)	95
3.3.6. Average time between the women's live births, in groups for year of birth of the children. Months. Women born 1945-1968	96
3.3.7. Average time between the men's children, in groups for year of birth of the children. Months. Men born 1945 and 1960	96

Fecundity and sterilization

4.1.1. Women and men in different age groups, by fecundity status. Family and Occupation Survey 1988 and Fertility Survey 1977. Per cent	100
4.1.2. Infecund and sterilized women in different age groups, by number of children	101
4.1.3. Women in different age groups, by coital experience and sterilization. Per cent	102
4.1.4. Sterilized women in different age groups, by reason for sterilization. Per cent	102

Use of contraception

4.2.1. Percentage of women and men having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for sex and age group	103
4.2.2. Percentage having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and cohabitational status	104
4.2.3. Percentage having used the different methods of contraception the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for sex, age and region	105
4.2.4. Percentage of women (born 1945-1968) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for area of residence	106
4.2.5. Percentage of men (born 1945 and 1960) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for area of residence	107
4.2.6. Percentage of women and men having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and education	108
4.2.7. Percentage having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and actual number of children	109
4.2.8. Percentage of women (born 1945-1968) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for time till next (first) child is wanted	110

Use of contraception (cont.)

4.2.9. Percentage of men (born 1945 and 1960) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for time till next (first) child is wanted	111
---	-----

Ideal number of children

5.1.1. Women and men in different age groups, by ideal number of children for a family in Norway	115
5.1.2. Ideal number of children for a family in Norway. Average numbers for women and men, in groups for age and education	115
5.1.3. Women (born 1945-1968) expecting to have (additional) children, by ideal number of children for a family in Norway. Figures for groups of total number of children expected	116
5.1.4. Men (born 1945 and 1960) expecting to have (additional) children, by ideal number of children for a family in Norway. Figures for groups of total number of children expected	116

Reasons for wanting/not wanting children

5.2.1. Women by the statement they believe indicate the most important reason for not wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent	117
5.2.2. Men by the statement they believe indicate the most important reason for not wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent	118
5.2.3. Women by the statement they believe indicate the most important reason for wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent	119
5.2.4. Men by the statement they believe indicate the most important reason for wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent	120

Expected number of children and timing of next child

5.3.1. Average number of children born and expected born in the future. Women and men, in groups for age and education	121
5.3.2. Average total number of children expected. Women and men, in groups for cohabitational status and age	122
5.3.3. Average total number of children expected by fecund women and men. Figures for groups of age and, respectively, region and own education	123
5.3.4. Women in different age groups, by desired time for first child. Figures for women without children. Per cent	124

Fecund women and men not expecting to have (additional) children

5.4.1. Percentage of fecund not expecting to have (additional) children. Figures for groups of actual number of children, sex and age	125
5.4.2. Percentage of fecund not expecting to have (additional) children. Figures for groups of cohabitational status, sex and age	125
5.4.3. Percentage of fecund women (born 1945-1968) not expecting to have (additional) children, among women able to have children. Figures for groups of number of sons and daughters	126
5.4.4. Percentage of men (born 1945 and 1960) not expecting to have (additional) children, among men able to have children. Figures for groups of number of sons and daughters	126

Fecund women and men not expecting to have (additional) children (cont.)

5.4.5. Fecund women by the most important reason for not having (additional) children. Figures for age groups and for actual number of children. Per cent	127
5.4.6. Men able to have children, by the most important reason for not having (additional) children. Figures for age groups and for actual number of children. Per cent	128

Attitudes to family life and abortion

5.5.1. Women and men, by importance attributed to men's unwillingness to take their share of childcare and housework. Figures for age groups and education. Per cent	129
5.5.2. Percentage of women willing to have a child on their own, that is, without living in any relationship. Figures for groups of age and cohabitational status	130
5.5.3. Percentage of women willing to have a child on their own, that is, without living in any relationship. Figures for groups of age and education	130
5.5.4. Women and men, by attitudes to cohabitation without marriage. Figures for age groups, cohabitational status and education. Per cent	131
5.5.5. Women and men, by satisfaction with family life. Figures for groups of age and cohabitational status. Average on ten point scale	132
5.5.6. Percentage who agrees with the statement "Even if a woman has a job, she should keep the main responsibility for the practical work in the home and with the children", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988	132
5.5.7. Percentage who agrees with the statement "Girls should choose to pursue further education regardless of the fact that, in most cases, they will become mothers and housewives", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988	133
5.5.8. Percentage who agrees with the statement "Women who have children under school age should themselves look after them and not have a job", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988	133
5.5.9. Percentage who agrees with the statement "Since women are in a weaker position than men in the labour market today, they should be given preference in hiring where the other applicants are in all respects equally qualified", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988	134
5.5.10. Percentage who supports legal access to free abortion, by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988	134

1. Formål

Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (F&Y 88) viser utviklingen i fruktbarhet, ekteskap og samboerforhold. Den er en oppfølging av Fruktbarhetsundersøkelsene 1977 (FU 77), men har en noe videre ramme enn denne. Til sammen gir de to undersøkelsene omfattende kjennskap til fruktbarhets- og samlivsmønsteret for et representativt utvalg av kvinner født 1933-1968 og for menn født 1945 og 1960. Dette gjør det mulig å beskrive og analysere viktige sider ved familiedanningsprosessen fra de første stegene og fram til situasjonen ved begynnelsen av 40-årsalder.

FU 77 omfattet bare kvinner, i F&Y 88 er det intervjuet både kvinner og menn. Mens opplysninger om utdanning og yrke i den første undersøkelsen for det meste bare var gitt for intervju-tidspunktet, har den nye undersøkelsen lagt stor vekt på retrospektive utdannings- og yrkeshistorier.

Den mest framtreddende endringen i familiedanningsmønsteret i de siste 10-15 årene er en sterk økning i samboerforhold eller samliv uten vigsel. Kunnskap om utviklingen i samboerskap har for det meste vært basert på intervjuundersøkelser. Befolkningsstatistikken har ikke kunnet vise det totale antall som lever i slike forhold. Fra denne statistikken kjenner vi for de senere årene bare til hvor mange som er samboende dersom de har felles barn. Reduksjon i giftermålshyppigheten og en sterk økning i fødsler utenfor ekteskap vitner imidlertid om at omfattende endringer i samlivsmønsteret er på gang. Om samboerskap blir mer permanente erstatninger for ekteskap, vil det etter hvert også sette sitt preg på skilsmisseutviklingen.

Familie- og yrkesundersøkelsen viser hvor utbredt samboerskap er, alder for første samlivsinnngåelse, hvor lenge et samboerforhold varer før det eventuelt blir erstattet av ekteskap eller oppløst, og hva som skjer om det kommer barn inn i bildet. Den gir også muligheter for inngående analyser av hvordan denne samlivsformen faller inn i familiedanningsmønsteret.

Registeranalyser og løpende statistikk har vist at mens fruktbarhetsnivået har endret seg forholdsvis lite i de siste 15 årene, har selve fruktbarhetsmønsteret blitt merkbart forandret. Medianalderen ved første barns fødsel har økt med godt og vel to år. Det gir flere "barnefrie" år tidlig i

livsløpet, men så langt ser det ut til at de aller fleste tar igjen det forsømte senere i livet. Familie- og yrkesundersøkelsen gir et mer detaljert bilde av de senere års fruktbarhetsendringer enn det som kommer fram i den løpende befolkningsstatistikken eller ved hjelp av registerundersøkelser. F&Y 88 vil derfor bli brukt til å se nærmere på om det er bestemte grupper som har endret sin fruktbarhetsatferd, eller om det nye mønsteret har slått igjennom hos de fleste av kvinnene født etter midten av 1950-tallet.

F&Y 88 inneholder også opplysninger om når en flytter fra foreldrehjemmet. I senere analyser vil vi rette oppmerksomheten mot hele familieetableringsfasen fra en flytter hjemmefra og gjennom den gradvise oppbyggingen av en egen familie. For de eldste vil vi kunne få med hele familiedanningsprosessen samt eventuell oppløsning og ny familiedanning.

Familieetableringsfasen faller i stor grad sammen med den perioden i livet som er bestemmende for utdanning og etablering i yrkeslivet. Familie- og yrkesundersøkelsen vil bli brukt til studier av hva som er avgjørende for rekkefølgen av de enkelte familiebegivenhetene, når de skjer i forhold til andre viktige milepæler i livsløpet og ved hvilken alder de inntraff. Hovedformålet er således å se på hvordan tidligere begivenheter i familiedanningsprosessen samt utdannings-, yrkes-, inntekts- og flyttemønstre preger familieoppbyggingen. Vårt siktemål er å beskrive de mest brukte veier og mønstre i denne oppbyggingen og å få fram hvordan familiedanningsmønsteret varierer mellom ulike grupper. Med dataene fra F&Y 88 vil det også være gode muligheter for å studere hvordan familiedanningsprosessen påvirker andre viktige deler av livsløpet, ikke minst utdannings- og yrkesmønstre.

Utvalget i F&Y 88 gir anledning til å sammenholde seks kvinnekohorter født fra 1945 til 1968 og to mannskohorter, født 1945 og 1960. Kvinner og menns familiedanning inneholder langt på vei de samme begivenheter og faser, men befolkningsstatistikken viser at etablering av egen familie skjer noe tidligere i livsløpet for kvinner enn for menn. Det er heller ikke gitt at påvirkningsfaktorene er de samme. Videre er det grunn til å anta at konsekvenser av valg og hendelser tidligere i livsløpet kan være nokså forskjellig for kvinner og menn.

Både FU 77 og F&Y 88 inneholder en del spørsmål om familieverdier og ønsker om barn. Det er derfor mulighet for å se på endringer i holdninger og verdier og på samspillet mellom slike faktorer og faktisk familieatferd. Med denne nye undersøkelsen får vi dessuten høve til å undersøke hvordan slike holdninger og ønsker endres etter hvert som kvinnene blir eldre siden det i begge undersøkelsene inngår kvinner født i perioden 1945-1959.

Foruten de nevnte kjennemerkene inneholder Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 opplysninger om prevensjonsbruk og ufrivillig barnløshet. Det er forhold som klart har betydning for fruktbarhetsutviklingen, og områder hvor ny kunnskap og mer omfattende analyser er av interesse for helseplanlegging.

Siden vi nå har to fruktbarhetsundersøkelser, FU 77 og F&Y 88, er mulighetene for kontroll av datakvaliteten (f.eks. for samboerskap, prevensjonsbruk og aborter) forbedret. Vi vil også kunne foreta generelle vurderinger av datakvaliteten ved intervjuopplegg etter tilsvarende retrospektive opplegg.

Fruktbarhets- og samlivsmønsteret har i etterkrigstiden gjennomgått store endringer i en rekke land. Det er mange likhetspunkter i utviklingen landene i mellom, men endringstakten har variert. Det finnes et bredt spekter av komparative intervjuundersøkelser på dette feltet. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inngikk i et verdensomfattende opplegg i FN-regi. Resultatene fra Familie- og yrkesundersøkelsen vil bli sammenholdt med andre nordiske og senere europeiske undersøkelser i regi av FNs Økonomiske kommisjon for Europa (ECE) i Geneve.

Familie- og yrkesundersøkelsen er en viktig informasjonskilde for dem som arbeider med befolkningspolitikk. Undersøkelsen vil imidlertid også komme dem til gode som driver samfunnsplanlegging hvor den demografiske utviklingen generelt og samfunnsplanlegging spesielt, er viktige premisser.

2. Opplegg og gjennomføring

2.1. Utvalg

Utvalget til Familie- og yrkesundersøkelsen er trukket i to trinn på grunnlag av SSBs generelle utvalgsplan. Til trekkingen på første trinn nyttes en inndeling av hele landet i et sett utvalgs-

områder. Utvalgsområdene er kommuner. Kommuner som har færre enn 3 000 innbyggere, er slått sammen med andre kommuner.

Utvalgsområdene er først gruppert i ti regioner (fylkespar). Innen hver av disse regionene er kommuner med mer enn 30 000 innbyggere tatt ut som egne strata. De andre utvalgsområdene er stratifisert etter kommunetype (dvs. næringsstruktur og sentralitet) og innbyggertall. Utvalgsområdene er gruppert i 102 strata.

For hvert av de 102 strata er det trukket ett utvalgsområde. Trekkingen på første trinn foregikk ved at utvalgsområder som utgjorde egne strata, ble trukket ut med 100 prosent sannsynlighet. Utvalgsområdene innen de andre strata ble trukket ut med en sannsynlighet lik områdenes andel av folketallet i stratumet.

Det endelige utvalget er i andre trinn trukket tilfeldig fra de 102 utvalgsområdene. Kvinnene er trukket fra fødselskohortene 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 og 1968. Mennene er trukket fra fødselskohortene 1945 og 1960. Vi konsentrerte oss om noen få enkeltårskohorter for å få en utvalgsplan som var egnet til å gi fullt utbytte av metodene for forløpsanalyse, og for lettere å kunne identifisere eventuelle effekter av enkeltbegivenheter som intervjuobjektene har opplevd, f. eks. endringer på det familiepolitiske området. For å få et selvveiende utvalg er det ved trekkingen i andre trinn tatt hensyn til at utvalgsområdene i første trinn ikke er trukket ut med lik sannsynlighet. I alt ble 6 907 personer, 4 933 kvinner og 1 974 menn, trukket ut til å være med i undersøkelsen.

Utvalgsplanen er nærmere beskrevet i Samfunnsøkonomiske studier (SØS), nr. 33.

2.2. Datainnsamling

Det ble gjennomført en prøveundersøkelse i oktober - desember 1987. Hovedformålet var å prøve ut ulike opplegg av spørreskjemaet og å forberede intervjueropplæring. Prøveundersøkelsen skulle også gi grunnlag for å anslå kostnader og tidsbruk i hovedundersøkelsen.

Prøveutvalget omfattet 127 kvinner og 139 menn. Frafallet ble på 39 prosent. Det store frafallet førte til at det ble arbeidet mye med å holde frafallet nede i hovedundersøkelsen.

Planleggerne tok selv aktivt del i prøveintervjuingen, foretok observasjoner under feltarbeidet og hadde ettermøter med intervjuerne. Spørsmålene om ufrivillig barnløshet ble utprøvd særskilt på et spesialutvalg av personer med reproduksjonsproblemer.

I hovedundersøkelsen ble det benyttet én skjema-variant for kvinner og én for menn. Skjemaet for menn mangler enkelte av temaene som er dekket i kvinneskjemaet (aborter, dødfødsler, prevensjonshistorie og ufrivillig barnløshet). Ellers er skjemaene så langt som mulig like.

Intervjuingen ble foretatt av SSBs faste intervjuerstab. Kvinnelige intervjuere intervjuet kvinner; mannlige intervjuere intervjuet menn. Så langt det var mulig, ble det sørget for at intervjuer og intervjuperson ikke kjente hverandre fra før. Alle intervjuerne deltok i et én-dags opplæringskurs før feltarbeidet tok til.

80 prosent av intervjuene ble gjennomført i oktober - desember 1988. I første kvartal 1989 ble ytterligere 13 prosent intervjuet. De aller siste intervjuene er fra august 1989.

Den lange intervjuperioden skyldes både kapasitetsproblemer på intervjuersiden og at det ble foretatt en del oppfølginger. Oppfølgingene var enten henvendelser til personer vi ikke hadde lyktes å få kontakt med i første omgang, eller til personer som ved første kontakt ikke ønsket å delta i undersøkelsen. Bare et mindretall av dem som i første omgang nektet å delta eller som vi ikke fikk kontakt med, er fulgt opp.

De aller fleste av intervjuene er foretatt ved personlige besøk hos intervjupersonene; noen ble gjennomført pr. telefon.

I alt er 5 562 personer intervjuet, 4 019 kvinner og 1 543 menn.

3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene

3.1. Utvalgsvarians

Den usikkerheten en får i resultatene fordi en bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen som undersøkelsen omfatter, kalles ofte utvalgsvarians. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger blant annet av tallet på observasjoner i undersøkelsen og fordelingen av det aktuelle kjennemerket i hele befolkningsgruppen som omfattes av undersøkelsen. Vi kan anslå standardavviket ved hjelp av observasjonene i utvalget. SSB har ikke foretatt spesielle beregninger av slike anslag for tallene i denne publikasjonen, men i tabell A har vi antydnet størrelsen av standardavviket for observerte andeler (prosenttall) ved ulike utvalgsstørrelser.

For å illustrere usikkerheten kan vi bruke *et intervall* for å angi nivået på *den sanne verdi* av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått om vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode: La M være den beregnede størrelse, og la S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M - 2 \cdot S)$ og $(M + 2 \cdot S)$. Denne metode vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell A til å finne konfidensintervaller. Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 70 er 3,2 når linjesummen (tallet på observasjoner) er 300. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $70 \pm 2 \cdot 3,2$, dvs. det strekker seg fra 63,6 til 76,4 prosent.

I praksis vil en ikke nøye seg med å betrakte ett og ett prosenttall fra en eller flere undersøkelser særskilt, men sammenlikne prosenttall for forskjellige grupper. Det er da nødvendig å være oppmerksom på at to tall som sammenliknes er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten på hvert tall.

Tabell A. Størrelsen på standardavviket i prosent *Approximate size of standard deviation in per cent*

Tallet på observasjoner <i>Number of observations</i>	Prosenttall <i>Percentages</i>									
	5 (95)	10 (90)	15 (85)	20 (80)	25 (75)	30 (70)	35 (65)	40 (60)	45 (55)	50 (50)
25	5,3	7,4	8,8	9,8	10,6	11,2	11,7	12,0	12,2	12,3
50	3,8	5,2	6,2	6,9	7,5	7,9	8,3	8,5	8,6	8,7
75	3,1	4,2	5,1	5,7	6,1	6,5	6,8	6,9	7,0	7,1
100	2,7	3,7	4,4	4,9	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,1
150	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
250	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9
300	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,3	1,8	2,2	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1
600	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
800	0,9	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
1 000	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
1 500	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
2 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
2 500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
3 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
4 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0

Standardavviket til forskjellen mellom to beregnede tall finner vi ved først å legge sammen kvadratene av standardavvikene til hvert av de to tallene og deretter ta kvadratroten av summen.

Vi skal hente to eksempler på hvordan tall skal sammenliknes fra tabell 5.5.10. Vi ser at blant kvinner født i 1960 (28 år ved utgangen av 1988) var 61 prosent (M_1) tilhenger av selvbestemt abort. Det var 737 kvinner i denne gruppen i utvalget. Denne kohorten sammenlikner vi med kvinner i alder 25-29 år i 1977 (født 1948-1952). Det var intervjuet 931 kvinner i denne gruppen (tabell 1 i FU 77, NOS B 197), og av dem var 45 prosent (M_2) tilhenger av selvbestemt abort (tabell 5.5.10). Tabell A viser at de to standardavvikene $S_1=2,2$ og $S_2=2,0$. Standardavviket til differansen M_1-M_2 er

$$\sqrt{S_1^2 + S_2^2} = \sqrt{2,2^2 + 2,0^2} = 3,0.$$

Konfidensintervallet til differansen blir mellom $16 - 2 \cdot 3,0$ og $16 + 2 \cdot 3,0$. Den "sanne" verdien til differansen ligger mellom 10 og 22 prosent. Når null ligger utenfor differansens konfidensintervall, kan vi med minst 95 prosent sikkerhet fastslå at differansen ikke er oppstått ved en statistisk tilfeldighet. Dermed kan vi konkludere med at 28-åringene i 1988 var mer positive til selvbestemt abort enn det kvinner i sammenliknbar alder var i 1977.

Vi kan også se på abortholdningen for kvinner og menn innen samme aldersgruppe. Blant 547

kvinner født i 1945 er 56 prosent (M_1) tilhengere av selvbestemt abort i 1988. Blant 766 menn i samme alder er 55 prosent (M_2) tilhengere. Fra tabell A henter vi $S_1=2,7$ og

$$S_2=2,3. \quad S_{diff} = \sqrt{2,7^2 + 2,3^2} = 3,5.$$

Differansen mellom de to tallene var 1 prosent. Konfidensintervallet går fra $1 - 2 \cdot 3,5$ til $1 + 2 \cdot 3,5$, dvs. fra -6 til 8. Når null ligger innenfor dette konfidensintervallet, må vi konkludere med at de to tallene vi sammenlikner, ikke er signifikant forskjellige.

3.2. Utvalgsskjevhet og frafall

Frafall er en mulig årsak til utvalgsskjevhet. Hvis det er systematiske forskjeller i frafallsprosentene mellom forskjellige grupper av personer, vil dette medføre at nettoutvalget (personer det er oppnådd intervju med) bare tilnærmet har samme statistiske egenskaper som bruttoutvalget (personer som er trukket ut for intervjuing.) Til en viss grad kan en undersøke om slike skjevheter foreligger. En sammenlikner bruttoutvalget (ev. frafallet) og nettoutvalget mht. fordelingen av ulike kjennemerker som en har opplysninger om for begge utvalg. Store avvik indikerer utvalgsskjevhet. Når det forekommer utvalgsskjevhet, bør en ta hensyn til dette i analysen av materialet.

Tabell B. Bruttoutvalget, nettoutvalget, frafallsprosent og alle kvinner 20, 23, 28, 33, 38 og 43 år, etter alder/ekteskapeelig status/landsdel *The total sample, respondents, non-response and all women 20, 23, 28, 33, 38 and 43 years, by age/marital status/region*

	Bruttovalg <i>Total sample</i>		Nettovalg <i>Respondents</i>		Frafalls- prosent <i>Non- response</i>	Kvinner 20-43 år 31.12.1988 <i>Women 20-43 years of age 31 Dec. 1988</i>	
	Tallet på kvinner <i>Number of women</i>	Prosent <i>Per cent</i>	Tallet på kvinner	Prosent	Prosent	Tallet på kvinner	Prosent
Alle <i>All</i>	4 933	100,0	4 019	100,0	18,5	186 087	100,0
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)							
20 (1968)	875	17,7	721	17,9	17,6	33 436	18,8
23 (1965)	868	17,6	696	17,3	19,8	32 517	17,5
28 (1960)	866	17,6	737	18,3	14,9	30 600	16,4
33 (1955)	834	16,9	691	17,2	17,1	30 751	16,5
38 (1950)	787	16,0	627	15,6	20,3	29 408	15,8
43 (1945)	703	14,3	547	13,6	22,2	29 375	15,8
EKTESKAPELIG STATUS MARITAL STATUS							
Ugift <i>Unmarried</i>	2 091	42,4	1 660	41,3	20,6	76 273	41,0
Gift <i>Married</i>	2 437	49,4	2 048	51,0	16,0	94 488	50,8
Før gift <i>Previously married</i>	405	8,2	311	7,7	23,2	15 326	8,2
LANDSDEL REGION							
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	2 429	49,2	1 992	49,6	18,0	92 694	49,8
Sørlandet <i>Southern Norway</i>	218	4,4	177	4,4	18,8	10 088	5,4
Vestlandet <i>Western Norway</i>	1 306	26,5	1 082	26,9	17,2	46 699	25,1
Trøndelag <i>Middle Norway</i>	442	9,0	363	9,0	17,9	16 717	9,0
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	538	10,9	405	10,0	24,7	19 889	10,7

Tabell C. Bruttoutvalget, nettoutvalget, frafallsprosent og alle menn 28 og 43 år, etter alder/ekteskapelig status/landsdel. *The total sample, respondents, non-response and all men 28 and 43 years, by age/marital status/region*

	Bruttovalg <i>Total sample</i>		Nettovalg <i>Respondents</i>		Frafalls- prosent <i>Non- response</i>	Menn 28-43 år 31.12.1988 <i>Men 28-43 years of age 31 Dec. 1988</i>	
	Tallet på menn <i>Number of men</i>	Prosent <i>Per cent</i>	Tallet på menn	Prosent	Prosent	Tallet på menn	Prosent
Alle <i>All</i>	1 974	100,0	1 543	100,0	21,8	63 425	100,0
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)							
28 (1960)	990	50,2	777	50,4	21,5	32 401	51,1
43 (1945)	984	49,8	766	49,6	22,2	31 024	48,9
EKTESKAPELIG STATUS MARITAL STATUS							
Ugift <i>Unmarried</i>	649	32,9	461	29,9	27,6	21 751	34,3
Gift <i>Married</i>	1 155	58,5	965	62,5	16,5	36 324	57,3
Før gift <i>Previously married</i>	170	8,6	117	7,6	31,2	5 350	8,4
LANDSDEL REGION							
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	981	49,7	768	49,8	21,7	31 728	50,0
Sørlandet <i>Southern Norway</i>	84	4,3	62	4,0	26,2	3 329	5,2
Vestlandet <i>Western Norway</i>	523	26,5	427	27,7	18,4	16 035	25,3
Trøndelag <i>Middle Norway</i>	171	8,7	124	8,0	27,5	5 498	8,7
Nord-Norge <i>Northern Norway</i>	215	10,8	162	10,5	24,7	6 835	10,8

I tabell B er det gitt fordelinger av bruttoutvalget, frafallet, nettoutvalget og alle kvinner i befolkningen født i årene 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 og 1968, etter alder, ekteskapelig status og landsdel. Tabellen viser at av de 4 933 kvinnene som ble trukket ut til å være med i undersøkelsen, utgjorde frafallet 914 personer eller 19 prosent. Frafallsprosenten var lavere for de midterste aldersgruppene og høyere for de eldste, og den var noe større for før gifte enn for gifte¹.

Frafallet var dessuten større for Nord-Norge enn for de øvrige landsdelene.

Tabell C gir tilsvarende fordelinger for menn. Av de 1 974 menn som ble med i utvalget, falt 431 menn eller 22 prosent fra. Frafallet var forholdsvis stort blant ugifte og før gifte (henholdsvis 28 og 31 prosent) og noe større for Trøndelag og Sørlandet enn for de øvrige landsdelene.

Tabell D. Frafallsprosent i ulike aldersgrupper for personer uten og med barn *Percentage of non-response in different age groups for childless persons and persons with children*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Alle personer <i>All persons</i>		Uten barn <i>Childless</i>		Minst 1 barn <i>At least 1 child</i>	
	Tallet på personer i bruttoutvalget <i>Number of persons in the total sample</i>	Frafallsprosent <i>Non-response, per cent</i>	Tallet på personer i bruttoutvalget	Frafallsprosent	Tallet på personer i bruttoutvalget	Frafallsprosent
Alle kvinner <i>All women</i>	4 933	18,5	1 974	21,0	2 959	16,9
20 (1968)	875	17,6	766	17,4	109	19,3
23 (1965)	868	19,8	596	20,8	272	17,6
28 (1960)	866	14,9	309	18,8	557	12,7
33 (1955)	834	17,1	155	29,7	679	14,3
38 (1950)	787	20,3	82	28,0	705	19,4
43 (1945)	703	22,2	66	45,5	637	19,8
Menn <i>Men</i>						
28 (1960)	990	21,5	525	27,4	465	14,8
43 (1945)	984	22,2	126	31,7	858	20,7

¹ For å beregne frafallsprosenten etter ekteskapelig status og om personen har (egne) barn eller ikke, ble datafilen supplert med opplysninger om ekteskapelig status og barnetall pr. 31. desember 1988 fra Det sentrale personregister. I beregningene har vi for nettoutvalget tatt utgangspunkt i intervjudataene, mens vi for frafallet har benyttet registeropplysningene.

Tabell D viser frafallet blant kvinner og menn med og uten (egne) barn. Det framgår av tabellen at frafallet var høyere for barnløse kvinner enn for kvinner med barn (33 mot 18 prosent for de tre eldste aldersgruppene). Også for mennene er frafallet betydelig høyere blant barnløse enn blant fedre.

Av frafallet på 914 kvinner og 431 menn var det henholdsvis 61 og 48 prosent som nektet å la seg intervju. Videre var det 12 prosent av kvinnene og 15 prosent av mennene som ikke ble kontaktet fordi de var flyttet eller var midlertidig fraværende fra hjemmet på grunn av arbeid, skolegang, lengre reiser e.l. Dessuten var det noen som ikke ble truffet hjemme uten at årsaken til dette er kjent. De utgjør 11 prosent av frafallet for kvinnene og 15 prosent av frafallet for mennene. Resten av frafallet skyldes sykdom (4 prosent) og forskjellige andre grunner (12 prosent for kvinnene og 18 prosent for mennene).

Frafallet er på nivå med de fleste av SSBs undersøkelser, mens nekterandelen av frafallet er noe høyere enn vanlig.

3.3. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

Resultatene fra en undersøkelse vil alltid inneholde visse målings- og bearbeidingsfeil. Dette gjelder både for utvalgsundersøkelser og totaltellinger.

Målingsfeil oppstår ved at intervjupersonen avgir feil svar (husker feil f.eks.) eller ved at intervjueren krysser av i feil rubrikk eller skriver ufullstendige opplysninger i spørreskjemaet.

Bearbeidingsfeil er feil koding av f.eks. næring og yrke, feil i avledninger (omkodinger) eller feil som oppstår når opplysningene fra spørreskjemaet overføres til datamaskin. Gjennom manuell skjemarevisjon og maskinell kontroll søker en å avsløre og rette opp slike feil. Det er imidlertid klart at ikke alle feil av denne typen oppdages.

Familie- og yrkesundersøkelsen skiller seg fra de fleste andre undersøkelser ved at det er en rekke spørsmål om *tidfesting* av forskjellige hendinger, som inngåelse og opphør av samliv, svangerskap og perioder med utdanning og yrkesaktivitet.

Dessuten er det noen spørsmål som gjelder andre enn intervjupersonen (oppvekstfamilie og ektefelle/samboende). Ved slike spørsmål kan det lett oppstå målefeil fordi intervjupersonen husker feil eller har lite kjennskap til de faktiske forhold - spesielt for hendinger som ligger en del tilbake i tiden. Enkelte av intervjupersonene kan også ha følt noen av spørsmålene ømtålelige og bevisst gitt et feilaktig svar som de fant mer akseptabelt enn det riktige svaret. Denne typen målefeil kan bl.a. ha forekommet for spørsmålene om aborter (spesielt de framkalte), seksuell debutalder og enkelte holdningsspørsmål. Vi må ellers regne med at noen målefeil skyldes misforståelse av spørsmål.

Det ble foretatt en omfattende manuell revisjon og maskinell kontroll av oppgavene og vurdering av resultatene. Alle identifiserbare uoverensstemmelser og feil i datamaterialet er rettet opp. I en del tilfeller har det vært nødvendig å bruke uoppgittkoder.

4. Begrep og kjennemerker

Betydningen av de enkelte begrep og kjennemerker går i de fleste tilfelle fram av tabelltekstene og intervju skjemaene (vedleggene 1 og 2). I det følgende er det gitt noen utfyllende merknader til en del sentrale begrep og kjennemerker. Mer spesielle begrep og kjennemerker er definert i teksten foran hvert tabellkapittel.

4.1. Alder

I de fleste tabellene der kjennemerket alder inngår, er personene gruppert etter alder i fylte år pr. 31. desember 1988. (De som er født i 1960, var f.eks. fylt 28 år ved utgangen av 1988.) I et fåtall tabeller, hvor formålet er å sammenlikne med Frukthetsundersøkelsen 1977 over sammenliknbare aldersgrupper, er alderen oppgitt i fylte år pr. 31. desember 1987. (Da er f.eks. 1960-kohorten fylt 27 år, som tilsvarer det midterste året i aldersgruppen 25-29 år i 1977-undersøkelsen. Se nærmere om dette i avsnittene 5 og 7.)

Alder ved inngåelse av samliv og ved en fødsel eller abort er beregnet ved å trekke årstallet for begivenheten fra personens fødselsår.

4.2. Samliv

Med samliv er ment både ekteskap og samboerforhold. En kvinne/mann regnes å leve i samboerforhold når hun/han lever sammen med en person av motsatt kjønn i ekteskapsliknende forhold uten å være formelt gift med vedkommende. Ekteskap og forutgående samboerforhold med ektefellen regnes som *ett* samliv når det ikke har vært noe avbrudd i samlivet.

4.3. Samboer/samboende

Samboer/samboende er en person som lever i samboerforhold (jf. pkt. 4.2).

4.4. Ekteskapelig status

Grupperingen skiller mellom ugift, gift og før gift. Før gifte omfatter enker/enkemenn, separerte, skilte og gifte som oppgir samlivsforholdet til ektefellen som de facto opphørt.

4.5. Samlivsstatus

Samlivsstatus refererer til det faktiske samlivsforhold, og det er brukt følgende tre grupperinger:

1. Lever ikke i samliv
2. Lever i samliv som gift
3. Lever i samliv som samboende

I en del tilfelle er det i tabeller skilt bare mellom personer som ikke lever i samliv og personer som lever i samliv (omfatter både gifte og samboende).

4.6. Samlivstype

De enkelte samliv er klassifisert i typer etter om det under samlivet har vært eller ikke har vært overgang fra samboerforhold til ekteskap. Det er skilt mellom følgende tre typer:

1. Ekteskap ikke overgått fra samboerforhold
2. Ekteskap overgått fra samboerforhold
3. Samboerforhold ikke overgått til ekteskap

Ved type 2 har det ikke vært avbrudd mellom samboerforholdet og ekteskapet.

4.7. Varighet av det enkelte samliv

Varigheten av det enkelte samliv er regnet i måneder. For samliv som ikke var opphørt da intervjuet fant sted, er varighet regnet fram til og med 31. desember 1988. For samliv som startet som samboerforhold og overgikk til ekteskap med samme person, er også tiden som samboende tatt med. Ved grupperinger av varighet etter tallet på år, er 0-11 måneder regnet som under 1 år, 12-23 måneder som 1 år, 24-35 måneder som 2 år osv.

4.8. Varighet av samboerforhold

Varigheten av tiden i samboerforhold (tiden som samboende) er beregnet på tilsvarende måte som for hele samlivet (jf. pkt 4.7).

4.9. År tilbrakt i samliv

For den enkelte intervjuperson er samlet tid i samliv beregnet ved å summere varighet i måneder av alle samlivene (jf. pkt. 4.7). Ved grupperinger etter tallet på år er 0-11 måneder regnet som under 1 år, 12-23 måneder som 1 år, 24-35 måneder som 2 år osv.

4.10. År siden inngåelse av samliv

Tallet på år siden inngåelse av et samliv er beregnet i måneder fra inngåelsestidspunktet til utgangen av 1988 og siden omgjort til år, som forklart ovenfor (pkt. 4.7). For ekteskap overgått fra samboerforhold med samme person er inngåelsen av samlivet regnet fra tiden da samboerforholdet begynte.

4.11. Fødsler, barn og aborter

Det ble overlatt til kvinnen selv å avgjøre om et svangerskap skulle regnes å ha endt med levendefødsel, dødfødsel eller abort. Dersom kvinnen var i tvil, var intervjuerne instruert å opplyse om at foruten levendefødsler, skulle dødfødsler etter minst sju måneders svangerskap klassifiseres som fødsel, og alle andre svangerskap regnes å være avsluttet med abort. Det ble videre presisert i instruks til intervjuerne at med levendefødsel er ment fødsel der barnet viste tegn til liv, selv om det døde like etter fødselen.

Tall på fødsler omfatter også dødfødsler. Tvillingfødsler er regnet som to fødsler.

For menn er bare levendefødte barn registrert (omtales som 'barn'). I tabeller som omfatter både kvinner og menn, er termen 'barn' benyttet i betydningen 'levendefødsel' også for kvinner.

4.12. Nålevende barn

Antall nålevende barn ('faktisk barnetall') er beregnet som differansen mellom levendefødsler og barn som senere er døde.

4.13. Tallet på søsken for intervjupersonen

I instruksene til intervjuerne ble det presisert at adoptivsøsken og stesøsken skulle regnes med og at det skulle settes en nedre aldersgrense på ett år for å ta med eventuelle døde søsken. Intervjuerne skulle imidlertid ikke spørre om intervjupersonen hadde hatt søsken som var døde.

4.14. Kvinner/menn med samleierfaring

Kvinner med samleierfaring omfatter alle kvinner som lever i samliv, alle som er eller har vært gravide og alle som svarte 'ja' på spørsmålet om de noen gang har hatt samleie (spm. 39 i kv.-skjemaet). Menn med samleierfaring omfatter alle menn som lever i samliv, alle som er biologiske fedre og alle som svarte 'ja' på spørsmålet om de noen gang har hatt samleie (spm. 32 i mannsskjemaet).

4.15. Kvinner/menn med samleierfaring og som kan få barn

Til denne gruppen er regnet kvinner med samleierfaring (jf. pkt. 4.14) som svarte 'ja' på spørsmålet om de trodde det var fysisk mulig for dem å bli gravid nå eller senere og som dessuten trodde det var fysisk mulig for dem å fullføre svangerskapet (spm. 45 og 47 i kvinneskjemaet). Til gruppen er også regnet menn med samleierfaring som trodde det var fysisk mulig å få (flere) barn nå eller senere (spm. 37 i mannsskjemaet).

Gift og samboende skulle svare ut fra samlivs-

situasjon på intervjudtidspunktet. Kvinner/menn uten samleierfaring fikk ikke spørsmål om mulighet for å få barn. Det samme gjaldt dem som ikke ønsket å svare på spørsmålet om samleierfaring.

4.16. Samlet forventet barnetall

For personer som ikke regner med å få (flere) barn ('nei' på spm. 45, 47 eller 80 i kvinneskjemaet/'nei' på spm. 37 eller 46 i mannsskjemaet), er samlet forventet barnetall lik tallet på levendefødte barn. For gravide kvinner eller menn med gravid partner som ikke regnet med å få flere barn enn det som var underveis, regnes forventet barnetall lik det tallet de har fått pluss ett. For personer som regnet med å få (flere) barn ('ja' på spm. 80 i kvinneskjemaet/spm.46 i mannsskjemaet), er samlet forventet barnetall lik eventuelt oppgitt tall på barn som de regnet med å få alt i alt.

4.17. Høyeste fullførte utdanning

Kjennemerket høyeste fullførte utdanning er konstruert på grunnlag av opplysningene om utdanning i livshistorien. Kodingen av utdanning er foretatt etter "Standard for utdanningsgruppering" (Statistisk sentralbyrås Håndbøker, nr. 28, 1973-utgaven). Standarden er bygget opp som et hierarkisk klassifikasjonssystem. Enkeltutdanninger er gruppert på nivå etter samlet normal varighet av utdanningen og nødvendig forutdanning. I denne publikasjonen er det gitt tall for tre nivågrupper:

1. Grunnskole (utdanningsvarighet 9 år og under)
2. Videregående skole (utdanningsvarighet 10-12 år)
3. Universitets- og høghskolenivå (13 år og over).

Ved fastlegging av høyeste fullførte utdanning (utdanning på høyeste nivå) er det tatt hensyn både til allmennutdanning og til fagutdanninger som det normalt tar minst fem måneder å gjennomføre.

4.18. Landsdel

De enkelte landsdelene omfatter følgende fylker:

Østlandet: Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark

Sørlandet: Aust-Agder og Vest-Agder

Vestlandet: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal

Trøndelag: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag

Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark

4.19. Bostedsstrøk/oppvekststrøk

I instruks til intervjuerne ble det presisert at til spredtbygd strøk regnes, foruten all spredt bosetting, også husklynger med færre enn 200 bosatte. Videre at tettsted er et område med minst 200 bosatte der avstanden mellom husene - som hovedregel - ikke overstiger 50 meter. Type bostedsstrøk bestemmes uten hensyn til om stedet administrativt tilhører en bykommune eller herredskommune.

For oppvekststrøk ble det i instruksjonen gjort klart at strøket skulle beskrive slik det var da intervjupersonen vokste opp der.

5. Bruk av tabellene

Tabellene er samlet i 5 kapitler etter hovedemner. Foran hvert kapittel er det lagt inn en kort oppsummering av hovedresultatene samt definisjoner av de viktigste kjennemerkene.

Flere av tabellene omfatter bare undergrupper av utvalget. I alle slike tabeller er det oppgitt i fotnote hvilke grupper som inngår i tabellen.

En del av tabellene er ført fram bare til 31. desember 1987; vi har altså ikke tatt med informasjon om hendinger i 1988. Dette er gjort i tilfeller hvor vi ønsker å sammenlikne kvinnene i 1977 med kvinner i eksakt samme aldersfase ti år seinere. Det er gjort tydelig oppmerksom på dette i de tabellene som viser situasjonen ved utgangen av 1987.

I de tilfelle beregningsgrunnlaget (nevneren) er det samme for alle prosenttallene på en linje, er

tallet 100 (for i alt/alle) gitt i første tallkolonne og absolutte tall i siste kolonne. Dersom nevneren er den samme for alle gjennomsnittstall på samme linje, er også absolutte tall gitt i siste kolonne.

Når beregningsgrunnlaget for et prosenttall eller et gjennomsnittstall er mindre enn 25 enheter, er tallet ikke oppgitt. Da er symbolet for at tall ikke kan offentliggjøres (:) benyttet.

6. Sammenlikning mellom menn og kvinner

En viktig bruk av tabellene vil være å sammenlikne menn med kvinner. Så langt som mulig har vi tatt inn tabeller for begge kjønn. Alle sammenlikninger vil være preget av at utvalget for de to kjønn har ulik alderssammensetning. Kvinnene er født i 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 og 1968, mens mennene er født 1945 og 1960. Det vil si at mennene i gjennomsnitt er eldre enn kvinnene i utvalget, og i alle sammenhenger hvor alder betyr noe, kan en således ikke sammenlikne totaltall for kvinner og menn. Totaltallene for kvinner er likevel tatt med av hensyn til sammenlikning med 1977-undersøkelsen. Tall for kvinner og menn er gitt i samme tabell bare når det samtidig gis tall for hver fødselskohort. Ellers er de delt i to tabeller for å unngå at det gjøres direkte sammenlikninger uten alderskontroll.

Selv når en har menn og kvinner som er født samme år, er ikke direkte sammenlikninger mellom dem uten videre relevante. Det er en del forskjeller i "normalt" tempo i familiedannelsen for de to kjønn som ofte kan forstyrre sammenlikninger av denne typen. Vi kan f.eks. se på andelen av 1960-kohorten som har barn. Blant kvinner er det 61 prosent, mens tallet for menn bare er 45 prosent. Denne store forskjellen er i hovedsak uttrykk for at kvinner vanligvis starter litt tidligere enn menn, uten at mønsteret ellers er fundamentalt ulikt. Når den løpende befolkningsstatistikken viser at ekteskapsalderen for menn var 2,5 år høyere enn for kvinner i 1989, er dette uttrykk for den samme forskjellen i startalder. Dette er et forhold som vil prege de fleste demografiske sammenlikninger mellom menn og kvinner på samme alderstrinn.

7. Sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977

For kvinnene vil de aller fleste av tabellene kunne sammenliknes med resultatene fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. Hovedresultatene fra den undersøkelsen ble presentert i Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197, Statistisk sentralbyrå 1981. For hver tabell hvor slike sammenlikninger er mulige, er det aktuelle

tabellnummeret i NOS B 197 oppgitt. Om det er muligheter for sammenlikninger med 1977-undersøkelsen uten at slike tall var med i NOS-publikasjonen fra 1977, er tall fra 1977 trykket i den publikasjonen vi nå legger fram. Er det viktig å sammenlikne utvalgene ved lik alder i de to undersøkelsene, f.eks. å sammenlikne antall savangerskap ved gitte aldre (tabell 2.1.4.), er tall fra F&Y 88 gitt ved utgangen av 1987. Dette er tydelig merket i tabellene. Ellers er F&Y-tallene ført fram til utgangen av 1988.

1. Purpose

The Family and Occupation Survey 1988 (F&O 88) focuses on the development of fertility, marriage and cohabitation without marriage. It is a follow-up of the Fertility Survey 1977 (FS 77), but has a wider framework. F&O 88 e.g. included both women and men, while the FS 77 was related to women only. The two surveys describe and analyse the family formation process from the first steps to the situation around the early forties. Together the FS 77 and the F&O 88 give comprehensive information about fertility and cohabitation for a representative sample of women born 1933-1968. Besides being used in comparison with previous Norwegian surveys, the F&O 88 will also be employed in international comparative analyses.

Three purposes were paramount for the desire to make a new survey on fertility and cohabitation:

A) The development of fertility and cohabitation since 1977

Register-based studies and current statistics had shown that while the level of fertility had remained nearly constant, the fertility pattern itself was changing. The births were being postponed to higher ages, and the young mothers of the post-war era were about to be replaced by a pattern known from previous times, when the first child generally did not come until the woman was at the end of her twenties.

The lack of sufficient data had limited the possibilities of studying whether there were certain groups changing their fertility behaviour, but with the F&O 88 we have obtained a very good data source for such differential fertility studies.

There were also surveys indicating that the occurrence of cohabitation without marriage had expanded during the last ten years. There was good reason to believe that this by far could explain the low figures for marriages contracted and that it could impinge on the future development of divorce. However, these surveys had not been able to show how cohabitation without marriage fitted into the cohabitational pattern, whether it be age at first cohabitation, or the duration of cohabitation without marriage before eventually being replaced by marriage or being dissolved.

With F&O 88 it would be possible to analyse the total pattern of cohabitation and, together with fertility, to describe the whole family formation pattern. F&O 88 could additionally show the time for leaving parental home, making us capable to study how different groupings formed their own nuclear family, both the order of events and when they happened relative to other important milestones in life. Changes in the pattern of leaving home would to some extent explain the increase in one-person households in recent years.

B) Life course

The concept of 'life course' can be defined as the main activities, roles and events an individual or a group engages in through a longer period of time. F&O 88 was designed to make it possible to study important parts of the life course, the period from leaving the parental home to the gradual formation of own family. For the oldest we would be apt to capture the whole process of family formation including dissolutions and the eventual creation of a new family. Thus, we would also capture the period in life when people are educated and start employment.

The purpose of the F&O 88 was primarily to analyse the family formation process, e.g. fertility and cohabitational patterns. Consequently, births, cohabitation without marriage, marriage and divorce are central events in our life course approach, while the parental role and the role of spouse exemplify vital roles. In the second instance this constitutes the basis for different family phases, as the phase of unmarried without children, married and childless, one-child parent etc. Here the pattern of education and occupational activity also interweave.

The order of the different events, roles and phases would, of course, vary and be differently related to biological age. Our aim was to describe the paths most commonly used and to show how they varied across groups.

Furthermore, we wanted to analyse the factors determining the variations in the ordering of events, the duration of the different phases and the age pattern. An example of the ordering of events was the question about the initiation of

family formation - what comes first: children, cohabitation without marriage, or marriage?

The duration of the different phases was another important topic for analysis. Both previous events in family formation, as educational, occupational, income and migrational patterns, as well as different background factors and general values, would be important for the decisions made and the strategies followed. Our aim was therefore to uncover to what extent these factors affect the outcome.

C) Comparative studies of the family formation patterns of women and men

Although the life courses of women and men by far comprise the same events, roles and phases, it is not obvious that the influencing factors are the same. We also supposed that the consequences of previous events for later events in the life course could be rather different for women and men. Men are early in life assigned to a much freer position than women as to the obligations emanating from future family life, while women are less obliged to take up an occupational career than men are. Men's life course could, therefore, be expected more often than women's to be a process where resources are being cumulated over a longer time span. F&O 88 was designed to give data both on women and men in order to test such hypotheses. A central purpose was therefore to describe how women and men, respectively, formed their own family, which paths they chose and the age structure performed by the different events and phases. This is then going to constitute a basis for analysing whether it is the same factors that influence the fertility and cohabitational pattern for women and men.

In addition to the three main purposes mentioned above, it was early obvious that F&O 88 also could be utilized for a number of other purposes. The way the data were organized, made it natural to think of analyses where the aim was not primarily to illuminate the process of family formation, but to highlight how this process affects other important parts of the life course, as education, migration and, not the least, patterns of income and occupation.

F&O 88 should also give opportunities to investi-

gate further the interaction between attitudes and values on one side, especially those connected to family, and actual family behaviour on the other. With a new survey, following up the Fertility Survey of 1977, this could also be studied in an intracohort perspective.

Another aim for the F&O 88 was to provide more up-to-date, and to some extent new, knowledge about the use of contraception and unwanted childlessness. Those were topics with obvious relevance for fertility development, but where a demand for knowledge and analyses also exists due to the consequences for health planning.

Apart from the purposes mentioned here, having two fertility surveys would give better possibilities for controlling the quality of data (e.g. cohabitation without marriage, use of contraception and abortions). This is, of course, of interest both in order to evaluate the present data and to make a more general evaluation of retrospective surveys such as F&O 88.

The pattern of fertility and cohabitation after the Second World War has undergone considerable changes in a number of countries. There are many similarities in the development between the countries, but the rate of change has been varying. There is a broad range of comparative interview surveys in this field. The Fertility Survey 1977 formed part of a world-wide UN project. The results from the Family and Occupation Survey will be compared with other Nordic and later European studies under the auspices of UN's Economic Commission of Europe (ECE) in Geneva.

2. Survey design and procedure

2.1. Sampling procedure

The sample for the Family and Occupation Survey has been selected in two stages on the basis of the general sampling procedure employed by the Central Bureau of Statistics. For the first stage of sampling, the whole country is divided into a set of sample areas. These areas are municipalities. Municipalities of less than 3 000 inhabitants have been merged with other municipalities.

The sample areas are first grouped into 10 regions (pairs of counties). Within each of these regions, municipalities of more than 30 000 inhabitants are treated as separate strata. Remaining sample areas have been stratified by type of municipality (i.e. industrial structure and centrality) and number of inhabitants. The sample areas are grouped into 102 strata.

For each of the 102 strata, one sample area has been drawn. The sampling in the first stage was done by selecting with 100 per cent probability sample areas which constituted separate strata. The sample areas within the remaining strata were selected with a probability equal to the share of the population within the stratum.

The final sample in the second stage has been drawn at random from the 102 sample areas. The women were drawn from birth cohorts 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 and 1968. The men were drawn from birth cohorts 1945 and 1960. We selected only single-year cohorts in order to have a sample better fit for methods for life course analysis and to simplify the identification of eventual effects of single events experienced by the respondents, e.g. changes in family politics. In order to obtain a self-weighting sample, the sampling in the second stage has taken into account the fact that the sample areas in the first stage have not been selected with equal probability. A total of 6 907 persons, 4 933 women and 1 974 men, were sampled to take part in the survey.

The sampling plan is described in greater detail in Samfunnsøkonomiske studier (SØS) (Social Economic Studies) No. 33.

2.2. Collection of data

A pre-test was conducted in October - December 1987. The main purpose was to test different versions of the questionnaire and to prepare for the instruction of the interviewers. The pre-test was also designed to give a better foundation for estimates of costs and time use in the main survey.

The test sample was composed of 127 women and 139 men. The non-response turned out to be

39 per cent. Due to the large non-response considerable efforts were made to keep the non-response down in the main survey.

The planners themselves took active part in the test-interviewing, made observations during the field-work and had follow-up meetings with the interviewers. The questions on infertility were tested on a special sample of persons with reproduction problems.

In the main survey one version of the questionnaire was applied for each gender. The male version lacks some of the subjects covered in the female version (abortions, stillbirths, contraception history and unwanted childlessness). Otherwise the two versions are as similar as possible.

The interviewing was done by the regular staff of interviewers of the Central Bureau of Statistics. Female interviewers interviewed women, and male interviewers interviewed men. As far as possible, measures were taken to ensure that interviewer and respondent did not know each other. All interviewers attended a one-day training course of instruction before the field work started.

80 per cent of the interviews were conducted in October - December 1988. An additional 13 per cent were done during the first quarter of 1989. The last interviews were taken in August 1989.

The long period of interviewing is due both to shortages of capacity on the side of the interviewers and to carrying out certain follow-up interviews. The follow-up was either directed to persons with whom contact had not been made in the first instance, or to persons who initially refused to participate in the survey. Only a small number of those who refused to participate in the first instance or with whom we did not enter into contact, was followed up.

The large majority of interviews were done by personal visits to the respondents; some were done by telephone.

Altogether a total of 5 562 persons were interviewed, 4 019 women and 1 543 men.

3. Errors and reliability of estimates

3.1. Sampling variance

The uncertainty inherent in the results due to the fact that information is obtained only for part of the population comprised by the survey, is often referred to as sampling variance. The standard deviation is a measure of this uncertainty. The size of the standard deviation depends, inter alia, on the number of observations in the sample and on the distribution of the variables in question in the population comprised by the survey. The standard deviation may be estimated by means of the observations in the sample. The Central Bureau of Statistics has not made separate calculations for the figures in this publication, but table A indicates the approximate size of the standard deviation for observed percentages for various numbers of observations.

To illustrate the uncertainty *an interval* may be employed to indicate the level of *the true value* of an estimated quantity (the value which would have been obtained if a total count had been made instead of a sample survey). Such intervals are referred to as confidence intervals if they are constructed in a special manner. In this connection the following method can be used. Let M be the estimated quantity while S is an estimate of the standard deviation of M . The confidence interval will then be the interval with limits $(M - 2 \cdot S)$ and $(M + 2 \cdot S)$. This method will with approximately 95 per cent probability give an interval which contains the true value.

The following example illustrates how the table may be used to find confidence intervals. The estimated standard deviation of an observed percentage of 70 is 3.2 when the line sum (the number of observations) is 300. The confidence interval of the true value will have the limits $70 \pm 2 \cdot 3.2$, i.e. it ranges from 63.6 to 76.4 per cent.

In practice, single percentages from one or several surveys will not merely be considered separately, but percentages will be compared for

various groups. It will then be necessary to remember that the two figures being compared are uncertain, and that the uncertainty of the difference between them will usually be greater than the uncertainty in each of the figures.

The standard deviation of a difference between two estimated figures is calculated by adding the squares of the standard deviations of each of the two figures and then taking the square root of the sum.

We are going to present two examples from table 5.5.10 of how figures can be compared. Among women born in 1960 (28 years old at the end of 1988) 61 per cent (M_1) supported legal abortion on request. The group numbered 737 women in the sample. This cohort is compared to women aged 25-29 in 1977 (born 1948-1952). There were 931 women interviewed in that group (table 1 in FS 77, NOS B 197), and 45 per cent of them (M_2) supported abortion on request (table 5.5.10). According to table A the two standard deviations are $S_1=2.2$ and $S_2=2.0$. The standard deviation of the difference M_1-M_2 is $\sqrt{S_1^2+S_2^2} = \sqrt{2.0^2+2.2^2}=3.0$. The confidence interval to the difference ranges between $16 - 2 \cdot 3.0$ and $16 + 2 \cdot 3.0$. The 'true' value of the difference lies between 10 and 22 per cent. When zero lies outside the confidence interval, we may state with at least 95 per cent certainty that the difference is not due to chance variation. Consequently, we may conclude that 28-year-old women in 1988 were more positive to legal abortion on request than women of comparable age in 1977.

Let us also look at the attitude towards induced abortion for women and men belonging to the same age group. Among 547 women born in 1945 there are 56 per cent (M_1) supporting abortion on request in 1988. Among 766 men of the same age, 55 per cent (M_2) have the same attitude. According to table A $S_1=2.7$ and $S_2=2.3$. $S_{\text{diff}} = 2.7^2 + 2.3^2 = 3.5$. The difference between the two figures was 1 per cent. The confidence interval ranges from $1 - 2 \cdot 3.5$ to $1 + 2 \cdot 3.5$, i.e. from -6 to 8. As zero belongs to the confidence interval, we have to conclude that the two figures are not significantly different.

3.2. Sample bias and non-response

Non-response is a possible cause of sample bias. If there are systematic differences in the percentage of non-response between different groups of persons, the net sample will have only approximately the same statistical characteristics as the gross sample. To a certain extent the existence of biases can be investigated. One can compare the gross sample (or the non-response) with the net sample as regards the distribution of various characteristics for which information is available for both samples. Large deviations indicate that there is a sample bias. When a sample bias exists, it should be taken into account when the material is analysed.

Table B presents the distribution of the gross sample, the non-response, the net sample and all women in the population born in 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 and 1968, according to age, marital status and region. The table shows that of the 4 933 selected for the survey, the non-response was 914 persons or 19 per cent. The non-response was lower for the middle age groups and higher for the oldest women, and it was somewhat higher for previously married than for married.¹ Also the non-response was larger for Northern Norway than for the other regions.

Table C gives the comparable distributions for men. Of the 1 974 men sampled, 431 men or 22 per cent did not respond. The non-response was relatively high among the unmarried and previously married (28 and 31 per cent, respectively) and somewhat higher for Middle and Southern Norway than for the other regions.

Table D presents the non-response among women and men with and without (own) children. The table shows that the non-response was higher for childless women than for women with children (33 against 18 per cent for the three oldest age groups). Also among men the non-response is considerably higher for childless than for fathers.

Of the non-response of 914 women and 431 men, 61 and 48 per cent, respectively, did not wish to

be interviewed. A further 12 per cent of the women and 15 per cent of the men were not contacted because they had moved or were temporarily absent from home because of work, studies, long journeys etc. In addition, some persons were not contacted in their homes for unknown reasons. They constitute 11 per cent of the non-response for women and 15 per cent of the non-response for men. The remaining non-response was due to illness (4 per cent) and to various other reasons (12 per cent for the women and 18 per cent for the men).

The non-response is at the same level as most other surveys conducted by the Central Bureau of Statistics, whereas the percentage of refusals is somewhat larger than normal.

3.3. Collection and processing errors

The findings of any survey will always contain certain collection and processing errors. This applies to sample surveys as well as total censuses.

Collection errors occur when the person interviewed makes a wrong reply (incorrect memory e.g.), or when the interviewer ticks a wrong box or enters incomplete information in the questionnaire. *Processing errors* are wrong coding of e.g. industry and occupation, errors of derivation (re-coding) or errors which occur when information is transferred from the questionnaire to the computer. Attempts have been made to disclose and correct such errors by means of manual revision of the questionnaires as well as computer controls. It is, however, obvious that not all errors of this type have been discovered.

The Family and Occupation Survey is different from most other surveys in that it poses a number of questions in order to establish *when* certain things happened, such as beginning and termination of cohabitation, pregnancies and periods of education and occupation. There are also some questions relating to persons other than the person interviewed (family in which the respondent was raised and spouse/cohabitant).

¹ In order to calculate the non response according to marital status and whether or not the person has (own) children, the data file was supplied with information from the Central Population Register about marital status and the number of children as per 31 December 1988. For the net sample we based our calculations on the interview data, while for the non-response the information from the register was applied.

When collecting answers to such questions, errors may easily occur because the person interviewed remembers incorrectly or has little knowledge of the actual conditions - particularly for events which are distant in time. Some of the persons interviewed may also have felt that some of the questions were sensitive and may deliberately have given a wrong answer which they found more acceptable than the correct answer. This type of collection error may, for example, have occurred with the questions about abortions (especially the induced ones), age at first sexual intercourse and some attitude questions. Some collection errors must also be contributed to misunderstanding of questions.

Extensive manual revision, machine control and evaluation of the findings were carried out. All detectable discrepancies and errors in the data were corrected. In some cases it was necessary to use codes for unknown.

4. Terms and variables

The meaning of the single terms and variables are in most cases evident from the text in the tables and the questionnaires (annexes 1 and 2). In the following some supplementary comments are made to a number of central terms and variables. More exclusive terms and variables are defined at the beginning of each chapter of the tables.

4.1. Age

In most of the tables including the variable age, the persons have been grouped according to age on 31 December 1988. (Those who are born in 1960 were for instance 28 years old at the end of 1988.) In a few tables, where the aim is comparison with the Fertility Survey 1977 across comparable age groups, age is defined with reference to 31 December 1987. (Accordingly the 1960 cohort is 27 years old, corresponding to the middle year of the age group 25-29 of the 1977 survey. Cf. paragraphs 5 and 7 for more details.)

Age when commencing a cohabitation or at the time of a birth or an abortion is calculated by subtracting the year for the event from the year of birth of the person.

4.2. Cohabitation

This term includes marriage as well as cohabitation without marriage. A woman/man is considered to be living in cohabitation without marriage when living with a person of the opposite sex under marriage-like conditions without being married to him/her. Marriage and preceding cohabitation without marriage with the spouse is counted as *one* cohabitation when there has been no interruption of the cohabitation.

4.3. Cohabitant

A cohabitant ('samboer/samboende') is a person living in cohabitation without marriage (cf. item 4.2).

4.4. Marital status

This variable makes a distinction between unmarried, married and previously married. Previously married includes widowed, separated, divorced, and formally married who report the cohabitation with their spouse being *de facto* terminated.

4.5. Cohabital status

This term refers to the actual cohabitational status, and the following three groupings have been used:

1. Not cohabiting
2. Cohabiting in wedlock
3. Cohabiting without marriage

In a number of cases the tables only distinguish between persons cohabiting and persons not cohabiting.

4.6. Type of cohabitation

The cohabitations have been classified into types according to whether or not there has been a change during the cohabitation from cohabitation without marriage to marriage. Distinction has been made between the following three types:

1. Marriage not preceded by cohabitation without marriage
2. Marriage preceded by cohabitation without marriage
3. Cohabitation without marriage, not succeeded by marriage

In type 2 there has been no interruption between the cohabitation without marriage and the marriage.

4.7. Duration of each cohabitation

The duration of each cohabitation has been calculated in months. For cohabitations which had not been terminated at the time of the interview, the duration has been calculated up to and including 31 December 1988. For cohabitations which began as cohabitation without marriage and progressed to marriage with the same person, the time of cohabitation without marriage has also been counted. In grouping the duration in number of years, 0 to 11 months are counted as less than one year, 12 to 23 months as one year, 24 to 35 months as two years, and so on.

4.8. Duration of cohabitation without marriage when succeeded by marriage

The duration of cohabitation without marriage has been calculated in the same way as for the entire cohabitation (cf. item 4.7).

4.9. Years spent in cohabitation

For each respondent the total time spent in cohabitation is calculated by adding the duration in months of all periods spent in cohabitation (cf. item 4.7). In grouping the duration in number of years, 0 to 11 months is counted as less than one year, 12 to 23 months as one year, 24 to 35 months as two years, and so on.

4.10. Years since start of cohabitation

The number of years since start of a cohabitation is calculated in months from the time of the initiation until the end of 1988 and then converted into years as explained above (item 4.7). For marriages preceded by cohabitation without marriage (with the same person) the start has been counted as the time when cohabitation without marriage began.

4.11. Births, children and abortions

It was left to the women interviewed to decide whether a pregnancy should be counted as having been terminated by a live birth, a stillbirth or an abortion. If the woman was in doubt, the interviewers had been instructed to explain that apart

from live births, stillbirths after a pregnancy of at least seven months' duration should be classified as a birth, and all other pregnancies should be counted as having been terminated by abortion. It was, moreover, emphasized in the instructions to the interviewers that by the term live birth it is meant a birth where the child showed signs of life even if it died immediately after birth.

The number of births also includes stillbirths. Births of twins are counted as two births.

For men only live-born children are being registered (termed 'children'). Tables including both women and men apply the term 'children' in the sense of 'live birth' also for women.

4.12. Living children

Number of living children ('actual number of children') is calculated as the difference between live births and the number of children who later died.

4.13. Number of siblings of the respondent

The instructions to the interviewers emphasized that adopted as well as step brothers and sisters should be included, and that a lower age limit than one year should be used as regards the inclusion of deceased siblings, if any. The interviewers were not, however, to inquire whether the woman had had brothers or sisters who were now dead.

4.14. Women/men with coital experience

Women with coital experience include all women who live in cohabitation, all who are or have been pregnant, and all women who answered 'yes' to a question on coital experience (q. 39 in the female questionnaire). Men with coital experience includes all men who live in cohabitation, all who are biological fathers, and all men who answered 'yes' to a question on coital experience (q. 32 in the male questionnaire).

4.15. Fecund women/men with coital experience

This group includes women with coital experience (cf. item 4.14) who answered 'yes' to a

question of whether they consider themselves physically able to become pregnant now or later and moreover physically able to carry the pregnancy through (q. 45 and 47 in the female questionnaire). The group also includes men with coital experience who thought they were physically able to have (more) children now or later (q. 37 in the male questionnaire).

Married and cohabitants were supposed to answer the questions according to the cohabitational situation at the time of the interview. Women/men without coital experience were not asked the question(s) on the possibility of having children. This also applies to those who did not wish to answer the question about coital experience.

4.16. Total number of children expected

For persons who do not expect to have any (more) children ('no' at q. 45, 47 or 80 in the female questionnaire/'no' at q. 37 or 46 in the male questionnaire), the total number of children expected is equal to the number of live-born children. For pregnant women or men with a pregnant partner who did not expect to have more children than the one coming, the total number of children expected is equal to the number they have plus one. For persons who expected to have (more) children ('yes' at q. 80 in the female questionnaire/q. 46 in the male questionnaire), the total number of children expected is equal to the number of children which they expected to have altogether.

4.17. Highest education completed

The variable highest education completed is being based on the information about education in the life history recording. Grouping of education has been made according to "Standard for utdanningsgruppering" [Standard Classification of Education] (Statistisk sentralbyrås Håndbøker [Manuals from the Central Bureau of Statistics], No. 28, 1973 Edition). The standard has a hierarchical classification system. Individual educations are grouped in the respective levels according to the total normal duration of the education and the necessary preparatory training. The publication contains figures for three groups of levels:

1. Secondary level, first stage (duration of education 9 years or less)
2. Secondary level, second stage (10 to 12 years)
3. Third level (duration of 13 years or more)

When determining the highest education completed (education on the highest level) account has been taken of the general education as well as of vocational education which is normally of a duration of at least 5 months.

4.18. Region

The individual regions comprise the following counties:

Eastern Norway:	Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold and Telemark
Southern Norway:	Aust-Agder and Vest-Agder
Western Norway:	Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane and Møre og Romsdal
Middle Norway:	Sør-Trøndelag and Nord-Trøndelag
Northern Norway:	Nordland, Troms and Finnmark

4.19. Current and childhood area of residence

The instructions to the interviewers emphasized that sparsely populated areas should include, in addition to all scattered population, groups of houses with less than 200 residents. It was further emphasized that densely populated areas were defined as areas with at least 200 residents and a distance between houses of - as a rule - not more than 50 metres. The type of area of residence is determined irrespective of the administrative jurisdiction in which the area is situated.

For residence during childhood the instructions to the interviewers made clear that the area should be characterised as it was during the respondent's childhood.

5. Use of tables

The tables are grouped in 5 chapters, by main subjects. At the beginning of each chapter a short summary of the main results and definitions of the most important variables are included.

Several of the tables are based only on subgroups of the sample. In all such tables a footnote tells which groups that are included in the table.

A number of the tables are only brought up to 31 December 1987, thereby excluding events in 1988. This is done in cases where we want to compare women in 1977 with women of exactly the same age ten years later. The tables showing the situation at the end of 1987, have been duly marked.

In cases where the basis for the calculation (the denominator) is the same for all percentages on one line, the figure 100 (for total/all) is stated in the first column and the absolute figure in the last column. If the denominator is the same for all average figures on the same line, the absolute figure is given in the last column.

When the basis for the calculation of a percentage or an average is less than 25 units, the figure has not been given. In these cases, the symbol indicating that a figure cannot be published (:) is used.

6. Comparison of men and women

Comparison of men and women constitutes an important use of the tables. As far as possible we have included tables for both sexes. All such comparisons are going to be affected by the different age structure of the sample for the two sexes. The women are born in 1945, 1950, 1955, 1960, 1965 and 1968, while the men are born in 1945 and 1960. That implies that the men, on the average, are older than the women in the sample, and one cannot simply compare the total figures for the two sexes in any relationship where age matters. The total figures for women are nevertheless given to facilitate comparisons with the 1977 survey. Figures for women and men appear in the same table only when separate figures for each cohort are given. In all other instances two tables are being used in order to prevent direct comparison without controlling for age.

Even when men and women belong to the same birth cohort, direct comparison between them may not automatically be of relevance. There are differences in the "normal" tempo of family formation for the two sexes that often disturb this kind of comparison. For example, the percentage of women of the 1960 cohort who have children is 61, while the corresponding figure for men of the same age is 45. This large difference is mainly due to women normally starting a little earlier than men, without the pattern in other respects being fundamentally different. When the current population statistics show that the age at marriage was 2.6 years higher for men than for women in 1988, this is a reflection of the same difference in starting age. That fact will influence most of the demographic comparisons between men and women of the same age.

7. Comparison with the Fertility Survey 1977

For the women the great majority of tables can be compared with the results from the Fertility Survey 1977. The main results from that survey were presented in Fertility Survey 1977, NOS B 197, Central Bureau of Statistics 1981. For each table allowing such comparison, reference to the corresponding table in the NOS B 197 is given. If comparable figures were not presented in the NOS publication from 1977, figures from 1977 are included in the present publication. When it is important to compare the two surveys at the same ages, figures from F&O 88 are given by the end of 1987. This is explicitly marked in the tables. Otherwise F&O figures are given by the end of 1988.

The sample of the Fertility Survey 1977 was drawn from 27 birth cohorts altogether (women born 1933-1959). In most of the age-specific tables in NOS B 197, the cohorts are aggregated in five-year groups. The cohorts 1958-1959 constitute a separate group. The sample of the Family and Occupation Survey 1988 has been drawn from single year cohorts. They are, however, selected such that each single age, as per 31 December 1987, corresponds to the year in the middle of each five-year age group of the 1977 survey. Consequently, one can easily compare age group 40-44 years in 1977 with those being 42 years of age at the end of 1987,

the 35-39-year-old in 1977 with the 37-year-old in 1987, and so on, down to the 20-24-year-old in 1977 with the 22-year-old in 1987. For the 19-year-old the basis for comparison is, however, weaker. The group of 18-19-year-old in the 1977 survey are generally younger than the youngest interviewed in 1988.

Moreover, one should notice that the age distribution of the two samples is somewhat different. This is partly due to the fact that the oldest women, sampled for FS 77, were drawn from the

small cohorts of the mid 1930's. Consequently, the 1977-survey has relatively few old women. There were also relatively few young women in FS 77 compared to F&O 88. Only 7 of 26 cohorts (27 per cent) were below the age of 25 in 1977, while 2 of 6 cohorts (33 per cent) were below that age in 1988. The mean age of the FS 77 sample at the end of 1977 was 29.9 years, while the mean age of the F&O 88 was 30.2 years at the end of 1988.

The Fertility Survey 1977 did not include men.

1. Ekteskap og samboerforhold

Definisjoner

Ekteskapeleg status-grupperingen skiller mellom ugifte, gifte og før gifte.

Samboerforhold omfatter alle ekteskaps-liknende forhold. Intervjupersonene ble spurt om de var samboende eller tidligere hadde levd i slike forhold. Det ble ikke gitt noen nedre grense for hvor lenge et forhold skulle ha vart for å bli regnet som et samboerforhold, men svært få av de oppgitte samboerforholdene hadde vart kortere enn tre måneder.

Samliv brukes som en felles betegnelse for ekteskap og samboerforhold. Dersom et samboerforhold går over til et ekteskap, regnes det som ett og samme samliv.

Samlivstype skiller mellom *ekteskap* og *samboerforhold*. Noen steder er gruppen ekteskap delt i to; *ekteskap som ikke ble innledet med et samboerforhold* og *ekteskap som ble innledet med et samboerforhold*.

Mange ugifte og før gifte lever i samboerforhold

Av alle kvinner 19-42 år i 1987 var 49 prosent gift, 18 prosent samboende og 33 prosent levde ikke i noe fast etablert samliv. Tilsvarende tall fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste at 71 prosent var gifte, 5 prosent samboende og 24 prosent levde ikke i samliv.

I den offisielle befolkningsstatistikken framgår ikke andelen samboende. Den bruker bare formell ekteskapeleg status (ugift, gift, separert, skilt, enke/enkemann). Etter formell ekteskapeleg status var om lag halvparten av kvinnene som ble intervjuet i Familie- og yrkesundersøkelsen, *ikke gifte* (44 prosent ugifte og 7 prosent før gifte). En tredjedel av disse ikke-gifte kvinnene levde likevel i et fast parforhold, det vil si at de var enten ugifte eller før gifte, men samboende.

Av 27-åringene var 53 prosent gifte og 47 prosent ikke-gifte. Halvparten av de ikke-gifte levde imidlertid i et fast parforhold. Det vil si at det bare var 23 prosent av 27-åringene som verken var gift eller samboende.

Relativt flest samboende er det blant dem som er i 20-årene. Om lag hver tredje 22-årige kvinne og godt og vel hver fjerde 27-årige mann er samboende. For dem som er i 30-årene eller i begynnelsen av 40-årene, er ekteskapet den

dominerende samlivsformen. Om lag tre av fire i disse aldersgruppene var gift.

Samboere som er 32 år eller yngre, er for det aller meste ugifte, ikke før gifte. I de eldste aldersgruppene (37 år og 42 år) var det bare 6 prosent samboende, og langt de fleste av disse var før gifte.

Stadig færre gifter seg direkte - de fleste innleder med et samboerforhold

Fram til 1980-årene hadde de fleste som giftet seg, ingen "prøveperiode" som samboere. I de senere årene har de direkte giftermålene kommet i mindretall. Av alle samlivene kvinner født i 1960 har inngått, er 23 prosent direkte giftermål og 35 prosent giftermål hvor hun og han først har vært samboere. De resterende samlivene er enten oppløst eller består fortsatt som samboerforhold.

Ved 21-årsalder hadde halvparten av kvinnene samlivserfaring, enten fra ekteskap eller samboerforhold

Alderen for første samlivsinngåelse, enten det er et ekteskap eller et samboerforhold, har endret seg lite i de senere årene. Ved 19-årsalder hadde en fjerdedel av kvinnene samlivserfaring enten de var født i 1955, 1960, 1965 eller 1968. Godt og

vel halvparten har giftet seg eller fortrinnsvis flyttet sammen senest ved 21-årsalder.

De to eldste kvinnekullene født i 1945 og 1950 var noe eldre da de inngikk sitt første samliv. Ved 24-årsalder hadde imidlertid tre av fire samlivserfaring. For de aller fleste dreide det seg om et giftermål. På intervjutidspunktet, det vil si da disse kvinnene var i slutten av 30-årene eller i begynnelsen av 40-årene, var det bare 3-5 prosent som verken hadde vært gift eller samboende noen gang i livet.

Også blant mennene er det de eldste (født i 1945) som er senest ute med samlivsinngåelsen. Ved 21-årsalder hadde 26 prosent av mennene født i 1960 samlivserfaring, mens det ved samme alder bare var 17 prosent av dem født i 1945 som hadde giftet seg eller vært samboere. Mennene født i 1945 tok imidlertid ganske raskt igjen dette forspranget. Ved 27-årsalder hadde 78 prosent av mennene samlivserfaring enten de var født i 1945 eller 1960.

Samboerforholdene blir stadig lengre

Dersom det første ekteskapet ble innledet med et samboerforhold, varte samboerforholdet for kvinnene fra 1945- og 1950-kullene i gjennomsnitt 18 måneder. Av kvinnene født i 1960 var det fortsatt mange som var samboende da de ble intervjuet, men for dem som foreløpig har giftet seg, var gjennomsnittsvarigheten av samboerforholdet forut for giftermålet 27 måneder.

Samboerforhold til erstatning for giftermålet?

I alle de tre kvinnekullene født på 1960-tallet er det flere som har erfaring med samboerskap enn ekteskap. Ved 27-årsalder hadde seks av ti ekteskaperfaring, mens nærmere sju av ti levde i eller hadde minst en gang levd i et samboerforhold (kvinner født i 1960).

Om en stor andel av disse kvinnekullene vil fortsette å foretrekke samboerskapet også når de blir eldre, er et åpent spørsmål. På direkte spørsmål om de hadde giftermålsplaner i løpet av de nærmeste to årene, svarte fire av ti av de samboende 23- og 28-åringene at de hadde planer om giftermål. Det var imidlertid vel så mange som ikke hadde ekteskapsplaner, og en god del svarte verken ja eller nei. Det er ingen forskjell i forekomsten av ekteskapsplaner mellom samboende menn og kvinner i slutten av 20-årene.

Å få barn sammen fører heller ikke til at de fleste raskt gifter seg. Sju av ti kvinner som fikk sitt første barn som samboende, var fortsatt samboende med samme mann ett år etter barnets fødsel. Først fem år etter fødselen var godt og vel halvparten gift. To av ti var fortsatt samboende på dette tidspunktet, og vel så mange levde ikke lenger i samliv med barnets far.

Samboerforholdene er i liten grad basert på en felles skriftlig avtale. Selv i forhold som har vart i mer enn fire år, har fire femtedeler ikke inngått noen slik avtale.

De med lang utdanning venter lengst med å inngå samliv

Jo lengre utdanning, jo senere i livsløpet kommer det første samlivet. Det gjelder enten en ser på samboerforhold eller ekteskap. For kvinnene født i 1960 var det ved 22-årsalder 59 prosent av dem med bare obligatorisk utdanning som levde eller hadde levd i samboerforhold mot 48 prosent av dem med 10-12 års utdanning og 38 prosent av dem som hadde enda lengre utdanning.

Før eller siden innleder imidlertid de aller fleste kvinnene et samliv enten de har kort, middels eller lang utdanning. Ved 42-årsalder var det for eksempel bare 3-9 prosent som ikke var eller hadde vært gift. Andelen ugifte var fortsatt høyest blant dem med lengst utdanning.

For menn er forholdet mellom utdanning og samlivserfaring noe annerledes. De som har den korteste utdanningen, er oftere ugifte og uten samlivserfaring enn dem som har noe lengre utdanning. Ved 42-årsalder var 15 prosent av mennene som kun hadde obligatorisk utdanning, ugifte mot 7-8 prosent av dem med mer utdanning.

Nesten ni av ti er fortsatt gift ti år etter at ekteskapet ble inngått

De aller fleste av kvinnene født i 1955 eller tidligere hadde giftet seg mer enn ti år før intervjuet (1988). 87 prosent av disse ekteskapene hadde valgt å gifte seg direkte eller først hadde bodd sammen i en periode, så ikke ut til å påvirke sannsynligheten for skilsmisse.

De som bodde på Sør- og Vestlandet hadde sjeldnere skilt lag enn kvinnene bosatt i de øvrige landsdelene.

1.1. Type samliv *Type of cohabitation*

Tabell 1.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter ekteskapelig status og etter samlivsstatus. Prosent
Women and men in different age groups, by marital status and by cohabitational status. Per cent

		Ekteskapelig status <i>Marital status</i>				Samlivsstatus <i>Cohabital status</i>				Tallet på per- soner som svarte <i>Number of respon- dents</i>
Kjønn Alder (fødselsår) <i>Sex Age (year of birth)</i>	I alt <i>Total</i>	Ugift <i>Un- mar- ried</i>	Gift <i>Mar- ried</i>	Før gift <i>Pre- vio- usly mar- ried</i>	I alt <i>Total</i>	Lever ikke i samliv <i>Not co- habi- ting</i>	Gift <i>Mar- ried</i>	Sam- boende <i>Co- habi- ting with- out mar- riage</i>		
Kvinner <i>Women</i>										
Alle <i>All</i>	100	44	49	7	100	33	49	18	4 019	
19 (1968)	100	97	3	0	100	77	3	19	721	
22 (1965)	100	79	20	2	100	46	20	34	696	
27 (1960)	100	41	53	6	100	23	53	24	737	
32 (1955)	100	18	71	11	100	17	71	12	691	
37 (1950)	100	9	79	12	100	15	79	6	627	
42 (1945)	100	5	80	15	100	13	80	7	547	
Menn <i>Men</i>										
27 (1960)	100	54	43	3	100	29	43	28	777	
42 (1945)	100	9	80	11	100	13	80	7	766	

Av hensyn til sammenlikning med Frukthetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 1, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 1, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 1.1.2. Samlivsstatus etter landsdel og alder. Kvinner og menn. Prosent *Cohabital status by region and age. Women and men. Per cent*

Landsdel Kjønn Alder (fødselsår) Region Sex Age (year of birth)	I alt Total	Lever ikke i samliv Not cohabiting			Lever i samliv Cohabiting					Tallet på per- soner som svarte Number of res- pondents	
		I alt	Ugift Un- mar- ried	Før gift Previo- usly mar- ried	I alt	Gift Mar- ried	Samboende Cohabiting without marriage				
							I alt	Ugift	Før gift		
HELE LANDET THE WHOLE COUNTRY											
Kvinner Women											
Alle All	100	33	29	5	67	49	18	15	3	4 019	
19 (1968)	100	77	77	0	22	3	19	19	-	721	
22 (1965)	100	46	45	1	54	20	34	33	1	696	
27 (1960)	100	23	19	4	76	53	24	21	2	737	
32 (1955)	100	17	10	7	83	71	12	8	4	691	
37 (1950)	100	15	7	8	85	79	6	2	4	627	
42 (1945)	100	13	4	9	87	80	7	1	6	547	
Menn Men											
27 (1960)	100	29	27	1	71	43	28	27	2	777	
42 (1945)	100	13	7	7	87	80	7	2	4	766	
ØSTLANDET EASTERN NORWAY											
Kvinner											
Alle	100	34	29	6	66	49	17	14	3	1 992	
19 (1968)	100	77	77	-	23	4	19	19	-	310	
22 (1965)	100	49	49	1	51	19	32	31	1	344	
27 (1960)	100	28	24	4	72	48	24	21	3	356	
32 (1955)	100	19	10	9	80	66	14	10	5	352	
37 (1950)	100	17	7	9	83	78	6	3	3	334	
42 (1945)	100	16	5	10	84	77	7	2	5	296	
Menn											
27 (1960)	100	28	26	2	72	43	29	28	1	374	
42 (1945)	100	14	6	8	86	79	7	3	5	394	
SØR- OG VESTLANDET SOUTHERN AND WESTERN NORWAY											
Kvinner											
Alle	100	33	29	4	67	52	15	13	2	1 259	
19 (1968)	100	77	77	0	23	4	18	18	-	265	
22 (1965)	100	44	42	1	56	27	29	28	1	217	
27 (1960)	100	19	15	3	81	63	19	17	2	237	
32 (1955)	100	13	8	4	88	79	8	5	4	216	
37 (1950)	100	14	6	8	86	81	5	1	4	167	
42 (1945)	100	11	3	8	89	84	5	-	5	157	
Menn											
27 (1960)	100	28	27	1	72	50	22	20	2	256	
42 (1945)	100	12	6	6	88	85	4	1	3	233	

Tabell 1.1.2 (forts.). Samlivsstatus etter landsdel og alder. Kvinner og menn. Prosent *Cohabital status by region and age. Women and men. Per cent*

Landsdel Kjønn Alder (fødselsår)	I alt	Lever ikke i samliv			Lever i samliv					Tallet på personer som svarte
		I alt	Ugift	Før gift	I alt	Gift	Samboende			
							I alt	Ugift	Før gift	
TRØNDELAG OG NORD-NORGE MIDDLE AND NORTHERN NORWAY										
Kvinner										
Alle	100	31	28	3	69	45	24	20	3	768
19 (1968)	100	77	77	-	23	-	23	23	-	146
22 (1965)	100	42	42	-	58	10	48	48	-	135
27 (1960)	100	16	13	3	84	51	33	31	2	144
32 (1955)	100	19	13	6	81	69	12	8	4	123
37 (1950)	100	10	5	5	90	81	10	3	6	126
42 (1945)	100	11	3	7	89	80	10	1	9	94
Menn										
27 (1960)	100	31	31	1	69	31	37	36	1	147
42 (1945)	100	15	12	4	85	76	9	5	4	139

Tabellen inneholder bare hendinger før utløpet av 1987.

The table includes events before end of 1987 only.

Tabell 1.1.3. Samboere i ulike aldersgrupper, etter giftermålsplaner. Kvinner og menn. Prosent *Cohabitants in different age groups, by plans for marrying. Women and men. Per cent*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	I alt Total	Planer om giftermål innen to år Plans for marrying within the next two years	Ikke planer om giftermål innen to år No plans for marrying within the next two years	Vet ikke Do not know	Uoppgitt Unknown	Tallet på personer som svarte Number of respondents
Kvinner Women						
Alle All	100	33	50	16	1	726
20 (1968)	100	20	59	21	-	173
23 (1965)	100	40	43	16	1	235
28 (1960)	100	42	44	13	1	162
33 (1955)	100	32	56	11	1	82
38 og 43 (1950, 1945)	100	23	61	16	-	74
Menn Men						
28 (1960)	100	42	39	19	-	208
43 (1945)	100	15	57	28	-	53

Tabell 1.1.4. Varighet av bestående samboerforhold, etter om det er en skriftlig avtale. Kvinner født 1945-1968.
 Prosent *Duration of cohabitation without marriage and written agreement. Women born 1945-1968.*
 Per cent

Varighet av samboerforholdet <i>Duration of cohabitation without marriage</i>	I alt <i>Total</i>	Avtale <i>Agreement</i>	Ikke avtale <i>No agreement</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
Alle <i>All</i>	100	13	86	1	721
Under 2 år <i>Less than 2 years</i>	100	10	90	0	298
2-4 år <i>years</i>	100	12	87	1	221
Mer enn 4 år <i>4 years and more</i>	100	18	81	1	202

Tabell 1.1.5. Varighet av bestående samboerforhold, etter om det er en skriftlig avtale. Menn født 1945 og 1960.
 Prosent *Duration of cohabitation without marriage and written agreement. Men born 1945 and 1960.*
 Per cent

Varighet av samboerforholdet <i>Duration of cohabitation without marriage</i>	I alt <i>Total</i>	Avtale <i>Agreement</i>	Ikke avtale <i>No agreement</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respondents</i>
Alle <i>All</i>	100	12	87	0	254
Under 2 år <i>Less than 2 years</i>	100	7	91	1	68
2-4 år <i>years</i>	100	12	88	-	73
Mer enn 4 år <i>4 years and more</i>	100	15	85	-	113

1.2. Når inngås første samliv *Start of first cohabitation*

Tabell 1.2.1. Andel som hadde inngått første samliv innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent
Percentage having started first cohabitation at different ages. Figures for sex and age

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Ingen sam- liv No co- habi- ta- tion	Minst ett samliv ¹ At least one cohabi- tation ¹	Første samliv inngått seinest ved alder (år) First cohabitation started latest at age (years)														Tallet på personer som svarte Number of res- pondents
				18	19	20	21	22	23	24	27	29	32	34	37	39	42	
Kvinner Women																		
19 (1968)	100	74	26	15	25													721
22 (1965)	100	36	64	14	25	41	54	63										696
27 (1960)	100	12	88	13	26	42	55	65	72	78	88							737
32 (1955)	100	5	95	13	25	41	54	63	71	79	90	93	95					691
37 (1950)	100	5	95	8	18	35	49	60	70	78	88	93	94	95	95			627
42 (1945)	100	2	98	10	17	29	40	52	65	73	88	92	95	96	97	97	97	547
Menn Men																		
27 (1960)	100	22	78	3	7	14	26	38	48	58	78							777
42 (1945)	100	5	95	2	5	10	17	29	41	53	78	85	91	93	94	95	95	766

Av hensyn til sammenlikning med Frukbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Omfatter også dem med uoppgitt alder for første samliv.

¹ Including persons who did not report age at first cohabitation.

Jf. tabell 3, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS 197.

See table 3, Fertility Survey 1977, NOS 197.

Tabell 1.2.2. Andel som hadde inngått første ekteskap innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent
Percentage having started first marriage at different ages. Figures for sex and age

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Ingen ekte- skap No mar- riage	Minst ett ekteskap ¹ At least one marri- age ¹	Første ekteskap inngått seinest ved alder (år) First marriage started latest at age (years)														Tallet på personer som svarte Number of res- pondents
				18	19	20	21	22	23	24	27	29	32	34	37	39	42	
Kvinner Women																		
19 (1968) ..	100	97	3	1	3													721
22 (1965) ..	100	79	21	2	5	10	15	21										696
27 (1960) ..	100	41	59	5	12	21	28	36	41	47	59							737
32 (1955) ..	100	18	82	8	17	29	40	47	53	60	73	78	82					691
37 (1950) ..	100	9	91	7	15	29	42	54	63	70	81	86	89	90	91			627
42 (1945) ..	100	5	95	8	15	28	39	50	63	70	86	89	93	94	95	95	95	547
Menn Men																		
27 (1960) ..	100	54	46	0	2	4	9	14	20	28	46							777
42 (1945) ..	100	9	91	1	4	8	14	26	37	49	74	81	87	88	90	90	91	766

Av hensyn til sammenlikning med Frukbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Omfatter også dem med uoppgitt alder for første ekteskap.

¹ Including persons who did not report age at first marriage.

Jf. tabell 4, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS 197.

See table 4, Fertility Survey 1977, NOS 197.

Tabell 1.2.3. Andel som hadde inngått første samboerforhold innen ulike aldre. Tall for kjønn og alder. Prosent
Percentage having started first cohabitation at different ages. Figures for sex and age

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Ingen samboer- forhold ¹ No co- habi- ta- tion with- out marriage ¹	Minst ett samboer- forhold ¹ At least one cohabi- tation without marriage ¹	Første samboerforhold inngått seinest ved alder (år) <i>First cohabitation without marriage started latest at age (years)</i>																Tallet på personer som svarte Number of res- pondents
				18	19	20	21	22	23	24	27	29	32	34	37	39	42			
Kvinner Women																				
19 (1968) .	100	76	24	14	24														721	
22 (1965) .	100	41	59	13	24	38	50	58											696	
27 (1960) .	100	32	68	9	18	29	39	46	52	58	68								737	
32 (1955) .	100	39	61	6	13	22	29	35	40	45	55	58	61						691	
37 (1950) .	100	60	40	1	4	9	14	18	22	26	33	35	38	39	40				627	
42 (1945) .	100	75	26	2	3	3	5	7	9	9	13	16	18	20	22	24	25		547	
Menn Men																				
27 (1960) .	100	38	62	3	5	11	20	29	38	46	62								777	
42 (1945) .	100	70	30	1	1	2	4	6	9	10	15	19	22	25	27	28	30		766	

Av hensyn til sammenlikning med Frukthetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Omfatter også dem med uoppgitt alder for første samboerforhold.

¹ Including persons who did not report age at first cohabitation without marriage.

Jf. tabell 5, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS 197.

See table 5, Fertility Survey 1977, NOS 197.

Tabell 1.2.4. Andel med første samliv, samboerforhold og ekteskap inngått innen ulike aldre, etter kjønn, utdanning og alder. Prosent *Percentage with first cohabitation, cohabitation without marriage and marriage at different ages, by sex, education and age*

Høyeste fullførte utdanning Kjønn Alder (fødselsår) Highest education completed Sex Age (year of birth)	Første samliv senest ved alder First cohabitation latest at age						Første samboerforhold senest ved alder First cohabitation without marriage latest at age						Første ekteskap senest ved alder First marriage latest at age						Tallet på personer som svarte Number of respondents
	19	22	27	32	37	42	19	22	27	32	37	42	19	22	27	32	37	42	
KVINNER WOMEN																			
Alle All																			
19 og 22 (1968, 1965)	25						24						4						1 417
27 (1960)	26	65	88				18	46	68				12	36	59				737
32 og 37 (1955, 1950)	21	62	89	94			9	27	44	50			16	50	77	85			1 318
42 (1945)	17	52	88	95	97	97	3	7	13	18	22	25	15	50	86	93	95	95	547
Grunnskole Second level, first stage																			
19 og 22 (1968, 1965)	50						45						13						141
27 (1960)	61	89	94				42	59	66				29	61	70				93
32 og 37 (1955, 1950)	43	74	94	97			17	29	43	47			34	68	86	91			235
42 (1945)	27	69	91	97	98	98	7	14	20	22	25	26	24	66	88	95	96	97	117
Videregående skole Second level, second stage																			
19 og 22 (1968, 1965)	25						24						4						1 127
27 (1960)	25	69	91				17	48	69				12	40	64				431
32 og 37 (1955, 1950)	22	70	92	95			9	30	44	48			16	58	81	88			729
42 (1945)	17	57	89	95	98	98	2	7	11	17	21	25	16	54	88	92	95	95	303
Universitet og høyskoler Third level																			
19 og 22 (1968, 1965)	7						7						-						149
27 (1960)	11	46	80				8	38	66				4	17	46				213
32 og 37 (1955, 1950)	5	36	81	90			2	18	47	54			4	23	62	76			354
42 (1945)	6	25	83	93	94	94	-	2	11	19	22	24	6	25	81	90	91	91	127
MENN MEN																			
Alle																			
27 (1960)	7	38	78				5	29	62				2	14	46				777
42 (1945)	5	29	78	91	94	95	1	6	15	22	27	30	4	26	74	87	90	91	766
Grunnskole																			
27 (1960)	11	48	87				8	38	72				5	19	49				105
42 (1945)	8	34	74	87	90	90	3	10	16	21	28	30	5	29	71	84	85	85	146
Videregående skole																			
27 (1960)	7	43	77				6	33	62				1	16	46				468
42 (1945)	5	31	79	91	94	96	1	5	14	20	25	29	4	28	75	88	90	92	410
Universitet og høyskoler																			
27 (1960)	2	22	75				1	17	59				1	6	45				204
42 (1945)	2	23	79	92	96	97	-	5	18	26	30	33	2	20	74	88	92	93	210

Tabellen inneholder bare hendinger før utløpet av 1987.
The table includes events before end of 1987 only.

1.3. Samlivsvarighet *Duration of cohabitation*

Tabell 1.3.1. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for samlivstyper. Kvinner født 1945-1968. Prosent¹ *Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for types of cohabitation. Women born 1945-1968¹*

Type første samliv Type of first cohabitation	Første samliv bestod etter First cohabitation still existing after			
	5 år years	10 år	15 år	20 år
Alle All	86	81	80	73
Ekteskap Marriage	94	87	83	74
Ikke overgått fra samboerforhold Not preceded by cohabitation without marriage	93	86	83	75
Overgått fra samboerforhold Preceded by cohabitation without marriage	96	88	83	66
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap Cohabitation without marriage, not succeeded by marriage	39	16	15	:

¹ Andelene er for de enkelte samlivstypene beregnet på grunnlag av samlet tall på kvinner som inngikk første samliv minst 5, 10, 15 og 20 år før 1. januar 1988.

¹ The percentages are, for the different types of cohabitation, calculated on the basis of the total number of women who started first cohabitation at least 5, 10, 15 and 20 years before 1 January 1988.

Jf. tabell 11, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 11, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 1.3.2. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for samlivstyper. Menn født 1945 og 1960. Prosent¹ *Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for types of cohabitation. Men born 1945 and 1960¹*

Type første samliv Type of first cohabitation	Første samliv bestod etter First cohabitation still existing after			
	5 år years	10 år	15 år	20 år
Alle All	89	87	83	68
Ekteskap Marriage	96	90	85	71
Ikke overgått fra samboerforhold Not preceded by cohabitation without marriage	96	91	86	70
Overgått fra samboerforhold Preceded by cohabitation without marriage	94	90	82	75
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap Cohabitation without marriage, not succeeded by marriage	44	24	:	:

¹ Andelene er for de enkelte samlivstypene beregnet på grunnlag av samlet tall på menn som inngikk første samliv minst 5, 10, 15 og 20 år før 1. januar 1988.

¹ The percentages are, for the different types of cohabitation, calculated on the basis of the total number of men who started first cohabitation at least 5, 10, 15 and 20 years before 1 January 1988.

Tabell 1.3.3. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for landsdel. Kvinner født 1945-1968. Prosent¹ *Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for region. Women born 1945-1968¹*

Landsdel Region	Første samliv bestod etter <i>First cohabitation still existing after</i>			
	5 år years	10 år	15 år	20 år
Hele landet <i>The whole country</i>	86	81	80	73
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	84	77	79	69
Sør- og Vestlandet <i>Southern and Western Norway</i>	90	89	83	73
Trøndelag og Nord-Norge <i>Middle and Northern Norway</i>	85	81	81	84

¹ Andelene er for de enkelte landsdelene beregnet på grunnlag av samlet tall på kvinner som inngikk første samliv minst 5, 10, 15 og 20 år før 1. januar 1988.

¹ *The percentages are, for the different regions, calculated on the basis of total number of women having started first cohabitation at least 5, 10, 15 and 20 years before 1 January 1988.*

Jf. tabell 12, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 12, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 1.3.4. Andel av første samliv som bestod 5, 10, 15 og 20 år etter inngåelsen. Tall for landsdel. Menn født 1945 og 1960. Prosent¹ *Percentage of first cohabitations still existing 5, 10, 15 and 20 years after it started. Figures for region. Men born 1945 and 1960¹*

Landsdel Region	Første samliv bestod etter <i>First cohabitation still existing after</i>			
	5 år years	10 år	15 år	20 år
Hele landet <i>The whole country</i>	89	87	83	68
Østlandet <i>Eastern Norway</i>	87	83	79	61
Sør- og Vestlandet <i>Southern and Western Norway</i>	92	92	88	78
Trøndelag og Nord-Norge <i>Middle and Northern Norway</i>	88	89	84	70

¹ Andelene er for de enkelte landsdelene beregnet på grunnlag av samlet tall på menn som inngikk første samliv minst 5, 10, 15 og 20 år før 1. januar 1988.

¹ *The percentages are, for the different regions, calculated on the basis of total number of men having started first cohabitation at least 5, 10, 15 and 20 years before 1 January 1988.*

Tabell 1.3.5. Alle samliv, første samliv og seinere samliv i grupper for kjønn og alder, etter samlivstype. Prosent¹ *All cohabitations, first cohabitation and later cohabitations in groups for sex and age, by type of cohabitation. Per cent¹*

Kjønn Samlivsnr. og alder (fødselsår) Sex Cohabitation no. and age (year of birth)	Samliv i alt Cohabi- tations, total	Ekteskap ikke over- gått fra samboer- forhold Marriage not preceded by coha- bitation without marriage	Samboer- forhold overgått til ekteskap Cohabita- tion without marriage preceded by marriage	Samboer- forhold ikke over- gått til ekteskap Cohabita- tion without marriage not succeeded by marriage	Tallet på samliv Number of cohabi- tations
KVINNER WOMEN					
Alle samliv All cohabitations	100	37	28	35	3 777
20 (1968)	100	7	10	83	286
23 (1965)	100	9	25	66	542
28 (1960)	100	23	35	42	802
33 (1955)	100	36	39	26	807
38 (1950)	100	56	30	13	704
43 (1945)	100	74	15	11	636
Første samliv <i>The first cohabitation</i>	100	42	29	30	3 216
20 (1968)	100	7	10	83	277
23 (1965)	100	10	27	63	489
28 (1960)	100	26	38	36	661
33 (1955)	100	42	41	18	657
38 (1950)	100	64	29	7	598
43 (1945)	100	83	13	4	534
Samliv etter det første Cohabitations after the first one	100	12	26	62	561
20 og 23 (1968, 1965)	100	2	8	90	62
28 og 33 (1960, 1955)	100	9	27	64	291
38 og 43 (1950, 1945)	100	21	29	50	208
MENN MEN					
Alle samliv					
28 (1960)	100	19	34	47	736
43 (1945)	100	67	20	13	873
Første samliv					
28 (1960)	100	20	36	43	635
43 (1945)	100	76	18	7	727
Samliv etter det første					
28 (1960)	100	13	19	68	101
43 (1945)	100	25	29	47	146

¹ Tabellen omfatter alle samliv, også samliv som er opphørt. Ekteskap og forutgående samboerforhold er regnet som ett samliv.

¹ The table comprises all cohabitations, incl. cohabitations having ceased. Marriage and preceding cohabitation without marriage are considered as one cohabitation.

Jf. tabell 15, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 15, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 1.3.6. Forløp og varighet av første samliv, etter samlivstype. Kvinner og menn, født 1945 og 1960 *Status and duration of first cohabitation, by type of cohabitation. Women and men, born 1945 and 1960*

[illegible]

Tabell 1.3.6 (forts.). Forløp og varighet av første samliv, etter samlivstype. Kvinner og menn, født 1945 og 1960
Status and duration of first cohabitation, by type of cohabitation. Women and men, born 1945 and 1960

Kjønn, alder (fødselsår), samlivstype og forløp <i>Sex, age (year of birth), type of cohabitation and status</i>	Sam- liv i alt <i>Coha- bita- tions, total</i>	Ikke opp- hørt <i>Not cea- sed</i>	Opphørt <i>Ceased</i>							Tallet på samliv <i>Number of co- habita- tions</i>
			Varighet av samlivet <i>Duration of cohabitation</i>						Gj.sn. tall på måneder <i>Average number of months</i>	
			I alt <i>Total</i>	Under 1 år <i>year</i>	1-4 år <i>years</i>	5-9 år <i>years</i>	10 år og over <i>years and more</i>	Uopp- gitt <i>Un- known</i>		
Prosent <i>Per cent</i>										
MENN <i>MEN</i>										
Alle første samliv	100	78	22	2	10	5	5	0	77	1 362
Ekteskap	100	84	16	-	4	5	7	-	115	1 040
Ikke overgått fra samboer- forhold	100	82	18	-	3	6	9	-	128	679
Overgått fra samboer- forhold	100	88	12	-	6	3	3	-	80	361
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap	100	56	44	10	29	5	0	0	30	322
Første samliv for alder 28 (1960)	100	78	22	4	15	3	0	-	34	635
Ekteskap	100	91	9	-	6	2	0	-	56	361
Ikke overgått fra samboerforhold	100	90	10	-	5	5	-	-	:	130
Overgått fra samboerforhold	100	91	9	-	6	2	0	-	:	231
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap	100	61	39	10	27	3	-	-	26	274
Første samliv for alder 43 (1945)	100	77	23	0	6	7	9	0	114	727
Ekteskap	100	81	19	-	3	6	10	-	130	679
Ikke overgått fra samboerforhold	100	80	20	-	3	6	11	-	135	549
Overgått fra samboerforhold	100	83	17	-	5	5	7	-	:	130
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap	100	31	69	6	42	17	2	2	45	48

Tabell 1.3.7. Samboerforhold som innledet første ekteskap, etter samboerforholdets varighet. Tall for kjønn og alder *Cohabitation preceding first marriage, by duration of cohabitation. Figures for sex and age*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	I alt Total	Varighet av samboerforholdet Duration of cohabitation without marriage							Gj.sn. tall på måneder Average number of months	Tallet på samboerforhold Number of cohabitations
		0-2 måneder months	3-5 måneder	6-11 måneder	1 år year	2-4 år years	5 år			
		Prosent Per cent								
Kvinner Women										
Alle All	100	6	11	19	27	31	7	23	988	
20 (1968)	100	-	3	21	48	28	-	18	29	
23 (1965)	100	6	9	16	31	36	2	20	138	
28 (1960)	100	4	9	18	19	38	11	27	273	
33 (1955)	100	6	10	16	28	31	8	24	291	
38 (1950)	100	6	15	25	31	18	4	18	187	
43 (1945)	100	16	16	19	21	26	3	18	70	
Menn Men										
28 (1960)	100	2	4	18	29	37	9	27	245	
43 (1945)	100	7	18	22	27	22	4	18	138	

Jf. tabell 18, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 18, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 1.3.8. Samlivstype -1/2, 1, 2 og 5 år etter første levendefødsel - for kvinner (født 1945-1968), som får første barnet mens de er samboende. Prosent *Type of cohabitation - 1/2, 1, 2 and 5 years after first live birth - for women (born 1945-1968) having first child while cohabiting without marriage. Per cent*

Tid siden første levendefødsel i samboerforhold Time since first live birth in cohabitation without marriage	Fortsatt i samme samboer- forhold Still in the same cohabi- tation without marriage	Samboerforholdet overgått til ekteskap Cohabitation without marriage succeeded by marriage	Samboerforholdet opphørt Cohabitation without marriage dissolved	Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
1/2 år year	80	15	6	365
1 "	70	22	8	335
2 "	51	35	14	278
5 "	21	55	23	159

Tabell 1.3.9. Samlivstype -1/2, 1, 2 og 5 år etter første barn - for menn (født 1945 og 1960), som får første barnet mens de er samboende. Prosent *Type of cohabitation - 1/2, 1, 2 and 5 years after first child - for men (born 1945 and 1960) having first child while cohabiting without marriage. Per cent*

Tid siden første barn i samboerforhold Time since first child in cohabitation without marriage	Fortsatt i samme samboer- forhold Still in the same cohabi- tation without marriage	Samboerforholdet overgått til ekteskap Cohabitation without marriage succeeded by marriage	Samboerforholdet opphørt Cohabitation without marriage dissolved	Tallet på menn som svarte Number of respondents
1/2 år year	81	15	5	151
1 "	74	22	4	144
2 "	56	37	6	124
5 "	24	58	18	62

Tabell 1.3.10. Personer (født 1945 og 1960) som har avsluttet første samliv¹, etter nåværende samlivsstatus. Tall for typer av første samliv. Prosent *Persons (born 1945 and 1960) with first cohabitation¹ ceased, by present cohabitational status. Figures for types of first cohabitation. Per cent*

Kjønn Type første samliv Sex Type of first cohabitation	I alt Total	Ikke nytt samliv Not a new cohabi- tation	Samboerfor- hold ikke overgått til ekteskap Cohabitation without marriage, not succeeded by marriage	Nytt samliv New cohabitation			Tallet på personer som svarte Number of res- pondents
				Ekteskap Marriage			
				I alt Total	Ikke over- gått fra samboer- forhold Not pre- ceded by cohabi- tation without marriage	Overgått fra sam- boer- forhold Preceded by co- habitation without marriage	
KVINNER WOMEN							
Alle samliv All cohabitations	100	47	28	26	9	17	323
Ekteskap Marriage	100	46	28	26	10	16	173
Ikke overgått fra samboerforhold Not preceded by cohabitation without marriage	100	48	28	24	11	14	132
Overgått fra samboerforhold Preceded by cohabitation without marriage	100	42	27	32	7	24	41
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap Cohabitation without marriage, not succeeded by marriage	100	47	27	25	8	17	150
MENN MEN							
Alle samliv	100	44	29	27	11	16	306
Ekteskap	100	38	28	34	15	19	165
Ikke overgått fra samboerforhold	100	37	28	36	18	18	123
Overgått fra samboerforhold	100	43	29	29	5	24	42
Samboerforhold, ikke overgått til ekteskap	100	51	30	18	6	12	141

¹ Ekteskap og forutgående samboerforhold er regnet som ett samliv.

¹ *Marriage and preceding cohabitation without marriage are considered as one cohabitation.*

Tabell 1.3.11. Andel som hadde inngått nytt samliv innen 1/2 år til 10 år etter opphør av første samliv. Tall for kjønn og alder. Prosent¹ *Percentage having started new cohabitation within 1/2 year to 10 years after first cohabitation ceased. Figures for sex and age¹*

Kjønn Alder i 1987 (fødselsår) Sex Age in 1987 (year of birth)	Nytt samliv inngått innen (år) New cohabitation started within (years)						
	1/2	1	2	3	4	5	10
Kvinner Women							
Alle All	11	19	34	47	58	65	81
19 og 22 (1968, 1965)	15	30	45	:	:	:	:
27 (1960)	14	21	40	55	67	73	:
32 (1955)	12	18	38	46	58	67	84
37 (1950)	6	16	28	47	59	66	81
42 (1945)	9	14	21	40	49	53	78
Menn Men							
27 (1960)	17	26	50	70	80	82	:
42 (1945)	16	22	35	40	51	59	76

¹ Andelene er for de enkelte aldersgrupper beregnet på grunnlag av samlet tall på kvinner og menn som avsluttet første samliv henholdsvis før 1988 og minst 1, 2, 3, 4, 5 og 10 år før 1. januar 1988.

¹ The percentages are, for the different age groups, calculated on the basis of total number of women and men having ceased first cohabitation before 1988 and at least 1, 2, 3, 4, 5 and 10 years before 1 January 1988, respectively.

Jf. tabell 20, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 20, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

2. Svangerskap og barn

Definisjoner

Fødsler omfatter i dette avsnittet både fødsler som endte med et levendefødt barn og fødsler hvor utfallet var et dødfødt barn om ikke annet er nevnt. Det vil si at gjennomsnittlig antall fødsler vil være noe høyere enn gjennomsnittlig antall levendefødte barn.

Ved flerfødsler er det registrert en fødsel for hvert barn, levende- eller dødfødt. I dette kapittelet er det for kvinner i likhet med hva som ble gjort i tabellpublikasjonen fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, fødsler som er angitt, ikke levendefødte barn.

Barn vil for menn si alle levendefødte barn de er biologisk far til. Barn som er døde etter fødselen, regnes med.

Aborter. Det ble overlatt til kvinnene selv å avgjøre om et svangerskap endte med abort eller fødsel. Dersom intervjupersonen var i tvil, ble det presisert at foruten levendefødsler skulle dødfødsler etter minst syv måneders svangerskap klassifiseres som fødsel. Alle andre svangerskap skulle registreres som avsluttet med abort.

Aborttype er delt i tre: *spontan*, *framkalt* og svangerskap som ble avsluttet fordi de var *utenfor livmoren*. Svarene framkom ved at intervjueren stilte følgende spørsmål for hvert avbrutt svangerskap: "Måtte svangerskapet avbrytes, aborterte du av deg selv eller var det et svangerskap utenfor livmoren?" I en del tabeller er spontanabort og svangerskap utenfor livmoren slått sammen under betegnelsen "spontanabort".

En tredjedel av de 22-årige kvinnene hadde vært gravide

Familie- og yrkesundersøkelsen viser at i 1987 hadde 15 prosent av alle 19-årige og 35 prosent av alle 22-årige kvinner vært gravide. Det er betydelig lavere enn tilsvarende tall fra 1977 (Fruktbarhetsundersøkelsen). Nedgangen i andelen som ikke bare har vært gravide, men også har fått barn, har vært enda noe større i denne perioden.

Av 27-årige kvinner var det 29 prosent som ikke hadde hatt minst ett svangerskap. Det er også en økning i forhold til Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. Av de eldste kvinnene i utvalget (32-42 år i 1987) er det bare 5-11 prosent som aldri har vært gravide. Her er det ikke noen forskjeller mellom 1977 og 1987.

Åtte av ti svangerskap endte med fødsel

Kvinnene som ble intervjuet, hadde innen utgangen av 1987 hatt til sammen 5 895 svangerskap. Kvinner født i 1945, 1950 og 1955 svarte for tre fjerdedeler av disse svangerskapene.

80 prosent av alle svangerskapene hadde ført til en fødsel, hvorav 79 prosent var levendefødsler og 1 prosent var dødfødsler. Til sammen 21 prosent av alle svangerskapene hadde endt med abort, hvorav 11 prosent var spontanaborter, 9 prosent var framkalte aborter og 1 prosent var avbrutt fordi svangerskapet var utenfor livmoren.

Fra første til og med fjerde svangerskap førte 17-28 prosent til en abort. Lavest abortandel hadde svangerskap nummer to. Av svangerskap som var det femte eller høyere, endte nærmere fire av ti med abort, hvorav spontanabortene utgjorde størstedelen.

Høyest gjennomsnittlig fødselstall på Sør- og Vestlandet og i Trøndelag, men de regionale forskjellene er ikke store

Kvinner 20-43 år hadde i gjennomsnitt hatt 1,24 fødsler. Færrest fødsler har Østlandskvinnene med 1,17 i gjennomsnitt, mens kvinnene på Sør- og Vestlandet og i Trøndelag har flest, henholdsvis 1,32 og 1,36. I 1977-undersøkelsen var det kvinnene fra de nordligste fylkene som hadde hatt flest fødsler. Kvinnene i Nord-Norge hadde i 1988-undersøkelsen 1,27 fødsler i gjennomsnitt.

I alle aldersgrupper er det kvinnene i spredtbygde områder og på mindre tettsteder som har flest fødsler. For kvinner 20-43 år i landets tre største byer var det gjennomsnittlige fødselstallet bare halvparten så stort som for jevngamle kvinner bosatt i spredtbygde områder. Den relative forskjellen i fødselstallene mellom ulike bostedsstrøk ser ikke ut til å ha endret seg vesentlig fra 1977.

Kvinner født i 1945 og 1950 hadde i gjennomsnitt hatt 2,2 fødsler i 1987

For kvinnene som var i begynnelsen av 40-årene på intervjuetidspunktet, vil det ikke bli vesentlige endringer i gjennomsnittlig fødselstall og barnetallsfordeling fram til de avslutter sin fødedyktige periode. Heller ikke for kvinner i slutten av 30-årene er det realistisk å regne med store endringer. Færre enn én av ti av de 37- og 42-årige kvinnene hadde aldri hatt noen fødsel. Andelen uten fødsler er et par prosentpoeng lavere enn det studier av totalbefolkningen viser. Som vist i avsnitt 3.2 i tekstdelen, hadde Familie- og yrkesundersøkelsen et noe høyere frafall blant barnløse, spesielt i de eldste aldersgruppene for så vel kvinner som menn. Barnetallsfordelingen for øvrig viser meget godt samsvar med andre studier. Ved 42-årsalder var det noe større andel barnløse menn enn kvinner, henholdsvis 11 prosent og 7 prosent.

I de eldste kvinnekullene er det fortsatt et ikke ubetydelig innslag av kvinner som har hatt tre eller flere fødsler. 38 prosent av kvinnene født i 1945 og 30 prosent av kvinnene født i 1950 hadde så mange barn. Mest vanlig er det å ha to barn. 42 prosent av 1945-kullet og 46 prosent av 1950-kullet hadde det. Bare 14-15 prosent hadde bare én fødsel.

Fødsler blant kvinner født etter 1950

For dem som var 33 år eller yngre da de ble intervjuet, er det inntil videre for tidlig å anslå endelig fødselstall og barnetallsfordeling. Andre undersøkelser har vist at disse årskullene har valgt å vente lenger med å få barn enn hva som var vanlig for kvinner født på 1930- og 1940-tallet. Sammenliknet med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 er det da også en betydelig større andel barnløse og et lavere gjennomsnittlig fødselstall i disse aldersgruppene enn hva som var tilfelle for kvinner ved tilsvarende alder i 1977. Ved 27-årsalder var det av kvinner født i 1960 fortsatt 39 prosent som ikke hadde hatt noen fødsel, mens det blant kvinner født i 1950 bare var 23 prosent barnløse ved tilsvarende alder.

Kvinner med kort utdanning får flere barn

Kvinner 19-42 år i 1987 hadde i gjennomsnitt 1,74 fødsler dersom de bare hadde obligatorisk utdanning. De hadde 1,06 fødsler dersom de hadde utdanning av middels varighet og 1,11 fødsler i gjennomsnitt dersom de hadde utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Også blant kvinner 18-44 år i 1977 avtok det gjennomsnittlige barnetallet med utdanningens lengde, slik at det var de med lengst utdanning som hadde færrest barn.

Det er særlig i ung alder at det er store forskjeller i barnetall mellom kvinner i ulike utdanningsgrupper. Kvinner født i 1960 som bare hadde obligatorisk utdanning, hadde ved 24-årsalder 1,22 barn i gjennomsnitt, mens de jevngamle kvinnene med utdanning på universitets- eller høyskolenivå hadde fått 0,17 barn i gjennomsnitt. På dette alderstrinnet er det altså hele ett barn i forskjell.

For kvinner født i 1950 var det også en differanse på omtrent ett barn når en sammenholdt de ulike utdanningsgruppene ved 24-årsalder. Tretten år senere, det vil si ved 37-årsalder, er imidlertid forskjellen i gjennomsnittlig barnetall redusert med om lag et halvt barn. Det er altså ikke bare det endelige barnetallet som varierer med kvinnens utdanningsnivå, men også når i livsløpet barna kommer. Jo kortere utdanning, desto tidligere kommer barna.

Forskjellen i gjennomsnittlig fødselstall mellom de ulike utdanningsgruppene er noe mindre dersom en bare ser på dem som har levd i samliv minst én gang og som dessuten har lang samlivsvarighet. Kvinner som har tilbrakt minst 20 år i samliv, har i gjennomsnitt hatt 2,68 fødsler dersom de har grunnskoleutdanning og 2,35 fødsler dersom de har utdanning på universitets- eller høyskolenivå.

For menn er sammenhengen mellom barnetall og utdanning ikke like entydig

Også for menn er det slik at jo kortere utdanning de har, jo tidligere blir de fedre, men forskjellene mellom de ulike utdanningsgruppene ser ut til å bli borte etter hvert som de blir eldre. Menn født i 1945 hadde ved 42-årsalder like mange barn i gjennomsnitt enten de hadde utdanning av kort, middels eller lang varighet.

Om en utelater dem som aldri har levd i samliv, er det imidlertid også for menn en forskjell i det gjennomsnittlige barnetallet etter utdanningslengde. Menn med kort utdanning og minst 15 års samlivserfaring har i gjennomsnitt noe flere barn enn dem som har levd like lenge i samliv, men som har middels eller lang utdanning.

Ikke lenger noen entydig sammenheng mellom alder ved første samliv og barnetall

Ifølge Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 var det gjennomsnittlige barnetallet høyere jo tidligere kvinnene hadde inngått sitt første samliv. Det gjaldt uansett hvor mange år kvinnene til sammen hadde levd i ekteskap eller samboerforhold. Den gjennomsnittlige differansen var nærmere 0,5 barn.

I 1988-undersøkelsen er ikke sammenhengen mellom alder ved første samliv og barnetall like entydig. Om vi ser alle samlivsvarigheter under ett, er det ingen forskjell i barnetallet enten kvinnene inngikk første samliv som tenåringer, tidlig i 20-årene eller enda senere. Ved kort samlivsvarighet (under ti år) er det nå de som var eldst da de inngikk samliv for første gang, som har flest barn. Av dem som har levd i samliv

femten år eller lenger er det imidlertid fortsatt dem som startet tidligst som har flest barn i gjennomsnitt.

Ingen økning i antall aborter pr. kvinne 19-42 år sammenholdt med resultatene fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977

For alle kvinnene 19-42 år i 1987 var det gjennomsnittlige aborttallet 0,30 (0,18 spontanaborter/svangerskap utenfor livmoren og 0,13 framkalte aborter). For alle aldersgrupper under ett har det ikke vært noen økning verken i det gjennomsnittlige aborttallet eller i spontanaborter og framkalte aborter sammenholdt med hva Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste.

Tallene for de enkelte aldersgruppene viser imidlertid at kvinner i siste halvdel av 20-årene og i begynnelsen av 30-årene har hatt flere aborter i gjennomsnitt enn det kvinner i de samme alderne hadde hatt for ti år siden. Denne økningen skriver seg fra de framkalte abortene. I 1977 oppgav kvinner 25-29 år at de hadde hatt 0,11 framkalte aborter i gjennomsnitt. Ti år senere angav jevngamle kvinner gjennomsnittlig 0,19 framkalte aborter. For kvinnene som var 25-29 år i 1977, må vi ta i betraktning at de var unge i en periode hvor abortlovgivningen var vesentlig mer restriktiv med hensyn til adgangen til å få avbrutt et svangerskap.

Sett i forhold til hvor mange svangerskap de to kvinnegruppene hadde hatt, er økningen i framkalte aborter enda større. Kvinnene som var 25-29 år i 1977 hadde i gjennomsnitt hatt 1,65 svangerskap, mens kvinnene som var 27 år i 1987, bare hadde hatt 1,35 svangerskap i gjennomsnitt. De som i dag er i slutten av 20-årene, har med andre ord avbrutt en større andel av sine svangerskap enn det de jevngamle kvinnene gjorde for godt og vel ti år siden.

Ni av ti har aldri hatt noen framkalt abort

Av alle kvinner 19-42 år i 1987 hadde 89 prosent ikke hatt noen framkalt abort, 10 prosent oppgav en abort og bare 1 prosent hadde hatt mer enn én framkalt abort.

Kvinner med kort utdanning har i gjennomsnitt noe flere framkalte aborter enn dem som har utdanning utover grunnskolenivået. Kvinnene med kort utdanning har imidlertid også noe flere svangerskap enn dem med lengre utdanning. Dersom en isteden ser på hvor stor andel av svangerskapene som ender med en framkalt

abort, er det små forskjeller. Beregnet på denne måten har 10 prosent av svangerskapene til kvinner med utdanning på universitets- eller høyskolenivå endt med framkalt abort mot 8 prosent av svangerskapene til kvinnene som bare har obligatorisk utdanning.

2.1. Svangerskap *Pregnancies*

Tabell 2.1.1. Svangerskapsutfall blant kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent *Outcome of pregnancies among women in different age groups. Per cent*

Alder (fødsels- år) Age (year of birth)	Svanger- skap i alt Number of preg- nancies, total	Levende- fødsel Live birth	Død- fødsel Still- birth	Abort <i>Abortion</i>				Tallet på svan- ger- skap Number of preg- nancies	Tallet på kvinner som svarte Number of respon- dents	Andel av kvinner med minst ett svanger- skap Percen- tage of women with at least one preg- nancy
				I alt Total	Spon- tan Spon- taneous	Fram- kalt In- duced	Uten- for liv- mor Extra- ute- rine			
Alle All	100	79	1	21	11	9	1	5 895	4 019	64
19 (1968)	100	51	-	49	13	34	2	114	721	15
22 (1965)	100	66	0	34	13	20	1	319	696	35
27 (1960)	100	73	1	27	11	14	2	996	737	71
32 (1955)	100	80	1	20	10	9	2	1 466	691	89
37 (1950)	100	83	0	18	11	5	1	1 547	627	92
42 (1945)	100	84	1	16	10	5	1	1 453	547	95

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 72, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 72, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.1.2. Svangerskapsutfall blant kvinner (født 1945-1968) gruppert etter tallet på svangerskap. Prosent *Outcome of pregnancies among women (born 1945-1968), grouped by number of pregnancies. Per cent*

Tallet på svangerskap Number of pregnancies	Svanger- skap i alt Number of preg- nancies, total	Levende- fødte Live birth	Død- fødsel Still- birth	Abort <i>Abortion</i>				Tallet på svanger- skap Number of preg- nancies	Tallet på kvinner som svarte Number of respon- dents
				I alt Total	Spon- tan Spon- taneous	Fram- kalt In- duced	Uten- for liv- mor Extra- uterine		
Minst ett svanger- skap At least one pregnancy ..	100	79	1	21	11	9	1	6 275	2 705
1	100	74	0	26	8	18	1	734	734
2	100	88	0	13	5	7	1	1 944	972
3	100	81	1	19	10	7	1	1 824	608
4	100	75	1	25	15	9	1	1 028	257
5-	100	61	1	38	27	10	2	745	134

Tabell 2.1.3. Svangerskapsutfall blant kvinner (født 1945-1968) etter svangerskapsnummer. Prosent
Outcome of pregnancies among women (born 1945-1968), by pregnancy number. Per cent

Svangerskaps- nummer <i>Pregnancy number</i>	Svanger- skap i alt <i>Number of preg- nancies, total</i>	Levende- fødsel <i>Live birth</i>	Død- fødsel <i>Still- birth</i>	Abort <i>Abortion</i>				Tallet på svanger- skap <i>Number of preg- nancies</i>	Tallet på kvinner ¹ som svarte <i>Number of respon- dents</i>
				I alt <i>Total</i>	Spon- tan <i>Spon- taneous</i>	Fram- kalt <i>In- duced</i>	Uten- for liv- mor <i>Extra- uterine</i>		
Alle <i>All</i> ...	100	79	1	21	11	9	1	6 259	2 700
1	100	79	1	21	9	11	1	2 700	2 700
2	100	83	1	17	11	5	1	1 967	1 967
3	100	77	1	23	13	9	1	995	995
4	100	73	0	28	14	11	2	390	390
5-	100	59	1	40	24	13	2	207	133

¹ Fem kvinner har ett eller flere svangerskap med uoppgitte datoer. De er holdt utenfor i denne tabellen.

¹ Five women have one or more pregnancies with unknown dates. They are excluded from this table.

Jf. tabell 4.3, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, SØS 49.

See table 4.3, Fertility Survey 1977, SES 49.

Tabell 2.1.4. Kvinner etter tallet på svangerskap. Tall for aldersgrupper og for år siden inngåelse av første samliv
Women by number of pregnancies. Figures for age groups and for years since start of first cohabitation

		I alt <i>Total</i>	Tallet på svangerskap <i>Number of pregnancies</i>						Gj.sn. tall på svangerskap <i>Average number of pregnancies</i>	Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
			0	1	2	3	4	5-		
			Prosent <i>Per cent</i>							
Alle <i>All</i>		100	36	18	23	14	6	3	1,47	4 019
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)										
19 (1968)		100	85	13	1	0	-	-	0,16	721
22 (1965)		100	65	26	7	1	0	-	0,46	696
27 (1960)		100	29	29	26	12	3	1	1,35	737
32 (1965)		100	11	18	37	20	10	4	2,12	691
37 (1950)		100	8	10	38	26	11	7	2,47	627
42 (1945)		100	5	11	32	29	14	9	2,66	547
ÅR SIDEN INNGÅELSE AV FØRSTE SAMLIV YEARS SINCE START OF FIRST COHABITATION										
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>		100	88	10	1	0	0	-	0,14	964
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>		100	19	21	30	18	8	4	1,89	3 055
0- 4		100	54	34	10	2	1	0	0,61	776
5- 9		100	15	29	35	16	4	1	1,69	717
10-14		100	6	14	37	24	12	6	2,43	663
15-19		100	3	9	41	27	12	8	2,63	593
20-		100	1	9	29	33	16	11	2,96	305
Uoppgitt <i>Unknown</i>		100	:	:	:	:	:	:	:	1

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 73, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 73, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

2.2. Fødsler og barn *Births and children*

Tabell 2.2.1. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på fødsler *Women in different age groups, by number of births*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Tallet på fødsler Number of births					Gj.sn. tall på fødsler Average number of births	Tallet på på kvinner som svarte Number of res- pondents
		0	1	2	3	4-		
		Prosent		Per cent				
Alle <i>All</i>	100	42	18	25	11	4	1,17	4 019
19 (1968)	100	92	7	0	-	-	0,08	721
22 (1965)	100	74	22	4	0	-	0,30	696
27 (1960)	100	39	29	25	6	0	1,00	737
32 (1955)	100	17	21	42	16	5	1,71	691
37 (1950)	100	10	15	46	22	8	2,05	627
42 (1945)	100	7	14	42	26	12	2,26	547

Av hensyn til sammenlikning med Frukbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 75, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 75, Fertility Survey, NOS B 197.

Tabell 2.2.2. Menn i ulike aldersgrupper, etter tallet på barn *Men in different age groups, by number of children*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Tallet på barn Number of children					Gj.sn. tall på barn Average number of children	Tallet på menn som svarte Number of res- pondents
		0	1	2	3	4-		
		Prosent		Per cent				
27 (1960)	100	55	27	16	2	0	0,66	777
42 (1945)	100	11	14	39	28	9	2,12	766

Tabellen inneholder bare hendinger før utløpet av 1987.

The table includes events before end of 1987 only.

Tabell 2.2.3. Kvinner (født 1945-1968) etter tallet på fødsler. Tall for år tilbrakt i samliv. Prosent Women (born 1945-1968) by number of births. Figures for years spent in cohabitation. Per cent

År tilbrakt i samliv Years spent in cohabitation	I alt Total	Tallet på fødsler Number of births					Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
		0	1	2	3	4-	
Alle All	100	39	19	27	12	4	4 019
Ingen samliv No cohabitation	100	95	4	0	-	-	801
Minst ett samliv At least one cohabitation	100	25	22	33	15	5	3 218
0- 4	100	61	32	6	0	0	954
5- 9	100	18	31	39	10	1	716
10-14	100	7	17	49	22	6	622
15-19	100	3	10	51	26	10	578
20-	100	2	9	42	32	14	325
Uoppgitt Unknown ...	100	:	:	:	:	:	23

Jf. tabell 77, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 77, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.4. Menn (født 1945 og 1960) etter tallet på barn. Tall for år tilbrakt i samliv. Prosent Men (born 1945 and 1960) by number of children. Figures for years spent in cohabitation. Per cent

År tilbrakt i samliv Years spent in cohabitation	I alt Total	Tallet på barn Number of children					Tallet på menn som svarte Number of respondents
		0	1	2	3	4-	
Alle All	100	30	21	28	16	5	1 543
Ingen samliv No cohabitation	100	97	2	1	-	-	180
Minst ett samliv At least one cohabitation	100	21	23	32	18	6	1 363
0- 4	100	58	30	10	1	-	298
5- 9	100	19	39	32	8	1	370
10-14	100	13	23	39	23	3	109
15-19	100	6	11	43	30	10	314
20-	100	3	8	41	34	15	261
Uoppgitt Unknown ...	100	:	:	:	:	:	11

Tabell 2.2.5. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv *Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for education and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunn- skole <i>Second level, first stage</i>	Videre- gående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høgsko- le <i>Third level</i>
Alle <i>All</i>	1,24	1,88	1,15	1,12
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,05	0,17	0,04	0,04
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	1,54	2,02	1,46	1,41
0- 4	0,47	0,81	0,47	0,30
5- 9	1,45	1,69	1,50	1,23
10-14	2,06	2,26	2,01	2,06
15-19	2,34	2,46	2,29	2,37
20-	2,49	2,68	2,43	2,35

Jf. tabell 81, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 81, Fertility Survey, NOS B 197.

Tabell 2.2.6. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv *Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for education and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunn- skole <i>Second level, first stage</i>	Videre- gående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høgsko- le <i>Third level</i>
Alle <i>All</i>	1,46	1,68	1,48	1,28
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,03	0,16	0,01	0,02
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	1,64	1,85	1,67	1,47
0-4	0,55	0,92	0,58	0,38
5-9	1,32	1,32	1,44	1,01
10-14	1,81	1,64	1,79	2,00
15-19	2,29	2,37	2,28	2,26
20-	2,56	2,73	2,51	2,52

Tabell 2.2.7. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for antall kirkebesøk og år tilbrakt i samliv *Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for church attendance and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Year spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Kirkebesøk siste år <i>Church attendance last year</i>			
		0	1-2	3-5	6-
Alle <i>All</i>	1,24	1,12	1,35	1,67	1,46
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,05	0,06	0,05	0,12	-
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	1,54	1,37	1,65	1,98	2,06
0-	0,47	0,48	0,42	0,48	0,37
5- 9	1,45	1,35	1,54	1,61	2,02
10-14	2,06	1,89	2,16	2,28	2,64
15-19	2,34	2,20	2,29	2,53	2,76
20-	2,49	2,40	2,61	2,40	2,78

Tabell 2.2.8. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for antall kirkebesøk og år tilbrakt i samliv *Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for church attendance and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Kirkebesøk siste år <i>Church attendance last year</i>		
		0	1-2	3-
Alle <i>All</i>	1,46	1,29	1,74	2,03
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,03	0,03	:	:
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i> ...	1,64	1,48	1,89	2,20
0- 4	0,55	0,54	0,47	0,62
5- 9	1,32	1,28	1,28	1,88
10-14	1,81	1,53	:	2,44
15-19	2,29	2,09	2,51	2,58
20-	2,56	2,52	2,62	2,72

Tabell 2.2.9. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for tallet på søsken og år tilbrakt i samliv *Average number of births. Women (born 1945-1968) in groups for number of siblings and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Tallet på søsken <i>Number of siblings</i>					
		0	1	2	3	4	5-
Alle <i>All</i>	1,24	1,27	1,09	1,08	1,30	1,49	1,72
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,05	0,02	0,03	0,05	0,04	0,12	0,13
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	1,54	1,59	1,41	1,38	1,55	1,81	1,94
0- 4	0,47	0,28	0,44	0,43	0,49	0,58	0,63
5- 9	1,45	1,29	1,28	1,45	1,42	1,73	1,78
10-14	2,06	2,00	1,96	1,98	2,14	2,18	2,19
15-19	2,34	2,15	2,20	2,26	2,35	2,64	2,62
20-	2,49	2,30	2,56	2,39	2,49	2,48	2,67

Jf. tabell 83, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 83, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.10. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) i grupper for tallet på søsken og år tilbrakt i samliv *Average number of children. Men (born 1945 and 1960) in groups for number of siblings and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Tallet på søsken <i>Number of siblings</i>			
		0-1	2	3	4-
Alle <i>All</i>	1,46	1,41	1,27	1,55	1,67
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	0,03	0,02	0,02	0,03	0,07
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	1,64	1,56	1,48	1,75	1,88
0- 4	0,55	0,36	0,56	0,56	0,80
5- 9	1,32	1,18	1,27	1,51	1,42
10-14	1,81	1,83	1,55	:	2,06
15-19	2,29	2,20	2,07	2,50	2,54
20-	2,56	2,41	2,53	2,70	2,74

Tabell 2.2.11. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) med minst ett samliv, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv *Average number births. Women (born 1945-1968) with at least one cohabitation, in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Alder ved inngåelse av første samliv <i>Age at start of first cohabitation</i>			
		-19	20-22	23-24	25-42
Alle <i>All</i>	1,54	1,57	1,52	1,57	1,52
0- 4	0,47	0,56	0,38	0,32	0,64
5- 9	1,45	1,41	1,44	1,44	1,60
10-14	2,06	2,16	2,08	1,99	1,95
15-19	2,34	2,44	2,31	2,37	2,25
20-	2,49	2,74	2,46	2,17	-

Jf. tabell 85, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 85, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.12. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) med minst et samliv, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv *Average number of children. Men (born 1945 and 1960) with at least one cohabitation, in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Alder ved inngåelse av første samliv <i>Age at start of first cohabitation</i>		
		-22	23-24	25-42
Alle <i>All</i>	1,64	1,86	1,66	1,44
0- 4	0,55	0,45	0,82	0,44
5- 9	1,32	1,40	1,16	1,13
10-14	1,81	:	:	1,79
15-19	2,29	:	2,27	2,25
20-	2,56	2,64	2,39	-

Tabell 2.2.13. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner (født 1945-1968) som lever i sitt første samliv, i grupper for mannens allmennutdanning og samlivets varighet *Average number of births. Women (born 1945-1968) living in their first cohabitation, in groups for general education of the man and duration of the cohabitation*

Varighet av samlivet. År <i>Duration of the cohabitation. Years</i>	Alle <i>All</i>	Mannens høyest fullførte allmennutdanning <i>Highest general education completed by the man</i>	
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>
Alle <i>All</i>	1,63	1,59	1,68
0- 4	0,48	0,54	0,40
5- 9	1,55	1,56	1,54
10-14	2,08	2,03	2,11
15-19	2,35	2,23	2,46
20-	2,48	2,50	2,45

Jf. tabell 86, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 86, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.14. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn (født 1945 og 1960) som lever i sitt første samliv, i grupper for kvinnens allmennutdanning og samlivets varighet *Average number of children. Men (born 1945 and 1960) living in their first cohabitation, in groups for general education of the woman and duration of the cohabitation*

Varighet av samlivet. År <i>Duration of the cohabitation. Years</i>	Alle <i>All</i>	Kvinnens høyest fullførte allmennutdanning <i>Highest general education completed by the woman</i>	
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>
Alle <i>All</i>	1,70	1,83	1,62
0- 4	0,63	0,77	0,56
5- 9	1,35	1,47	1,29
10-14	1,76	1,71	1,83
15-19	2,25	2,23	2,27
20-	2,53	2,44	2,64

Tabell 2.2.15. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for landsdel og alder *Average number of births. Women in groups for region and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Hele landet The whole country	Øst-landet Eastern Norway	Sør- og Vestlandet Southern and Western Norway	Trøndelag Middle Norway	Nord-Norge Northern Norway
Alle All	1,24	1,17	1,32	1,36	1,27
20 og 23 (1968, 1965)	0,27	0,23	0,29	0,27	0,35
28 (1960)	1,15	0,99	1,35	1,30	1,11
33 (1955)	1,77	1,59	2,06	1,84	1,77
38 (1950)	2,08	1,88	2,26	2,45	2,27
43 (1945)	2,26	2,14	2,41	2,24	2,52

Jf. tabell 78, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 78, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.16. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for landsdel og alder *Average number of children. Men in groups for region and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Hele landet The whole country	Øst-landet Eastern Norway	Sør- og Vestlandet Southern and Western Norway	Trøndelag Middle Norway	Nord-Norge Northern Norway
28 (1960)	0,79	0,70	0,93	0,77	0,77
43 (1945)	2,14	1,97	2,45	2,14	2,04

Tabell 2.2.17. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for bostedsstrøk og alder *Average number of births. Women in groups for area of residence and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Alle All	Spredtbygd strøk Sparsely populated area	Tettbygd strøk Densely populated area				Oslo, Bergen, Trondheim m/forsteder incl. suburbs
			Alle All	Mindre tettsted Small village	Større tettsted/ liten by Large village/ small town	Større by Large town	
Alle All	1,24	1,58	1,17	1,48	1,33	1,11	0,81
20 og 23 (1968, 1965)	0,27	0,41	0,24	0,32	0,32	0,24	0,12
28 (1960)	1,15	1,50	1,08	1,58	1,07	1,05	0,73
33 (1955)	1,77	2,10	1,69	2,05	1,81	1,74	1,22
38 (1950)	2,08	2,54	1,99	2,20	2,13	1,97	1,62
43 (1945)	2,26	2,48	2,20	2,54	2,31	2,08	1,81

Jf. tabell 79, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 79, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.18. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for bostedsstrøk og alder *Average number of children. Men in groups for area of residence and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Alle All	Spredtbygd strøk Sparsely populated area	Tettbygd strøk Densely populated area				
			Alle All	Mindre tettsted Small village	Større tettsted/ liten by Large village/ small town	Større by Large town	Oslo, Ber- gen, Trond- heim m/forsteder incl. suburbs
28 (1960)	0,79	0,74	0,79	1,08	0,95	0,69	0,44
43 (1945)	2,14	2,21	2,11	2,17	2,07	2,20	2,02

Tabell 2.2.19. Gjennomsnittlig tall på fødsler. Kvinner i grupper for bostedsstrøk under oppveksten og alder *Average number of births. Women in groups for area of residence during the childhood and age*

Oppvokst i Norge <i>Grown up in Norway</i>											
Alder (fødselsår) <i>Age (year of birth)</i>		Tettbygd strøk <i>Densely populated area</i>							Oppvokst i utlandet <i>Grown up abroad</i>		
		Alle <i>All</i>	Alle <i>All</i>	Spredtbygd strøk <i>Sparsely populated area</i>	Alle <i>All</i>	Mindre tettsted <i>Small village</i>	Større tettsted/ liten by <i>Large village/ small town</i>	Større by <i>Large town</i>		Oslo, Bergen, Trondheim m/forsteder <i>incl. suburbs</i>	
Alle	<i>All</i>		1,24	1,24	1,50	1,14	1,29	1,08	1,06	1,02	1,26
20 og 23	(1968, 1965)	...	0,27	0,27	0,30	0,26	0,32	0,25	0,25	0,20	0,18
28	(1960)		1,15	1,15	1,24	1,12	1,22	1,13	1,05	0,94	1,09
33	(1955)		1,77	1,77	1,90	1,70	1,85	1,68	1,76	1,36	1,89
38	(1950)		2,08	2,08	2,21	2,01	2,08	2,10	1,98	1,82	:
43	(1945)		2,26	2,28	2,42	2,20	2,44	2,09	2,16	1,93	:

Jf. tabell 80, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 80, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.20. Gjennomsnittlig tall på barn. Menn i grupper for bostedsstrøk under oppveksten og alder *Average number of children. Men in groups for area of residence during the childhood and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Oppvokst i Norge <i>Grown up in Norway</i>								Oppvokst i utlandet <i>Grown up abroad</i>
	Alle <i>All</i>	Alle <i>All</i>	Spredtbygd strøk <i>Sparsely populated area</i>	Tettbygd strøk <i>Densely populated area</i>					
				Alle <i>All</i>	Mindre tettsted <i>Small village</i>	Større tettsted/ liten by <i>Large village/ small town</i>	Større by <i>Large town</i>	Oslo, Bergen, Trondheim m/forsteder <i>incl. suburbs</i>	
28 (1960)	0,79	0,78	0,84	0,75	0,88	0,68	0,76	0,62	0,95
43 (1945)	2,14	2,13	2,13	2,14	2,23	1,97	2,22	2,14	:

Tabell 2.2.21. Gjennomsnittlig tall på fødsler ved ulike alderstrinn. Kvinner i grupper for utdanning og alder
Average number of births at different ages. Women in groups for education and age

Høyeste fullførte utdanning og alder (fødselsår) <i>Highest education completed and age (year of birth)</i>	Alle All	Til og med alder <i>Up to age</i>											Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respon- dents</i>
		17	19	22	24	27	29	32	34	37	39	42	
All utdanning <i>All education</i>	1,17	0,02	0,11	0,46	0,78	1,21	1,55	1,83	2,02	2,12	2,23	2,26	4 019
19 (1968)	0,08	0,02	0,08	.	.	.	.	.	.	.	.	.	721
22 (1965)	0,30	0,02	0,07	0,30	.	.	.	.	.	.	.	.	696
27 (1960)	1,00	0,02	0,11	0,39	0,63	1,00	.	.	.	.	.	.	737
32 (1955)	1,71	0,02	0,16	0,47	0,72	1,15	1,40	1,71	.	.	.	.	691
37 (1950)	2,05	0,01	0,14	0,60	0,90	1,35	1,58	1,84	1,95	2,05	.	.	627
42 (1945)	2,26	0,02	0,13	0,57	0,91	1,42	1,72	1,98	2,09	2,20	2,23	2,26	547
 Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	1,74	0,07	0,31	0,94	1,32	1,73	2,02	2,21	2,35	2,40	2,45	2,47	586
19 (1968)	0,25	0,11	0,25	.	.	.	.	.	.	.	.	.	88
22 (1965)	0,83	0,09	0,34	0,83	.	.	.	.	.	.	.	.	53
27 (1960)	1,49	0,09	0,35	0,83	1,22	1,49	.	.	.	.	.	.	93
32 (1955)	2,08	0,07	0,40	0,97	1,25	1,68	1,88	2,08	.	.	.	.	105
37 (1950)	2,36	0,05	0,30	1,03	1,44	1,90	2,08	2,25	2,32	2,36	.	.	130
42 (1945)	2,47	0,06	0,26	0,95	1,32	1,78	2,08	2,29	2,38	2,44	2,45	2,47	117
 Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	1,06	0,01	0,10	0,49	0,86	1,32	1,62	1,86	2,00	2,10	2,20	2,21	2 590
19 (1968)	0,06	0,01	0,06	.	.	.	.	.	.	.	.	.	612
22 (1965)	0,32	0,01	0,07	0,32	.	.	.	.	.	.	.	.	515
27 (1960)	1,14	0,02	0,11	0,45	0,73	1,14	.	.	.	.	.	.	431
32 (1955)	1,79	0,02	0,16	0,53	0,83	1,31	1,53	1,79	.	.	.	.	398
37 (1950)	2,04	0,01	0,15	0,66	0,96	1,41	1,61	1,85	1,96	2,04	.	.	331
42 (1945)	2,21	0,01	0,12	0,59	0,98	1,49	1,73	1,96	2,05	2,17	2,20	2,21	303
 Universitet og høyskole <i>Third level</i>	1,11	-	0,01	0,10	0,26	0,66	1,09	1,50	1,76	1,92	2,11	2,17	843
19 (1968)	:	:	:	.	.	.	.	.	.	.	.	.	21
22 (1965)	0,02	-	-	0,02	.	.	.	.	.	.	.	.	128
27 (1960)	0,49	-	0,02	0,08	0,17	0,49	.	.	.	.	.	.	213
32 (1955)	1,35	-	0,02	0,09	0,19	0,53	0,87	1,35	.	.	.	.	188
37 (1950)	1,82	-	-	0,14	0,34	0,82	1,13	1,50	1,64	1,82	.	.	166
42 (1945)	2,17	-	0,03	0,17	0,39	0,94	1,35	1,73	1,91	2,05	2,11	2,17	127

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 87, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 87, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.2.22. Gjennomsnittlig tall på barn ved ulike alderstrinn. Menn i grupper for utdanning og alder
Average number of children at different ages. Men in groups for education and age

		Til og med alder Up to age											Tallet på menn som svarte Number of res- pon- dents
Høyeste fullførte utdanning og alder (fødselsår) Highest education completed and age (year of birth)	Alle All	17	19	22	24	27	29	32	34	37	39	42	
All utdanning All education													
27 (1960)	0,66	-	0,02	0,13	0,28	0,66	.	.	.	.	.	.	777
42 (1945)	2,12	-	0,02	0,21	0,49	1,04	1,33	1,69	1,83	2,00	2,07	2,12	766
Grunnskole Second level, first stage													
27 (1960)	0,92	0,01	0,07	0,27	0,46	0,92	.	.	.	.	.	.	105
42 (1945)	2,13	-	0,06	0,32	0,65	1,19	1,49	1,83	1,95	2,05	2,10	2,13	146
Videregående skole Second level, second stage													
27 (1960)	0,73	-	0,02	0,15	0,33	0,73	.	.	.	.	.	.	468
42 (1945)	2,12	-	0,02	0,22	0,53	1,06	1,37	1,74	1,86	2,01	2,07	2,12	410
Universitet og høyskole Third level													
27 (1960)	0,37	-	-	0,02	0,09	0,37	.	.	.	.	.	.	204
42 (1945)	2,12	-	-	0,10	0,30	0,88	1,14	1,49	1,69	1,93	2,03	2,12	210

Tabellen inneholder bare hendinger før utløpet av 1987.
The table includes events before and of 1987 only.

2.3. Aborter *Abortions*

Tabell 2.3.1. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter tallet på aborter (spontane/framkalte) *Women in different age groups, by number of abortions (spontaneous/induced)*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Kvin- ner i alt Wo- men, total	Tallet på aborter i alt Number of abortions, total			Tallet på spontane aborter ¹ Number of spon- taneous abortions ¹			Tallet på framkalte aborter Number of induced abortions			Gjennomsnittlig tall på aborter Average number of abortions			Tallet på kvinner som svarte Number of res- pondents
		0	1	2-	0	1	2-	0	1	2-	I alt Total	Spon- tane Spon- tane- ous	Fram- kalte In- duced	
		Prosent Per cent												
Alle All	100	77	17	6	87	10	3	89	10	1	0,30	0,18	0,13	4 019
19 (1968) . . .	100	92	7	0	98	2	0	95	5	-	0,08	0,02	0,05	721
22 (1965) . . .	100	87	11	2	95	4	1	91	9	0	0,16	0,06	0,09	696
27 (1960) . . .	100	71	23	6	86	12	2	83	15	2	0,36	0,17	0,19	737
32 (1955) . . .	100	70	20	10	82	14	4	85	12	3	0,42	0,24	0,18	691
37 (1950) . . .	100	71	19	10	80	13	7	89	9	2	0,43	0,30	0,13	627
42 (1945) . . .	100	71	21	8	78	17	5	89	9	2	0,42	0,29	0,13	547

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Inkl. svangerskap utenfor livmoren.

¹ *Incl. extrauterine pregnancies.*

Jf. tabell 76, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 76, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.2. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for framkalte aborter, etter tallet på spontane aborter. Prosent *Women (born 1945-1968) in groups for number of induced abortions, by number of spontaneous abortions. Per cent*

Antall framkalte aborter Number of induced abortions	Antall spontane aborter ¹ Number of spontaneous abortions ¹					Tallet på kvinner som svarte Number of res- pondents
	I alt Total	0	1	2	3-	
Alle <i>All</i>	100	86	11	2	1	4 019
0	100	86	10	2	1	3 530
1	100	81	14	3	1	424
2-	100	82	15	2	2	65

¹ Inkl. svangerskap utenfor livmoren.

¹ *Incl. extrauterine pregnancies.*

Tabell 2.3.3. Gjennomsnittlig tall på fødsler og aborter, etter tallet på svangerskap. Kvinner født 1945-1968
Average number of births and abortions, by number of pregnancies. Women born 1945-1968

	I alt Total	Tallet på svangerskap <i>Number of pregnancies</i>				
		1	2	3	4	5-
Gjennomsnittlig tall på fødsler <i>Average number of births</i>	1,24	0,75	1,76	2,45	3,04	3,45
Gjennomsnittlig tall på aborter <i>Average number of abortions .</i>	0,33	0,26	0,26	0,56	0,99	2,13
Gjennomsnittlig tall på spontane aborter <i>Average number of spontaneous abortions . . .</i>	0,17	0,08	0,10	0,30	0,59	1,50
Gjennomsnittlig tall på framkalte aborter <i>Average number of induced abortions</i>	0,14	0,18	0,13	0,22	0,36	0,53
Gjennomsnittlig tall på svangerskap utenfor livmoren <i>Average number og extrauterine pregnancies</i>	0,02	0,01	0,02	0,03	0,04	0,10

Jf. tabell 73, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 73, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.4. Gjennomsnittlig tall på aborter etter utdanning. Kvinner født 1945-1968 *Average number of abortions, by education. Women born 1945-1968*

	Alle All	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høyskole <i>Third level</i>
Aborter i alt <i>Abortions, total</i>	0,33	0,41	0,32	0,30
Spontane <i>Spontaneous</i>	0,17	0,21	0,17	0,14
Framkalte <i>Induced</i>	0,14	0,19	0,13	0,14
Utenfor livmoren <i>Extrauterine</i>	0,02	0,02	0,02	0,02

Jf. tabell 81, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 81, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.5. Gjennomsnittlig tall på aborter etter antall kirkebesøk. Kvinner født 1945-1968 *Average number of abortions by church attendance. Women born 1945-1968*

	Alle All	Kirkebesøk siste år <i>Church attendance last year</i>			
		0	1-2	3-5	6-
Aborter i alt <i>Abortions, total</i>	0,33	0,36	0,31	0,29	0,19
Spontane <i>Spontaneous . . .</i>	0,17	0,17	0,18	0,19	0,14
Framkalte <i>Induced</i>	0,14	0,17	0,11	0,09	0,04
Utenfor livmoren <i>Extrauterine</i>	0,02	0,02	0,03	0,01	0,01

Tabell 2.3.6. Gjennomsnittlig tall på aborter, etter alder ved inngåelse av første samliv. Kvinner født 1945-1968
Average number of abortions, by age at start of first cohabitation. Women born 1945-1968

	Alle All	Alder ved inngåelse av første samliv Age at start of first cohabitation			
		-19	20-22	23-24	25-42
Aborter i alt <i>Abortions, total</i>	0,39	0,42	0,37	0,35	0,41
Spontane <i>Spontaneous</i>	0,21	0,21	0,21	0,18	0,24
Framkalte <i>Induced</i>	0,16	0,17	0,15	0,16	0,14
Utenfor livmoren <i>Extra-uterine</i>	0,02	0,03	0,02	0,02	0,02

Jf. tabell 85, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 85, Fertility Survey, NOS B 197.

Tabell 2.3.7. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter alder ved første abort. Prosent *Women in different age groups, by age at first abortion. Per cent*

Alder (fødselsår) <i>Age (year of birth)</i>	I alt <i>Total</i>	Ingen abort <i>No abortion</i>	Hatt abort <i>Having had abortion</i>						Tallet på kvinner som svarte <i>Number of res- pondents</i>
			I alt <i>Total</i>	Alder ved første abort <i>Age at first abortion</i>					
				-19	20-22	23-24	25-29	30-	
Alle <i>All</i>	100	77	23	4	4	2	7	5	4 019
19 (1968)	100	92	8	8	.	.	.	.	721
22 (1965)	100	87	13	5	8	.	.	.	696
27 (1960)	100	71	29	6	7	5	11 ¹	.	737
32 (1955)	100	70	30	3	5	4	12	6 ¹	691
37 (1950)	100	71	29	1	4	2	11	11 ¹	627
42 (1945)	100	71	29	1	2	2	8	16 ¹	547

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Tallet vil øke etter hvert som en større og større andel av kvinnene i aldersgruppen får sin første abort.

¹ *The figure will increase as a greater part of the women in the age group get their first abortion.*

Jf. tabell 92, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 92, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.8. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for tall på svangerskap, etter tallet på aborter (spontane/framkalte). Prosent Women (born 1945-1968) in groups for number of pregnancies, by number of abortions (spontaneous/induced). Per cent

Tallet på svangerskap Number of pregnancies	Kvinner i alt Women, total	Tallet på aborter i alt Number of abortions, total			Tallet på spontane aborter ¹ Number of spontaneous abortions ¹			Tallet på framkalte aborter Number of induced abortions			Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
		0	1	2-	0	1	2-	0	1	2-	
Minst ett svangerskap At least one pregnancy	100	64	26	10	79	16	5	82	16	2	2 705
1	100	74	26	.	92	8	.	82	18	.	734
2	100	79	17	4	89	10	1	89	9	2	972
3	100	53	39	8	71	25	4	79	19	1	608
4	100	34	37	30	53	33	14	72	21	7	257
5-	100	13	19	68	24	31	46	63	24	13	134

¹ Inkl. svangerskap utenfor livmoren.

¹ Incl. extrauterine pregnancies.

Jf. tabell 93, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 93, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.9. Gjennomsnittlig tall på framkalte aborter. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv Average number of induced abortions. Women born 1945-1968 in groups for education and years spent in cohabitation

År tilbrakt i samliv Years spent in cohabitation	Alle All	Høyeste fullførte utdanning Highest education completed		
		Grunnskole Second level, first stage	Videregående skole Second level, second stage	Universitet og høyskole Third level
Alle All	0,14	0,19	0,13	0,14
Ingen samliv No cohabitation	0,07	0,17	0,06	0,08
Minst ett samliv At least one cohabitation	0,16	0,19	0,15	0,16
0-4	0,16	0,29	0,13	0,18
5-9	0,18	0,27	0,17	0,17
10-14	0,18	0,18	0,18	0,18
15-19	0,12	0,09	0,12	0,13
20-	0,12	0,14	0,12	0,06

Jf. tabell 95, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 95, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 2.3.10. Andel av svangerskapene som er endt i framkalt abort. Kvinner (født 1945-1968) i grupper for utdanning og år tilbrakt i samliv. Prosent *Percentage of pregnancies terminated in induced abortion. Women (born 1945-1968) in groups for education and years spent in cohabitation*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høyskole <i>Third level</i>
Alle <i>All</i>	9	8	9	10
Ingen samliv <i>No cohabitation</i>	51	:	50	:
Minst ett samliv <i>At least one cohabitation</i>	8	8	8	9
0-4	22	23	19	35
5-9	10	12	9	10
10-14	7	7	7	7
15-19	4	3	5	5
20-	4	4	4	2

3. Barns plassering i livsløpet

Definisjon

Barn vil i dette kapittelet si alle levende-fødte biologiske barn. Det omfatter også barn som måtte være døde etter fødselen eller barn som intervjupersonene aldri hadde bodd sammen med.

Kvinner født i 1960-årene venter lenger med å få barn

Fødselsmønsteret i 1980-årene er preget av at det første barnet kommer stadig senere i livsløpet. Med det utvalget av fødselskohorter som er representert i Familie- og yrkesundersøkelsen, er det kvinnene født i 1960 som er det første kullet som klart forskyver førstefødselen, men vi ser også tegn til utsettelse blant kvinnene født i 1955. Andelen som fikk sitt første barn i tenårene eller i begynnelsen av 20-årene var imidlertid ikke mindre for 1955-kullet enn for de foregående kullene. Det var først når de kom litt ut i 20-årene, at kvinnene født i 1955 viste tegn til å utsette førstefødselen mer enn det 1945- og 1950-kullet hadde gjort.

Ved 27-årsalder var det for de eldste kullene (født 1945 og 1950) bare en fjerdedel som ikke hadde fått minst ett barn, mens det var vel en tredjedel av kvinnene født 1955 og 1960 som fortsatt var barnløse ved denne alderen.

Sett under ett er det likevel lite som tyder på at vi i årene som kommer vil få en sterk økning i andelen kvinner som forblir barnløse på livstid. Kvinnene født 1955-1968 vil antakelig langt på vei ta igjen det "forsømte". Om andelen barnløse skal komme helt ned på det samme lave nivået som det er for de eldre kohortene, må imidlertid disse kvinnekullene ha høye førstefødselsrater i de nærmeste årene. I kohortene 1935-1950 var mindre enn én av ti barnløse ved 37-årsalder.

De to kohortene av menn som er intervjuet, representerer også to ulike mønstre for når en

stifter familie. Av de eldste, menn født i 1945, var det bare 38 prosent som ikke var blitt fedre senest ved 27-årsalder, mens 55 prosent av mennene født i 1960 var uten barn i tilsvarende alder.

At andelen barnløse ved 27-årsalder er vesentlig høyere for menn født i 1960 enn for kvinner født samme år, er først og fremst en effekt av førstefødselens plassering i livsløpet. Menn er gjerne minst et par år eldre enn kvinner før de blir fedre. Det er imidlertid også en noe større andel av menn som blir permanent barnløse. Det kan blant annet sees i sammenheng med et manns-overskudd i befolkningen i den aldersperioden hvor kvinner er i stand til å få barn.

Høyest andel barnløse blant menn med kort utdanning

Permanent barnløshet er minst vanlig blant kvinner som har kort utdanning. Av kvinner som ikke har skolegang utover den obligatoriske, er bare 5-6 prosent barnløse i slutten av 30-årene. For kvinner med lengre utdanning er 7-14 prosent barnløse når de er kommet så langt i livsløpet. Også 1977-undersøkelsen viste noe høyere andel barnløse blant kvinner med mer enn grunn-skoleutdanning.

For menn ser det ut til å være en omvendt effekt av utdanning, det vil si at andelen barnløse er størst blant dem med kortest utdanning. 14 prosent av de 42-årige mennene med utdanning på grunnskolenivå var barnløse mot 9 prosent av dem som hadde utdanning på universitets- eller høyskolenivå. Som vist i kapittelet om ekteskap og samboerforhold var det også blant dem med kortest utdanning vi registrerte flest ugifte og flest menn uten samlivserfaring.

Kvinner bosatt i større byer venter lengst med å få barn

I ung alder har langt flere av kvinnene bosatt i spredtbygde strøk blitt mødre enn hva som er tilfelle blant dem som bor i tettbygde strøk, spesielt i byområder. Av 1960-kullet var det bare en fjerdedel av kvinnene i de spredtbygde strøkene som fortsatt var barnløse ved 27-årsalder, mens seks av ti jevngamle kvinner i de største byene var uten barn.

Kvinner med lang utdanning har hatt størst økning i gjennomsnittsalderen ved første fødsel

Kvinner som giftet seg i begynnelsen av 1980-årene, hadde en gjennomsnittlig førstefødselsalder på 24,1 år. I denne beregningen inngår også gifte kvinner som fikk sitt første barn før ekteskapet, enten som enslige eller som samboende.

Det er særlig de gifte kvinnene med utdanning på universitets- eller høyskolenivå som har hatt en økning i fødealderen. Kvinner med høy utdanning som giftet seg tidlig på 1980-tallet, har en gjennomsnittsalder ved førstefødsel på 26,7 år. Det er hele fem år mer enn det tilsvarende tallet for kvinner med bare grunnskoleutdanning. De fikk sitt første barn ved gjennomsnittlig 21,8 års alder. Økningen i den gjennomsnittlige førstefødselsalderen for kvinner med lang utdanning får ekstra betydning siden denne utdanningsgruppen har vokst mest både totalt og relativt sett fra slutten av 1970-tallet. For kvinner med kort og middels lang utdanning er ikke gjennomsnittsalderen ved første fødsel så mye høyere på begynnelsen av 1980-tallet enn det den var i 1970-årene.

Halvparten av dem som fikk sitt første barn på slutten av 1980-tallet, var ikke gifte

I 1960- og 1970-årene var de aller fleste (81-89 prosent) gift da de fikk sitt første barn, om lag 10 prosent levde ikke i samliv og de øvrige var samboende. Fra slutten av 1970-tallet og utover på 1980-tallet har det vært en meget kraftig vekst i andelen som får sitt første barn utenfor ekteskap. Det aller meste av denne veksten skriver seg fra en økning i samboende førstegangsfødende.

Av kvinner som fikk sitt første barn i årene 1979-1983, var 18 prosent samboende da barnet ble født mot 38 prosent blant dem som fikk sin førstefødte i 1984-1988. På begynnelsen av 1970-tallet var det bare 5 prosent av kvinnene som var samboende da de fødte sitt første barn.

Andelen som føder sitt første barn som enslige mødre, synes ikke å ha endret seg merkbart i de senere årene.

Andelen av kvinner som får sitt første barn som samboende, er den samme i alle utdanningsgrupper

Andelen som er samboende ved barnets fødsel, er ikke nevneverdig forskjellig avhengig av hvor lang utdanning kvinnene hadde. Andelen som får sitt første barn uten å leve i samliv, det vil si enslige mødre, er imidlertid høyere desto kortere utdanning kvinnene har.

Av dem som var 27 eller 32 år i 1987 og hadde utdanning på grunnskolenivå, hadde vel en femtedel fått sitt første barn utenfor samliv, mens bare et par prosent av de jevngamle kvinnene med utdanning på universitets- eller høyskolenivå fikk sitt første barn utenfor samliv. Blant kvinner med lang utdanning er det følgelig også en større andel som får sitt første barn som gifte enn blant kvinner med middels eller kort utdanning.

Også blant mennene er andelen som får sitt første barn uten å være gift eller samboende med barnets mor større jo kortere utdanning de har. Blant de yngste mennene (født 1960) var det dessuten en større andel som fikk barn som samboende jo kortere utdanning de hadde. Dette mønsteret kan imidlertid endre seg etter hvert som flere av mennene med lang utdanning blir fedre.

Færre gravide bruder

Tre av ti gifte og før gifte kvinner med barn ventet allerede sitt første barn da ekteskapet ble inngått. I Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 hadde fire av ti vært gravide bruder. Andelen gravide bruder var den samme for 1960-kullet som for alle kvinnekullene i 1988-undersøkelsen under ett, men tallet for 1960-kohorten kan selvsagt endres etter som flere gifter seg og får barn.

Kort avstand mellom giftermål og første fødsel har ellers vært mest vanlig blant tenåringsbrudene. For dem som gifter seg i første halvdel av 20-årene, går det i gjennomsnitt godt og vel ett år før det første barnet kommer. Kvinner født i 1945-1955 som først giftet seg etter 25-årsalder, fikk sitt første barn godt under ett år etter giftermålet. Om dette siste er et mønster som også de yngre kohortene vil etterleve, gjenstår å se. Det er kvinner hvor en stor andel kan komme til å gifte seg først etter 25-årsalder. Det store fler-

tallet av dem gifter seg imidlertid ikke direkte, men går veien om et samboerforhold.

Jo lengre utdanning, desto lengre avstand mellom giftermålet og første barn

For kvinner 19-42 år i 1987 og med utdanning på universitets- eller høyskolenivå går det i gjennomsnitt nærmere to år fra de gifter seg og til de får sitt første barn. Tilsvarende tall for kvinner med middels og kort utdanning er henholdsvis ni og to måneder.

Også Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste at avstanden mellom giftermål og første barn varierte sterkt med kvinnens utdanningsnivå. Sammenliknet med 77-undersøkelsen har kvinnene med lang utdanning fått ytterligere noe større avstand mellom giftermål og barn, mens avstanden er blitt kortere for de øvrige kvinnene.

Mønsteret i sammenhengen mellom utdanningsnivå og avstanden mellom giftermål og barn er det samme for menn som for kvinner.

Kvinner i Nord-Norge får sitt første barn i gjennomsnitt to måneder før de gifter seg

I likhet med hva Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste, er det med unntak av Nord-Norge små regionale forskjeller i avstanden mellom giftermål og barn. Kvinnene i denne landsdelen hadde i 1977 i gjennomsnitt en måned fra de giftet seg til barnet kom. I 1988 var denne avstanden blitt negativ, det vil si at kvinnene i Nord-Norge i gjennomsnitt har fått sitt første barn to måneder før de gifter seg.

Det har blitt lengre gjennomsnittlig avstand mellom barna

Fra siste halvdel av 1970-årene har det blitt vanligere med noe større avstand mellom de to første barna. Mens halvparten av alle kvinner som fikk sitt annet barn på 1960-tallet, hadde mindre enn 2 1/2 år mellom fødslene, er det nå bare tre av ti som får barna så tett. Godt og vel hver tredje kvinne som fikk sitt annet barn på 1980-tallet, hadde et første barn som var minst fire år.

I Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 var gjennomsnittlig tid mellom de to første barna 36 måneder, mens den i Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 har økt til 42 måneder.

Avstanden til et eventuelt tredje eller fjerde barn er gjennomsnittlig noe lengre enn mellom de to første barna, henholdsvis 50 og 49 måneder. Dette er også en økning sett i forhold til Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. I Familie- og yrkesundersøkelsen var den gjennomsnittlige avstanden mellom samtlige fødsler 45 måneder, mens det tilsvarende tallet fra 1977-undersøkelsen var 39 måneder.

Utdanningens lengde betyr lite for hvor tett kvinner får barna sine

Kvinner med mer enn 12 års utdanning har i gjennomsnitt én måned mindre mellom sine to første barn enn dem som har kortere utdanning. Også i Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 betydde kvinnenes utdanning lite for hvor tett barna kom.

3.1. Alder og første barn *Age and first child*

Tabell 3.1.1. Andel uten barn ved utvalgte aldre, etter personens fødselsår. Prosent. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 og Frukthbarhetsundersøkelsen 1977 *Percentage of childless at selected ages, by the person's year of birth. Family and Occupation Survey 1988 and Fertility Survey 1977*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Personer som fylte Persons completing						Tallet på personer som svarte Number of respon- dents
	19 år years	22 år	27 år	32 år	37 år	42 år	
Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988							
ALDER I 1987 AGE IN 1987							
Kvinner Women							
19 (1968)	92	.	.	.	.	.	721
22 (1965)	93	74	.	.	.	.	696
27 (1960)	89	69	39	.	.	.	737
32 (1955)	85	62	33	17	.	.	691
37 (1950)	88	56	23	13	10	.	627
42 (1945)	89	61	24	12	7	7	547
Menn Men							
27 (1960)	98	88	55	.	.	.	777
42 (1945)	98	84	38	19	13	11	766
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977							
ALDER I 1977 AGE IN 1977							
Kvinner Women							
19 (1958)	89	.	.	.	.	.	184
22 (1955)	82	66	.	.	.	.	159
27 (1950)	82	46	14	.	.	.	176
32 (1945)	87	55	24	10	.	.	172
37 (1940)	84	58	20	6	5	.	122
42 (1935)	90	67	26	17	13	13	99

Tabellen inneholder bare hendinger før utløpet av 1987.
The table includes events before end of 1987 only.

Tabell 3.1.2. Andel uten barn, i grupper for utdanning og alder. Prosent *Percentage of childless, in groups for education and age*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Høyeste fullførte utdanning Highest education completed		
		Grunnskole Second level, first stage	Videregående skole Second level, second stage	Universitet og høgskole Third level
Kvinner Women				
Alle All	42	21	46	43
19 (1968)	92	77	94	:
22 (1965)	74	34	72	98
27 (1960)	39	18	32	63
32 (1955)	17	4	15	27
37 (1950)	10	5	9	14
42 (1945)	7	6	7	7
Menn Men				
27 (1960)	55	41	51	71
42 (1945)	11	14	11	9

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 101, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 101, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.1.3. Andel uten barn i grupper for bostedsstrøk og alder. Prosent *Percentage of childless in groups for area of residence and age*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Spredt- bygd strøk Spar- sely popu- lated area	Tettbygd strøk Densely populated area				
			Alle All	Mindre tett- sted Small village	Større tettsted/ liten by Large village/ small town	Større by Large town	Oslo, Bergen, Trondheim m/for- steder incl. suburbs
Kvinner Women							
Alle All	42	33	44	32	37	47	58
19 (1968)	92	88	93	93	89	94	96
22 (1965)	74	65	76	67	67	80	86
27 (1960)	39	25	42	16	41	44	61
32 (1955)	17	10	18	6	12	13	41
37 (1950)	10	5	11	6	8	11	20
42 (1945)	7	6	7	4	5	11	10
Menn Men							
27 (1960)	55	54	55	42	47	59	72
42 (1945)	11	11	11	12	13	8	10

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 103, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 103, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

3.2. Barn og samliv *Children and cohabitation*

Tabell 3.2.1. Andel uten barn i grupper for år siden første giftermål og alder. Prosent *Percentage of childless in groups for years since contract of first marriage and age*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Alle All	Ugifte Unmar- ried	Gifte og før gifte <i>Ever married</i>					
			Alle All	År siden første giftermål ¹ <i>Years since contract of first marriage¹</i>				
				0-4	5-9	10-14	15-19	20-
Kvinner <i>Women</i>								
Alle <i>All</i>	42	83	10	40	13	6	3	2
19 og 22 (1968, 1965) .	83	90	38	43	:	.	.	.
27 (1960)	39	67	20	43	16	3	.	.
32 (1955)	17	63	7	16	8	6	-	.
37 og 42 (1950, 1945) .	8	64	4	:	11	7	3	2
Menn <i>Men</i>								
27 (1960)	55	84	21	27	17	:	.	.
42 (1945)	11	70	5	:	:	9	5	3

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Dersom kvinnen og mannen levde sammen før de giftet seg, er giftermålet regnet til det år samboerforholdet begynte.

¹ *If the woman and man lived together before they married, the marriage is considered contracted in the year they started cohabiting.*

Jf. tabell 99, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 99, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.2. Andel av kvinner (født 1945-1968) uten levendefødsel, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv. Prosent¹ *Percentage of childless women (born 1945-1968), in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation¹*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle All	Alder ved inngåelse av første samliv. År <i>Age at start of first cohabitation. Years</i>			
		-19	20-22	23-24	25-42
Alle <i>All</i>	25	24	26	24	22
0-4	61	52	68	75	50
5-9	18	22	18	18	11
10-14	7	5	7	6	10
15-19	3	3	3	2	5
20-	2	1	2	7	.

¹ Tabellen omfatter kvinner med minst ett samliv.

¹ *The table comprises women with at least one cohabitation.*

Jf. tabell 100, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 100, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.3. Andel av menn (født 1945 og 1960) uten barn, i grupper for alder ved inngåelse av første samliv og år tilbrakt i samliv. Prosent¹ *Percentage of childless men (born 1945 and 1960), in groups for age at start of first cohabitation and years spent in cohabitation¹*

År tilbrakt i samliv <i>Years spent in cohabitation</i>	Alle <i>All</i>	Alder ved inngåelse av første samliv. År <i>Age at start of first cohabitation. Years</i>		
		-22	23-24	25-42
Alle <i>All</i>	21	13	20	30
0-4	58	66	45	63
5-9	19	16	25	28
10-14	13	:	:	13
15-19	6	:	7	6
20-	3	3	3	.

¹ Tabellen omfatter menn med minst ett samliv.

¹ *The table comprises men with at least one cohabitation.*

Tabell 3.2.4. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter samlivsstatus ved første barns fødsel. Prosent
Women and men in different age groups, by cohabitational status at birth of first child. Per cent

		Hatt barn <i>Having had children</i>					Tallet på personer som svarte <i>Number of respondents</i>	
		I alt <i>Total</i>	Ingen barn Childless	Samlivsstatus ved første barn <i>Cohabital status at first child</i>				
				I alt <i>Total</i>	Ikke samliv <i>No cohabitation</i>	Samboerforhold <i>Cohabitation without marriage</i>		Ekteskap <i>Marriage</i>
Kjønn Alder (fødselsår) <i>Sex Age (year of birth)</i>								
Kvinner <i>Women</i>								
Alle <i>All</i>		100	42	58	8	8	42	4 019
19 (1968)		100	92	8	3	3	1	721
22 (1965)		100	74	26	5	11	10	696
27 (1960)		100	39	61	8	15	37	737
32 (1955)		100	17	83	9	11	64	691
37 (1950)		100	10	90	13	4	72	627
42 (1945)		100	7	93	9	2	82	547
Menn <i>Men</i>								
27 (1960)		100	55	45	4	15	27	777
42 (1945)		100	11	89	8	4	77	766

Av hensyn til sammenlikning med Frukthetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 119, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 119, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.5. Gjennomsnittsalder ved første levendefødsel for gifte og før gifte kvinner (født 1945-1968) med levendefødsel før eller i første ekteskap. Tall for grupper av utdanning og år siden første giftermål. *År Average age at first live birth for ever married women (born 1945-1968) having given live birth before or in first marriage. Figures for groups of education and years since contract of first marriage. Years*

År siden første giftermål (ekteskapsår) ¹ <i>Years since contract of first marriage (year of marriage)¹</i>	Alle <i>All</i>	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høyskole <i>Third level</i>
Alle <i>All</i>	23,1	21,2	22,8	25,9
0- 4 (1984-88)	23,1	:	22,3	27,9
5- 9 (1979-83)	24,1	21,8	23,6	26,7
10-14 (1974-78)	23,7	21,6	23,3	26,3
15-19 (1969-73)	22,9	21,2	22,4	25,5
20- (-1968)	21,6	20,7	21,7	23,3

¹ Dersom kvinnen levde sammen med mannen før hun giftet seg, er giftermålet regnet til det år samboerforholdet begynte.

¹ *If the woman lived with her husband before she married, the marriage is considered contracted the year in which she started cohabiting.*

Jf. tabell 106, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 106, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.6. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter første barns plassering i forhold til første ekteskap. Prosent *Women and men in different age groups, by when first child occurred in relation to first marriage. Per cent*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Ugifte Unmarried		Gifte og før gifte Ever married							Første barn etter opphør av første ekteskap First child after first marriage ceased	Tallet på personer som svarte Number of respondents	
		Ingen barn No children	Hatt barn Having had children	Ingen barn No children	Hatt barn i alt Having had children, total	Barn før første ekteskap Children before first marriage	Første barn i første ekteskap First child in first marriage						
							I alt Total	Måneder fra giftermålet til barnet Months from the marriage was contracted to the child					
								0-7	8-11	12-			
Kvinner Women													
Alle All	100	36	8	6	51	8	42	17	5	19	1	4 019	
19 (1968)	100	91	6	1	2	1	1	1	-	-	-	721	
22 (1965)	100	66	13	8	13	3	10	6	1	3	-	696	
27 (1960)	100	27	13	12	47	9	37	17	4	16	1	737	
32 (1955)	100	11	7	5	77	12	63	25	8	31	1	691	
37 (1950)	100	6	3	4	87	14	72	30	7	35	2	627	
42 (1945)	100	3	2	3	92	9	80	30	13	38	2	547	
Menn Men													
27 (1960)	100	45	9	10	36	9	27	10	3	13	-	777	
42 (1945)	100	7	3	5	86	9	76	28	11	36	1	766	

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jfr. tabell 107, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 107, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.7. Gifte og før gifte kvinner (født 1945-1968) i grupper for giftermålsalder, etter første levendefødsels plassering i samlivshistorien. Prosent *Ever married women (born 1945-1968) in different groups for age at marriage, by when first live birth occurred in the cohabitation history. Per cent*

Alder ved første giftermål. ¹ År <i>Age at first marriage.¹ Years</i>	I alt <i>Total</i>	Ingen levende-fødsel <i>No live birth</i>	Hatt levende-fødsel i alt <i>Having given live birth, total</i>	Levendefødsel før første ekteskap <i>Live birth before first marriage</i>				Første levendefødsel i første ekteskap <i>First live birth in first marriage</i>				Første levende-fødsel etter opphør av første ekteskap <i>First live birth after first marriage ceased</i>	Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
				Samboende før ekteskapet <i>Cohabiting before marrying</i>				Måneder fra giftermålet til fødselen <i>Months from the marriage was contracted to the birth</i>					
				I alt <i>Total</i>	Levendefødsel før samlivet <i>Live birth before the cohabitation</i>	Første levendefødsel under samboerforholdet <i>First live birth during the cohabitation</i>	Ikke samboende før ekteskapet <i>Not cohabiting before marrying</i>	I alt <i>Total</i>	0-7	8-11	12-		
Alle <i>All</i>	100	10	90	15	3	6	5	74	30	9	34	2	352
-19	100	7	93	16	2	9	5	74	44	7	24	2	614
20-22	100	11	89	13	2	6	5	75	31	8	36	1	983
23-24	100	11	89	13	4	3	6	73	18	10	46	3	384
25-	100	12	88	18	5	6	7	69	18	14	37	1	371

¹ Dersom kvinnen levde sammen med mannen før hun giftet seg, er giftermålet regnet til det år samboerforholdet begynte.

¹ If the woman lived with her husband before she married, the marriage is considered contracted in the year she started cohabiting.

Jf. tabell 110, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 110, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.8. Gifte og før gifte menn (født 1945 og 1960) i grupper for giftermålsalder, etter første barns plassering i samlivshistorien. Prosent *Ever married men (born 1945 and 1960) in different groups for age at marriage, by when first child occurred in the cohabitation history. Per cent*

Alder ved første giftermål ¹ . Ar Age at first marriage. ¹ Years	I alt Total	Ingen barn No children	Hatt barn i alt Having children, total	Barn før første ekteskap <i>Children before first marriage</i>			Første barn i første ekteskap <i>First child in first marriage</i>			Måneder fra giftermålet til barnet <i>Months from the marriage was contracted to the child</i>	Første barn etter opphør av første ekteskap <i>First child after first marriage ceased</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respondents</i>	
				Samboende før ekteskapet <i>Cohabiting before marrying</i>		Ikke samboende før ekteskapet <i>Not cohabiting before marrying</i>	Første barn under samboerforholdet <i>First child during the cohabitation</i>						
				I alt Total	Barn før samlivet <i>Children before the cohabitation</i>		Første barn under samboerforholdet <i>First child during the cohabitation</i>	I alt Total	0-7				8-11
Alle <i>All</i>	100	10	90	13	2	6	5	75	28	11	37	1	1 081
-19	100	3	97	14	-	10	3	80	41	8	31	3	59
20-22 . . .	100	7	93	15	2	9	5	77	33	8	36	1	364
23-24 . . .	100	8	92	13	1	6	6	78	28	13	38	1	271
25-	100	15	85	12	3	4	5	72	22	12	38	1	387

¹ Dersom mannen levde sammen med kvinnen før han giftet seg, er giftermålet regnet til det år samboerforholdet begynte.

¹ If the man lived with his wife before he married, the marriage is considered contracted in the year she started cohabiting.

Tabell 3.2.9. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn i grupper for alder ved giftermålet og fødselsår. Måneder¹ Average time between contract of first marriage and first child. Women and men in groups for age at marriage and age. Months¹

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Alder ved første giftermål. ² År Age at first marriage. ³ Years			
		-19	20-22	23-24	25-42
Kvinner Women					
Alle All	11	8	13	15	3
19 (1968)	:	:	:	:	:
22 (1965)	3	4	-1 ³	:	:
27 (1960)	10	11	11	4	:
32 (1955)	11	9	14	17	2
37 (1950)	10	6	14	17	-5 ³
42 (1945)	14	11	17	15	11
Menn Men					
27 (1960)	7	:	8	8	5
42 (1945)	14	17	14	17	13

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Tabellen omfatter gifte og før gifte kvinner og menn med barn før eller i første ekteskap. Vær oppmerksom på at mange av de yngste ikke hadde rukket å gifte seg eller få barn på intervjuetidspunktet. ² Dersom kvinnen og mannen levde sammen før de giftet seg, er giftermålet regnet til det år samboerforholdet begynte. ³ Tall blir negative for grupper som i gjennomsnitt har første fødsel før første giftermål.

¹ The table comprises ever married women and men having children before or in first marriage. Be aware that many of the youngest had not had time to marry or have children at the time of the interview. ² If the woman and the man lived together before they married, the marriage is considered contracted the year in which they started cohabiting. ³ Figures are negative for groups which on average have first birth before contract of first marriage.

Jf. tabell 112, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 112, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.10. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn i grupper for utdanning og alder. Måneder¹ Average time between contract of first marriage and first child. Women and men in groups for education and age. Months¹

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Alle All	Høyeste fullførte utdanning Highest education completed		
		Grunnskole Second level, first stage	Videregående skole Second level, second stage	Univer- sitet og høgskole Third level
Kvinner Women				
Alle All	11	2	9	22
19 (1968)	:	:	:	-
22 (1965)	3	:	3	:
27 (1960)	10	3	9	18
32 (1955)	11	-4 ²	10	24
37 (1950)	10	3	7	22
42 (1945)	14	6	13	22
Menn Men				
27 (1960)	7	-1 ²	7	16
42 (1945)	14	12	13	19

Av hensyn til sammenlikning med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Se note 1, tabell 3.2.9. ² Se note 3, tabell 3.2.9.

¹ See note 1, table 3.2.9. ² See note 3, table 3.2.9.

Jf. tabell 114, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 114, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.11. Gjennomsnittlig tid mellom første giftermål og første barn. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper. Landsdel. Måneder¹ Average time between contract of first marriage and first child. Women and men in different age groups. Region. Months¹

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Hele landet The whole country	Østlandet Eastern Norway	Sør- og Vestlandet Southern and Western Norway	Trøndelag Middle Norway	Nord-Norge Northern Norway
Kvinner Women					
Alle All	11	12	13	8	-2 ²
19 og 22(1968, 1965)	2	3	3	;	;
27 (1960)	10	9	14	-1 ²	5
32 (1955)	11	13	11	13	-9 ²
37 (1950)	10	12	13	6	-7 ²
42 (1945)	14	14	16	14	6
Menn Men					
27 (1960)	7	8	9	;	;
42 (1945)	14	16	15	10	7

Av hensyn til sammenlikning med Frukthetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

¹ Se note 1, tabell 3.2.9. ² Se note 3, tabell 3.2.9.

¹ See note 1, table 3.2.9. ² See note 3, table 3.2.9.

Jf. tabell 115, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 115, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.12. Kvinner (født 1945-1968) med levendefødsel, etter samlivsstatus ved første fødsel. Tall for når første barn ble født. Prosent Women (born 1945-1968) having given live birth, by cohabitational status at first birth. Figures for groups of first child's year of birth. Per cent

År for første levendefødsel Year of first live birth	I alt Total	Samlivsstatus ved første levendefødsel Cohabital status at first live birth			Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
		Ikke samliv No cohabitation	Samboerforhold Cohabitation without marriage	Ekteskap Marriage	
Alle All	100	13	16	71	2 455
- 1968	100	17	2	81	291
1969 - 1973	100	17	5	78	526
1974 - 1978	100	10	7	84	522
1979 - 1983	100	11	18	71	519
1984 - 1988	100	13	38	49	597

Jf. tabell 121, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 121, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.13. Menn (født 1945 og 1960) med barn, etter samlivsstatus ved første barn. Tall for når første barn ble født. Prosent *Men (born 1945 and 1960) having children, by cohabitational status at first child. Figures for groups of first child's year of birth. Per cent*

År for første barn <i>Year of first child</i>	I alt <i>Total</i>	Samlivsstatus ved første barn <i>Cohabital status at first child</i>			Tallet på menn som svarte <i>Number of respondents</i>
		Ikke samliv <i>No cohabitation</i>	Samboerforhold <i>Cohabitation without marriage</i>	Ekteskap <i>Marriage</i>	
Alle <i>All</i>	100	9	14	77	1 075
- 1968	100	15	3	81	205
1969 - 1973	100	6	2	92	310
1974 - 1978	100	10	6	84	125
1979 - 1983	100	15	25	59	153
1984 - 1988	100	4	33	63	282

Tabell 3.2.14. Kvinner og menn med barn, etter samlivsstatus ved første barns fødsel. Tall for grupper av alder og utdanningsnivåer. Prosent *Women and men having children, by cohabitational status at first birth. Figures for groups of ages and levels of education. Per cent*

Kjønn Alder (fødselsår) Utdanning Sex Age (year of birth) Education	I alt Total	Samlivsstatus ved første barn Cohabital status at first child			Tallet på personer som svarte Number of respondents
		Ikke samliv No cohabitation	Samboerforhold Cohabitation without marriage	Ekteskap Marriage	
KVINNER WOMEN					
Alle aldre All ages	100	13	14	72	2 335
Grunnskole Second level, first stage	100	23	15	63	465
Videregående skole Second level, second stage	100	13	15	72	1 391
Universitet og høyskole Third level	100	4	12	84	479
19 og 22 (1968, 1965)	100	24	44	32	236
Grunnskole	100	27	49	24	55
Videregående skole	100	22	43	35	178
Universitet og høyskole	100	:	:	:	3
27 (1960)	100	14	25	61	448
Grunnskole	100	22	29	49	76
Videregående skole	100	14	24	62	293
Universitet og høyskole	100	4	27	70	79
32 (1955)	100	10	13	76	575
Grunnskole	100	23	11	66	101
Videregående skole	100	10	12	77	337
Universitet og høyskole	100	1	18	81	137
37 (1950)	100	15	5	80	565
Grunnskole	100	22	6	72	123
Videregående skole	100	16	4	80	300
Universitet og høyskole	100	6	6	88	142
42 (1945)	100	10	3	88	511
Grunnskole	100	21	2	77	110
Videregående skole	100	8	3	89	283
Universitet og høyskole	100	4	2	94	118
MENN MEN					
27 (1960)	100	9	32	59	352
Grunnskole	100	15	42	42	52
Videregående skole	100	9	33	58	233
Universitet og høyskole	100	4	21	75	67
42 (1945)	100	9	4	87	680
Grunnskole	100	12	6	82	114
Videregående skole	100	9	4	87	360
Universitet og høyskole	100	7	4	89	206

Av hensyn til sammenlikning med Frukbarhetsundersøkelsen 1977 inneholder denne tabellen bare hendinger før utløpet av 1987.

Due to comparison with the Fertility Survey 1977 this table includes events before end of 1987 only.

Jf. tabell 121, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 121, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.15. Kvinner (født 1945-1968) som har avsluttet første ekteskap, etter om de seinere har hatt levendefødsel eller ikke. Tall for etterfølgende samlivshistorie. Prosent *Women (born 1945-1968) with first marriage ceased, by whether they later have given live birth or not. Figures for succeeding cohabitation history. Per cent*

Etterfølgende samlivshistorie <i>Succeeding cohabitation history</i>	I alt <i>Total</i>	Levendefødsel etter opphør av første ekteskap <i>Live birth after first marriage ceased</i>		Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
		Nei <i>No</i>	Ja <i>Yes</i>	
Alle <i>All</i>	100	70	30	406
Ikke innledet nytt samliv <i>Not started new cohabitation</i>	100	90	10	164
Innledet nytt samliv <i>Started new cohabitation</i>	100	57	43	242
<i>Nåværende samlivsstatus Present cohabitational status</i>				
Samboende <i>Cohabiting without marriage</i>	100	68	32	113
Gift <i>Married</i>	100	39	61	95
Lever ikke lenger i samliv <i>Not longer cohabiting</i>	100	68	32	34

Jf. tabell 123, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 123, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.2.16. Menn (født 1945 og 1960) som har avsluttet første ekteskap, etter om de seinere har hatt barn eller ikke. Tall for etterfølgende samlivshistorie. Prosent *Men (born 1945 and 1960) with first marriage ceased, by whether they later have had children or not. Figures for succeeding cohabitation history. Per cent*

Etterfølgende samlivshistorie <i>Succeeding cohabitation history</i>	I alt <i>Total</i>	Barn etter opphør av første ekteskap <i>Children after first marriage ceased</i>		Tallet på menn som svarte <i>Number of respondents</i>
		Nei <i>No</i>	Ja <i>Yes</i>	
Alle <i>All</i>	100	68	32	174
Ikke innledet nytt samliv <i>Not started new cohabitation</i>	100	98	2	56
Innledet nytt samliv <i>Started new cohabitation</i>	100	53	47	118
<i>Nåværende samlivsstatus Present cohabitational status</i>				
Samboende <i>Cohabiting without marriage</i>	100	71	29	48
Gift <i>Married</i>	100	33	68	57
Lever ikke lenger i samliv <i>Not longer cohabiting</i>	100	:	:	13

3.3. Avstand mellom barn *Spacing*

Tabell 3.3.1. Kvinner med minst 2 levendefødsler, etter tid mellom første og andre fødsel. Tall for når annet barn ble født. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958) *Women with at least 2 live births, by time between first and second birth. Figures for year of second birth. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)*

2. barn født 2. birth	I alt Total	Måneder mellom første og andre levendefødsel Months between first and second live birth					Gjennom- snittstall på måne- der Average number of months	Tallet på kvinner som svarte Number of res- pondents
		-17	18-29	30-47	48-			
Prosent Per cent								
Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988								
Alle All	100	9	25	36	29	42	1 692	
- 1973	100	23	32	30	15	31	416	
1974 - 1978	100	5	24	41	29	43	414	
1979 - 1983	100	4	21	39	36	46	426	
1984 - 1988	100	6	23	35	36	47	436	
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977								
Alle All	100	17	30	30	22	36	2 155	
- 1962	100	27	32	28	12	29	376	
1963 - 1967	100	21	35	22	21	34	510	
1968 - 1972	100	15	33	30	21	36	646	
1973 - 1977	100	9	22	37	30	41	623	

Tabell 3.3.2. Menn (født 1945 og 1960) med minst 2 barn, etter tid mellom første og andre barn. Tall for når annet barn ble født *Men (born 1945 and 1960) having at least 2 children, by time between first and second child. Figures for year of second birth*

		Måneder mellom første og andre levendefødsel Months between first and second live birth						Tallet på menn som svarte Number of respondents
2. barn født 2. birth	I alt Total	-17	18-29	30-47	48-	Gjennomsnittstall på måneder Average number of months		
Prosent Per cent								
Alle All	100	13	32	30	26	38	751	
- 1973	100	22	42	24	12	28	301	
1974 - 1978	100	4	22	36	38	45	198	
1979 - 1983	100	6	24	28	42	51	83	
1984 - 1988	100	11	28	36	25	39	169	

Tabell 3.3.3. Gjennomsnittlig tid mellom første og andre levendefødsel. Tall for kvinner med minst 2 levendefødsler, i grupper for utdanning og når annet barn ble født. Måneder. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Frukthetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958) *Average time between first and second live birth. Figures for women having given at least 2 live births, in groups for education and year of second birth. Months. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)*

			Høyeste fullførte utdanning Highest education completed		
2. barn født 2. birth		Alle All	Grunnskole Second level, first stage	Videregående skole Second level, second stage	Universitet og høgskole Third level
Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988					
Alle	All	42	42	42	41
	- 1973	31	31	31	29
	1974 - 1978	43	41	45	38
	1979 - 1983	46	49	46	46
	1984 - 1988	47	57	47	44
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977					
Alle	All	36	35	36	34
	- 1962	29	30	28	:
	1963 - 1967	34	37	33	27
	1968 - 1972	36	37	37	34
	1973 - 1977	41	40	42	37

Tabell 3.3.4. Gjennomsnittlig tid mellom første og andre barn. Tall for menn (født 1945 og 1960) med minst 2 barn, i grupper for utdanning og når annet barn ble født. Måneder *Average time between first and second child. Figures for men (born 1945 and 1960) having at least 2 children, in groups for education and year of second birth. Months*

2. barn født 2. birth	Alle All	Høyeste fullførte utdanning Highest education completed		
		Grunnskole Second level, first stage	Videregående skole Second level, second stage	Universitet og høgskole Third level
Alle All	38	35	38	40
- 1973	28	28	29	27
1974 - 1978	45	44	45	47
1979 - 1983	51	:	49	57
1984 - 1988	39	41	40	33

Tabell 3.3.5. Gifte og før gifte kvinner i grupper for når annet barn ble født, etter tid mellom første og andre levendefødsel¹. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 (kvinner født 1945-1968) og Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 (kvinner født 1933-1958) *Ever married women in groups for year of second birth, by time between first and second live birth¹. Family and Occupation Survey 1988 (women born 1945-1968) and Fertility Survey 1977 (women born 1933-1958)*

		Måneder mellom første og andre levendefødsel Months between first and second live birth					Gjennom- snittstall på måneder Average number of months	Tallet på kvinner som svarte Number of res- pondents
2. barn født 2. birth	I alt Total	-17	18-29	30-47	-48			
Prosent Per cent								
Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988								
Alle All	100	9	26	37	8	40	1 580	
- 1973	100	23	32	31	15	30	406	
1974 - 1978	100	5	25	42	28	42	399	
1979 - 1983	100	4	22	40	34	45	405	
1984 - 1988	100	5	24	38	34	45	370	
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977								
Alle All	100	17	31	30	21	35	2 091	
- 1962	100	27	33	29	11	28	371	
1963 - 1967	100	22	35	23	20	33	497	
1968 - 1972	100	15	34	31	20	36	623	
1973 - 1977	100	10	23	38	29	40	600	

¹ Tabellen omfatter gifte og før gifte kvinner med minst 2 levendefødsler til og med første ekteskap. Tallene vil endre seg etter hvert som en større og større andel av kvinnene får sitt andre barn.

¹ The table comprises ever married women with at least 2 live births up to first marriage. The figures will alter as a greater and greater part of the women have their second child.

Tabell 3.3.6. Gjennomsnittlig tid mellom kvinnenens levendefødsler, i grupper for barnas fødselsår. Måneder. Kvinner født 1945-1968 *Average time between the women's live births, in groups for year of birth of the children. Months. Women born 1945-1968*

Tidsrom Period	Alle All	Årstall for den siste av de spesifiserte fødsler Year for the last of the specified births				
		-1968	1969- 1973	1974- 1978	1979- 1983	1984- 1988
1. giftermål - 1. levendefødsel ¹ <i>Contract of 1st marriage - 1st live birth¹ . . .</i>	10	2	8	9	11	12
Mellom alle levendefødsler ² <i>Between all live births²</i>	45	27	35	45	48	47
1. - 2. levendefødsel <i>live birth</i>	42	27	33	42	44	44
2. - 3. " <i>.</i>	50	:	35	48	51	55
3. - 4. " <i>.</i>	49	:	:	44	53	52
Mellom etterfølgende levendefødsler <i>Between succeeding live births</i>	45	:	:	:	:	:

¹ Tall for gifte og før gifte kvinner med minst 1 levendefødsel før eller i første ekteskap. ² Tall for alle kvinner (medregnet ugifte) med minst 2 levendefødsler.

¹ Figures for ever married women with at least 1 live birth before or in first marriage. ² Figures for all women (incl. unmarried) with at least 2 live births.

Jf. tabell 130, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 130, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 3.3.7. Gjennomsnittlig tid mellom mennenes barn, i grupper for barnas fødselsår. Måneder. Menn født 1945 og 1960 *Average time between the men's children, in groups for year of birth of the children. Months. Men born 1945 and 1960*

Tidsrom Period	Alle All	Årstall for det siste av de spesifiserte barna Year for the last of the specified children				
		-1968	1969- 1973	1974- 1978	1979- 1983	1984- 1988
1. giftermål - 1. barn ¹ <i>Contract of 1st marriage - 1st child¹</i>	12	6	10	15	15	11
Mellom alle barn ² <i>Between all children² . . .</i>	43	:	31	44	52	45
1. - 2. barn <i>child</i>	38	:	30	39	43	39
2. - 3. " <i>.</i>	53	-	33	46	58	66
3. - 4. " <i>.</i>	50	-	:	44	:	:

¹ Tall for gifte og før gifte menn med minst 1 barn før eller i første ekteskap. ² Tall for alle menn (medregnet ugifte) med minst 2 barn.

¹ Figures for ever married men with at least 1 child before or in first marriage. ² Figures for all men (incl. unmarried) with at least 2 children.

4. Mulighet for å få barn - infekunditet, sterilisering og prevensjonsbruk

Definisjoner

Fekunditetsstatus. *Infekund* er definert som manglende evne til å oppnå graviditet eller fullføre et svangerskap. Slik det er kartlagt i Familie- og yrkesundersøkelsen 1988, vil det referere til paret dersom intervjupersonen lever i samliv og til intervjupersonen alene for dem som ikke lever i samliv. Infekunditeten forutsettes å skyldes fysiologiske forhold og kan altså enten ligge hos intervjupersonen selv, hos partneren eller hos dem begge. *Fekund* er definert som evne til å oppnå graviditet og å fullføre et svangerskap.

De som ikke kan få barn på grunn av sterilisering, er ikke regnet med under infekunde, men klassifisert for seg selv.

I tabellene er det noen steder skilt mellom infekunde *uten* og *med* egne barn. Det vil tilsvare betegnelsene *primært* og *sekundært* infekunde.

Bare en av hundre kvinner er både barnløs og regner seg som ute av stand til å få barn

Kvinner som regnet med at de ikke var i stand til å få barn, uansett om det skyldtes forhold hos dem selv eller partneren, er definert som infekunde. Primært infekunde, det vil si infekunde som aldri har født, kom ikke over 2 prosent i noen aldersgruppe. Sekundært infekunde, det vil si infekunde med minst ett barn, er det noen flere av, men om en ser bort fra de 43-årige kvinnene, utgjør de ikke i noen aldersgruppe mer enn 4 prosent.

Både når det gjelder primært og sekundært infekunde er andelen den samme som det Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 viste.

Av de 28-årige mennene var det 1 prosent som ikke hadde egne barn og som dessuten mente at de selv eller partneren var infekund.

Steriliserte - omfatter alle som selv er steriliserte eller oppgir at partneren er det. Det inkluderer både dem som er steriliserte av medisinske grunner og i prevensjonsøyemed.

Personer som ikke har hatt samleie siste fire uker - omfatter alle som svarte benektende på at de hadde hatt samleie i løpet av de siste fire ukene før intervjuet. Bare de som hadde mulighet for graviditet, ble spurt. Tallet omfatter derfor ikke dem som hadde hatt samleie i den aktuelle perioden, men var gravide, infekunde eller steriliserte (eller personer hvis partner kom i noen av de nevnte kategoriene).

Personer som ble spurt om prevensjonsbruk - omfatter alle som svarte bekreftende på at de hadde hatt minst et samleie i løpet av de siste fire ukene før intervjuet eller som ikke ønsket å svare på dette spørsmålet.

Personer som ikke er spurt om prevensjonsbruk - omfatter alle uten samleierfaring eller som ikke hadde hatt samleie i løpet av de siste fire ukene før intervjuet, samt alle som var infekunde, steriliserte eller gravide.

Sterilisering gjør annen prevensjon uaktuell for mange

12 prosent av kvinnene oppgav at de selv, partneren eller begge to var steriliserte. Kvinner som aldri hadde hatt samleie, eller som var gravide, inngår ikke i denne beregningen.

Sammenliknet med 1977-undersøkelsen er det en kraftig økning i andelen steriliserte i de eldre aldersgruppene. 25 prosent av de 38-årige kvinnene og 35 prosent av de 43-årige kvinnene (eller deres partnere) var steriliserte i 1988. I 1977 oppgav 12-13 prosent av kvinner i omtrent samme alder at de selv eller partneren var steriliserte.

Hvem er spurt om prevensjonsbruk?

Prevensjonstabellene omfatter bare dem som hadde hatt en teoretisk mulighet for graviditet i de siste fire ukene før intervjuet, det vil si hadde hatt minst ett samleie. Av kvinnene hadde 4 prosent aldri hatt noe samleie og 16 prosent hadde ikke hatt samleie i den aktuelle perioden. Vi har også utelatt alle som av andre grunner ikke hadde hatt mulighet for graviditet i perioden rett før intervjuet. Det vil si at heller ikke kvinner hvor de selv eller mannen var steriliserte (11 prosent), infekunde (4 prosent) eller gravide (5 prosent), er med i tabellene som viser prevensjonsbruk.

De som ble spurt om prevensjonsbruk, skulle oppgi alle metoder de hadde brukt i løpet av de siste fire ukene før intervjuet. En del brukte flere ulike metoder. Summen av enkelttallene for de ulike metodene vil derfor overstige 100 prosent.

To prosent av kvinnene som ble spurt om prevensjonsbruk, ønsket ikke svare på disse spørsmålene. Andelene som ikke ønsket å svare, er høyest blant de eldste.

For mennene som inngikk i Familie- og yrkesundersøkelsen, er det eliminert på tilsvarende måte for å komme fram til hvem som skulle stilles spørsmål om prevensjonsbruk.

Høy prevensjonsberedskap

Nærmere ni av ti kvinner brukte en eller annen form for prevensjon. Da er også avbrutt samleie og sikre perioder (rytmemetoden) regnet som prevensjonsbruk.

Andelene som ikke hadde brukt prevensjon, varierte mellom 7 og 15 prosent i de ulike aldersgruppene. Størst andel ikke-brukere er det blant 28- og 33-åringene. Det ble ikke spurt om grunner for manglende prevensjonsbruk, men nettopp disse kvinnene er i den perioden av livet hvor det nå er vanligst å få barn.

De som var 20 år i 1988, var den yngste aldersgruppen som ble intervjuet. Av disse var det etter våre elimineringer godt og vel halvparten som fikk spørsmål om prevensjonsbruk. Av disse, det vil si av dem som hadde vært under risiko for å bli gravide i de siste fire ukene før intervjuet, var det bare 7 prosent som ikke opp-

gav en eller annen form for prevensjonsbruk i løpet av den samme perioden.

Effektive prevensjonsmidler

Seks av ti kvinner brukte såkalte samleieuavhengige prevensjonsmidler, det vil si p-piller eller spiral. Og ytterligere to av ti oppgav kondom som prevensjonsmetode. De aller fleste har dermed valgt prevensjonsmetoder som, forutsatt riktig bruk, er effektive. Pessar er så godt som ute av bruk.

Såkalte naturlige prevensjonsmetoder, avbrutt samleie og beregning av sikre perioder, blir til sammen praktisert av 12 til 15 prosent av kvinnene, avhengig av alder. De to metodene er omtrent like vanlige.

Noen har i den aktuelle perioden brukt flere ulike metoder. Vi har ikke opplysninger om metodene i slike tilfelle er brukt i kombinasjon ved samme samleie eller om det er vekslet mellom flere metoder i den aktuelle perioden.

P-pille eller spiral - et spørsmål om alder og barnetall

Av alle kvinnene uansett alder var det like mange (31 prosent) p-pille- som spiralbrukere. Valget mellom de to metodene er sterkt aldersavhengig. Blant 20- og 23-åringene er p-pillebruken den dominerende. To av tre 20-årige kvinner som var utsatt for graviditetsrisiko, brukte p-piller. De 28-årige kvinnene har omtrent like mange brukere av hver av metodene, men i de høyere aldersgruppene er det spiralbruken som tar over. 57 prosent av de 38-årige kvinnene var spiralbrukere.

De få spiralbrukerne som finnes blant de unge kvinnene, er for det meste de som allerede har fått barn.

For de øvrige prevensjonsmetodene finner vi ikke slike utpregede aldersmønstre.

Utdanning og bosted er lite avgjørende for hva slags prevensjon som velges

Prevensjonsbruksmønsteret viser ikke noen store og systematiske forskjeller avhengig av hva slags

utdanning intervjupersonene hadde. De samleie-uavhengige metodene (p-pille og spiral) ble brukt av 63 prosent av kvinnene med grunnskole-utdanning, av 64 prosent av dem som hadde utdanning tilsvarende videregående skole og av 58 prosent av dem som hadde utdanning på universitets- og høghskolenivå. I denne siste gruppen er det imidlertid en litt større andel kondombrukere enn av kvinnene med kortere utdanning.

Tabellene viser også prevensjonsbruken i ulike landsdeler og i spredt- og tettbygde strøk. Andelen som bruker prevensjon, varierer ikke nevneverdig enten en ser på landsdel eller bostedstype. Heller ikke når det gjelder hva slags prevensjonsmiddel som velges, er det store variasjoner avhengig av bostedet.

4.1. Fekunditet og sterilisering *Fecundity and sterilization*

Tabell 4.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter fekunditetsstatus. Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 og Frukthbarhetsundersøkelsen 1977. Prosent¹ *Women and men in different age groups, by fecundity status. Family and Occupation Survey 1988 and Fertility Survey 1977. Per cent*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	I alt Total	Fekunde Fecund	Infekunde ² Med barn With children	Infecund ² Uten barn Without children	Sterili- serte ¹ Steri- lized ¹	Uoppgitt Unknown	Tallet på personer som svarte Number of res- pondents
Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988							
ALDER I 1988 AGE IN 1988							
Kvinner Women							
Alle All	100	81	4	1	12	2	3 657
20 og 23 (1968, 1965) .	100	98	0	0	0	1	1 201
28 (1960)	100	93	1	1	3	2	660
33 (1955)	100	79	4	2	13	3	645
38 (1950)	100	68	4	1	25	1	607
43 (1945)	100	47	13	2	35	3	544
Menn Men							
28 (1960)	100	96	0	1	2	2	673
43 (1945)	100	63	5	3	25	4	757
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977							
ALDER I 1977 AGE IN 1977							
Kvinner Women							
Alle All	100	84	4	2	6	5	3 730
18-24 (1953-59)	100	94	0	0	0	5	950
25-29 (1948-52)	100	92	1	1	2	5	814
30-34 (1943-47)	100	84	3	3	6	4	824
35-39 (1938-42)	100	75	7	2	12	5	624
40-44 (1933-37)	100	63	14	4	13	5	518

¹ Personer som aldri har hatt samleie, gravide kvinner og menn med gravid partner, inngår ikke i tabellen.

² Intervjupersonen selv eller partner.

¹ Respondents with no coital experience, pregnant women and men with pregnant partners are not included in the table. ² Respondent or partner.

Tabell 4.1.2. Infekunde¹ og steriliserte kvinner i ulike aldersgrupper, etter barnetall *Infecund and sterilized women in different age groups, by number of children*

Infekunde/steriliserte Alder (fødselsår) <i>Infecund/sterilized Age (year of birth)</i>	I alt <i>Total</i>	Barnetall <i>Number of children</i>					Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
		0	1	2	3-	Gj. snittl. antall barn <i>Average number of children</i>	
		Prosent	Per cent				
INFEKUNDE <i>INFECOND</i>							
Alle <i>All</i>	100	19	26	40	15	1,95 ²	155
33 (1955)	100	26	31	28	15	1,83 ²	39
38 (1950)	100	25	33	36	6	1,63 ²	36
43 (1945)	100	14	20	48	19	2,13 ²	80
STERILISERTE <i>STERILIZED</i>							
Prevensjonsgrunn <i>Contraceptive reason</i>							
Alle <i>All</i>	100	-	6	40	54	2,76	208
33 (1955)	100	-	5	37	58	2,76	38
38 (1950)	100	-	5	42	52	2,73	73
43 (1945)	100	-	7	39	54	2,78	97
Medisinsk grunn <i>Medical reason</i>							
Alle <i>All</i>	100	1	15	42	42	2,40	100
33 (1955)	100	:	:	:	:	:	17
38 (1950)	100	3	18	39	39	2,21	33
43 (1945)	100	-	16	44	40	2,40	50

¹ Intervjupersonen selv eller partner. ² Bare infekunde med barn.

¹ Respondent or partner. ² Only infecund with children.

Tabell 4.1.3. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter samleieerfaring og sterilisering. Prosent *Women in different age groups, by coital experience and sterilization. Per cent*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Ikke samleie- erfaring No coital experience	Ikke steriliserte Not sterilized	Steriliserte ¹ Sterilized ¹		Uoppgitt Unknown	Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
				Intervju- person Respondent	Partner Partner		
Alle <i>All</i>	100	4	84	8	3	1	4 019
20 (1968)	100	12	86	-	-	2	721
23 (1965)	100	5	94	0	-	1	696
28 (1960)	100	1	95	2	1	1	737
33 (1955)	100	2	86	8	4	0	691
38 (1950)	100	1	74	17	7	1	627
43 (1945)	100	1	63	27	8	2	547

¹ I 4 tilfeller var både intervjupersonen og hennes partner steriliserte.

¹ In 4 cases both the respondent and her partner were sterilized.

Tabell 4.1.4. Steriliserte¹ kvinner i ulike aldersgrupper, etter steriliseringsgrunn. Prosent *Sterilized¹ women in different age groups, by reason for sterilization. Per cent*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	Steriliseringsgrunn <i>Reason for sterilization</i>				Tallet på kvinner som svarte Number of respondents
	I alt Total	Medisinsk Medical	Prevensjon Contraception	Uoppgitt Unknown	
Alle <i>All</i>	100	32	67	1	310
33 (1955)	100	30	68	2	56
38 (1950)	100	31	69	-	106
43 (1945)	100	34	66	1	148

¹ Omfatter bare dem hvor intervjupersonen selv er sterilisert, ikke ev. partner.

¹ Includes only sterilized women (not partners).

4.2 Prevensjonsbruk *Use of contraception*

Tabell 4.2.1. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for kjønn og alder. Prosent¹ *Percentage of women and men having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for sex and age group¹*

Kjønn Alder (fødsels- år) Sex Age (year of birth)	Alle All	Brukte ikke preven- sjon Did not use contra- ception	Brukte preven- sjon Used contra- ception	Metoder brukt ² Methods used ²								Uopp- gitt Un- known	Tallet på personer som svarte Number of respon- dents
				Av- brutt sam- leie With- dra- wal	Sikker pe- riode Rhythm	Sæd- dre- pende middel Spermi- cides	Kon- dom Con- dom	Pes- sar Diaph- ragm	P- pille Pill	Spi- ral IUD			
Kvinner Women													
Alle All	100	11	88	7	6	1	21	1	31	31	2	2 384	
20 (1968) ..	100	7	93	9	4	0	24	0	65	4	1	399	
23 (1965) ..	100	10	90	6	6	1	24	0	55	9	0	458	
28 (1960) ..	100	15	83	6	7	1	21	1	26	30	2	501	
33 (1955) ..	100	13	85	5	7	2	17	1	17	45	2	445	
38 (1950) ..	100	8	89	7	8	1	18	1	6	57	3	352	
43 (1945) ..	100	9	86	8	7	0	21	0	3	55	5	229	
Menn Men													
28 (1960) ..	100	14	82	9	7	2	23	0	38	19	4	528	
43 (1945) ..	100	7	85	13	11	1	22	1	9	41	8	428	

¹ Tabellen omfatter ikke-gravide kvinner og menn uten gravid partner som svarte ja eller vet ikke på spørsmålet om mulighet for å få (flere) barn, og hadde hatt samleie i løpet av de siste 4 ukene før intervjuet. ² En del kvinner/menn brukte mer enn en metode.

¹ The table comprises non-pregnant women and men without pregnant partners who answered yes or don't know to a question on possibility of having (additional) children and having had sexual intercourse during the last 4 weeks before the interview. ² Some respondents used more than one method.

Jf. tabell 59, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 59, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.2. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og samlivsstatus. Prosent¹ *Percentage having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and cohabitational status¹*

Kjønn Alder (fødsels- år) Sex Age (year of birth)	Alle All	Brukte ikke preven- sjon <i>Did not use contra- ception</i>	Brukte preven- sjon <i>Used contra- ception</i>	Metoder brukt ² <i>Methods used²</i>							Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Tal- let på per- soner som svarte <i>Num- ber of res- pon- dents</i>
				Av- brutt sam- leie <i>With- dra- wal</i>	Sik- ker pe- riode <i>Rhythm</i>	Sød- drep- ende mid- del <i>Sper- mici- des</i>	Kon- dom <i>Con- dom</i>	Pes- sar <i>Dia- ph- ragm</i>	P- pil- le <i>Pill</i>	Spi- ral <i>IUD</i>		
KVINNER WOMEN												
ALLE ALDERE <i>ALL AGES</i>	100	11	88	7	6	1	21	1	31	31	2	2 384
Lever ikke i samliv <i>Not cohabiting</i>	100	7	92	8	7	1	23	1	52	13	1	482
Aldri levd i samliv <i>Never been cohabiting</i>	100	4	95	7	6	0	27	0	63	4	1	305
Har levd i samliv <i>Have been cohabiting</i>	100	11	86	10	9	2	15	2	34	29	2	177
Lever i samliv <i>Cohabiting</i>	100	11	86	6	6	1	20	1	26	35	2	1 902
Gift <i>Married</i> . . .	100	11	87	6	7	1	22	1	17	42	3	1 332
Samboende <i>Cohabiting without marriage</i>	100	14	86	7	5	1	16	0	46	18	1	570
20 OG 23 (1968, 1965)	100	8	91	7	5	1	24	0	60	6	0	857
Lever ikke i samliv <i>Not cohabiting</i>	100	4	95	9	6	0	26	0	64	3	1	344
Lever i samliv <i>Cohabiting</i>	100	11	88	5	4	1	22	0	57	9	0	513
28 (1960)	100	15	83	7	7	1	21	1	26	30	2	501
Lever ikke i samliv	100	5	92	5	10	3	14	3	43	25	3	63
Lever i samliv	100	16	82	8	7	1	22	1	24	30	2	438
33 (1955)	100	13	35	5	7	2	17	1	17	45	2	445
Lever ikke i samliv	100	19	81	11	8	0	14	0	16	38	0	37
Lever i samliv	100	22	85	5	6	2	17	1	17	46	2	408
38 OG 43 (1950, 1945)	100	8	88	7	7	1	19	0	5	56	4	581
Lever ikke i samliv	100	21	74	-	3	3	13	3	-	55	5	38
Lever i samliv	100	8	89	8	8	0	20	0	5	56	4	543
MENN MEN												
28 (1960) Lever ikke i samliv	100	9	85	8	7	1	22	0	56	10	6	88
Lever i samliv	100	15	81	9	7	2	23	0	35	21	4	440
43 (1945) Lever ikke i samliv	100	20	71	2	17	0	20	2	29	10	10	41
Lever i samliv	100	6	86	14	10	1	22	1	7	45	8	387

¹ Se note 1, tabell 4.2.1. ² Se note 2, tabell 4.2.1.

¹ See note 1, table 4.2.1. ² See note 2, table 4.2.1.

Jf. tabell 60, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 60, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.3. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for kjønn, alder og landsdel. Prosent¹ *Percentage having used the different methods of contraception the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for sex, age and region¹*

Kjønn, alder (fødselsår) og landsdel Sex, age (year of birth) and region	Alle All	Brukte ikke pre- ven- sjon Did not use contra- ception	Brukte preven- sjon Used contra- ception	Metoder brukt ² Methods used ²				Uopp- gitt Un- known	Tallet på per- soner som svarte Num- ber of res- pon- dents	
				Kon- dom Con- dom	Andre sam- leie- avhen- gige meto- der ³ Other met- hods depen- dent on sexual inter- course ³	P- pille Pill	Spiral IUD			
KVINNER WOMEN										
Alle aldre All ages	100	11	88	21	15	31	31	2	2 384	
Østlandet Eastern Norway	100	9	89	19	15	32	32	2	1 156	
Sør- og Vestlandet Southern and Western Norway	100	12	86	22	13	30	29	2	747	
Trøndelag Middle Norway	100	8	91	24	16	34	31	2	236	
Nord-Norge Northern Norway	100	13	85	22	14	30	30	2	245	
20 og 23 (1968, 1965) . . .	100	8	91	24	13	60	6	0	857	
Østlandet	100	8	91	22	13	59	7	1	406	
Sør- og Vestlandet	100	8	92	27	12	59	5	0	273	
Trøndelag	100	9	90	19	11	71	4	1	80	
Nord-Norge	100	11	89	24	13	52	9	0	98	
28 (1960)	100	15	83	21	17	26	30	2	501	
Østlandet	100	13	86	19	19	30	31	2	231	
Sør- og Vestlandet	100	17	80	22	16	22	28	3	167	
Trøndelag	100	6	94	25	22	27	31	0	51	
Nord-Norge	100	23	75	25	10	23	25	2	52	
33 (1955)	100	13	85	17	15	17	45	2	445	
Østlandet	100	11	88	15	16	18	48	1	218	
Sør- og Vestlandet	100	17	80	17	11	15	44	3	140	
Trøndelag	100	9	87	24	13	18	44	4	45	
Nord-Norge	100	10	86	17	21	21	43	5	42	
38 (1950)	100	8	89	19	16	6	57	3	351	
Østlandet	100	8	88	17	16	8	52	4	182	
Sør- og Vestlandet	100	9	89	18	10	5	61	2	101	
Trøndelag	100	5	92	11	26	3	24	3	38	
Nord-Norge	100	7	93	20	17	3	67	0	30	
43 (1945)	100	9	86	20	15	3	55	5	230	
Østlandet	100	9	87	22	15	3	55	3	119	
Sør- og Vestlandet	100	11	82	14	20	2	55	8	66	
Trøndelag	100	:	:	:	:	:	:	:	22	
Nord-Norge	100	:	:	:	:	:	:	:	23	
MENN MEN										
28 (1960)	100	14	82	23	17	38	19	4	528	
Østlandet	100	15	82	23	18	40	18	4	254	
Sør- og Vestlandet	100	17	79	25	19	31	18	4	170	
Trøndelag	100	8	88	13	10	38	31	4	52	
Nord-Norge	100	10	85	27	15	52	15	6	52	
43 (1945)	100	7	85	22	25	9	41	8	428	
Østlandet	100	10	84	18	23	10	43	6	205	
Sør- og Vestlandet	100	6	84	27	25	8	39	10	150	
Trøndelag	100	0	93	31	31	10	41	7	29	
Nord-Norge	100	5	84	18	30	5	41	11	44	

¹ Se note 1, tabell 4.2.1. ² Se note 2, tabell 4.2.1. ³ Inkluderer: Avbrutt samleie, sikker periode, sæddrepende middel og pessar.

¹ See note 1, table 4.2.1. ² See note 2, table 4.2.1. ³ Includes: Withdrawal, rhythm, spermicides and diaphragm. Jf. tabell 61, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197. See table 61, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.4. Andel av kvinner (født 1945-1968) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall og bostedsstrøk. Prosent¹ Percentage of women (born 1945-1968) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for area of residence¹

Bostedsstrøk Area of residence	Alle All	Brukte ikke preven- sjon Did not use contra- ception	Brukte preven- sjon Used contra- ception	Metoder brukt ² Methods used ²				Uopp- gitt Un- known	Tallet på kvinner som svarte Num- ber of res- pon- dents
				Kon- dom Con- dom	Andre sam- leie- avhen- gige meto- der ³ Other met- hods depen- dent on sexual inter- course ³	P- pille Pill	Spiral IUD		
Alle All	100	11	88	21	15	31	31	2	2 384
Spredtbygd Sparsely popu- lated	100	11	86	23	14	28	31	3	435
Tettbygd, i alt Densely populated, total	100	10	88	20	15	32	31	2	1 949
200- 1 999 innbyggere inhabitants	100	9	88	19	11	29	35	3	473
2 000-19 999 innbyggere	100	12	86	17	13	32	32	2	559
20 000-100 000 inn- byggere	100	11	89	19	17	34	30	1	375
Over More than 100 000 innbyggere	100	9	89	25	20	34	26	1	542

¹ Tabellen omfatter ikke-gravide kvinner som svarte ja eller vet ikke på spørsmålet om mulighet for å få (flere) barn, og som hadde hatt samleie i løpet av de siste 4 ukene før intervjuet. ² En del kvinner brukte mer enn én metode.

³ Se note 3, tabell 4.2.3.

¹ The table comprises non-pregnant women who answered yes or don't know to a question on possibility of having (additional) children and having had sexual intercourse during the last 4 weeks before the interview. ² Some women used more than one method. ³ See note 3, table 4.2.3.

Jf. tabell 62, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 62, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.5. Andel av menn (født 1945 og 1960) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for bostedsstrøk. Prosent¹ *Percentage of men (born 1945 and 1960) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for area of residence¹*

Bostedsstrøk <i>Area of residence</i>	Alle <i>All</i>	Brukte ikke pre- ven- sjon <i>Did not use contra- cep- tion</i>	Brukte pre- ven- sjon <i>Used contra- cep- tion</i>	Metoder brukt ² <i>Methods used²</i>				Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Tallet på menn som svarte <i>Num- ber of respon- dents</i>
				Kon- dom <i>Con- dom</i>	Andre sam- leieav- hengige metoder ³ <i>Other methods depend- ent on sexual inter- course³</i>	P- pille <i>Pill</i>	Spiral <i>IUD</i>		
Alle <i>All</i>	100	11	83	23	21	25	29	6	955
Spredtbygd <i>Sparsely populated</i>	100	8	84	20	22	24	30	7	192
Tettbygd, i alt <i>Densely populated, total</i>	100	12	83	23	20	25	29	5	763
200- 1 999 innbyggere <i>inhabitants</i>	100	13	84	23	19	25	28	4	214
2 000-19 999 innbyggere	100	9	83	24	22	23	30	8	223
20 000-100 000 innbyggere	100	12	87	23	26	26	31	1	149
Over <i>More than</i> 100 000 innbyggere .	100	14	79	23	15	28	27	8	177

¹ Tabellen omfatter menn uten gravide partnere som svarte ja eller vet ikke på spørsmålet om mulighet for å få (flere) barn, og som hadde hatt samleie i løpet av de siste 4 ukene før intervjuet. ² En del menn brukte mer enn én metode. ³ Se note 3, tabell 4.2.3.

¹ The table comprises men without pregnant partners who answered yes or don't know to a question on possibility of having (additional) children and having had sexual intercourse during the last 4 weeks before the interview. ² Some men used more than one method. ³ See note 3, table 4.2.3.

Tabell 4.2.6. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og utdanning. Prosent¹ *Percentage of women and men having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and education¹*

Kjønn Alder (fødselsår) og høyeste fullførte utdanning Sex Age (year of birth) and highest education completed	Alle All	Brukte ikke preven- sjon Did not use contra- ception	Brukte preven- sjon Used contra- ception	Metoder brukt ³ Methods used ³				Uopp- gitt Un- known	Tal- let på per- soner som svarte Number of res- pondents
				Kon- dom Con- dom	Andre samleie- avhengige metoder ² Other methods dependent on sexual inter- course ³	P- pil- le Pill	Spi- ral IUD		
KVINNER WOMEN									
Alle aldre All ages	100	11	88	21	15	31	31	2	2 384
Grunnskole Second level, first stage	100	13	85	19	12	24	39	2	310
Videregående skole Second level, second stage	100	10	88	20	13	35	29	2	1 530
Universitet og høyskole Third level	100	10	89	24	21	26	32	2	544
20 og 23 (1968, 1965)	100	8	91	24	13	60	6	0	857
Grunnskole	100	17	82	18	10	54	14	1	78
Videregående skole	100	9	91	24	12	59	6	0	659
Universitet og høyskole . .	100	1	98	28	19	67	3	1	120
28 (1960)	100	15	83	21	17	26	30	2	501
Grunnskole	100	15	82	18	7	24	42	3	67
Videregående skole	100	12	85	19	15	27	34	3	293
Universitet og høyskole . .	100	19	81	28	26	27	15	0	141
33 (1955)	100	13	85	17	15	17	46	2	445
Grunnskole	100	10	88	10	8	24	51	2	59
Videregående skole	100	14	83	19	11	18	43	2	265
Universitet og høyskole . .	100	11	87	16	25	12	49	2	121
38 (1950)	100	8	89	19	16	6	57	3	351
Grunnskole	100	11	86	20	11	5	54	3	65
Videregående skole	100	8	88	14	15	6	59	3	191
Universitet og høyskole . .	100	5	93	26	20	6	55	2	95
43 (1945)	100	9	86	20	15	3	55	5	230
Grunnskole	100	10	88	32	27	0	41	2	41
Videregående skole	100	9	84	16	14	2	59	7	122
Universitet og høyskole . .	100	9	87	21	10	6	55	4	67
MENN MEN									
28 (1960)	100	14	82	23	17	38	19	4	528
Grunnskole	100	17	79	21	13	35	23	4	75
Videregående skole	100	15	81	20	17	37	21	4	305
Universitet og høyskole . .	100	11	85	30	20	43	12	3	148
43 (1945)	100	7	85	22	25	9	41	8	428
Grunnskole	100	8	86	17	28	3	47	6	64
Videregående skole	100	7	85	24	25	9	38	8	245
Universitet og høyskole . .	100	8	83	21	23	11	45	9	119

¹ Se note 1, tabell 4.2.1. ² Se note 2, tabell 4.2.1. ³ Se note 3, tabell 4.2.3.

¹ See note 1, table 4.2.1. ² See note 2, table 4.2.1. ³ See note 3, table 4.2.3.

Jf. tabell 63, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 63, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.7. Andel som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for grupper av kjønn, alder og faktisk barnetall. Prosent¹ Percentage having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for groups of sex, age and actual number of children¹

Kjønn Alder (fødselsår) og tallet på nålevende barn Sex Age (year of birth) and number of living children	Alle All	Brukte ikke preven- sjon Did not use contra- ception	Brukte pre- ven- sjon Used contra- cep- tion	Metoder brukt ² Methods used ²				Uopp- gitt Un- known	Tallet på per- soner som svarte Number of res- pondents
				Kon- dom Con- dom	Andre sam- leav- hengige metoder ³ Other methods depen- dent on sexual inter- course ³	P- pille Pill	Spiral IUD		
KVINNER WOMEN									
Alle aldre All ages	100	11	88	21	15	31	31	2	2 384
0 barn children ...	100	15	85	21	16	55	5	1	866
1 " child	100	17	81	18	13	25	31	3	478
2 " children	100	4	94	21	14	15	54	2	717
3 "	100	5	90	24	17	11	49	5	323
20 og 23 (1968, 1965)	100	8	91	24	13	60	5	0	857
0 barn	100	8	92	23	13	66	2	0	638
1 "	100	12	88	23	13	42	18	1	168
2 "	100	4	96	40	6	35	27	0	48
3 "	100	:	:	:	0	:	:	:	3
28 (1960)	100	15	83	21	17	26	30	2	501
0 barn	100	26	73	19	20	33	12	1	140
1 "	100	18	79	17	14	23	29	3	145
2 "	100	5	94	23	18	25	43	1	171
3 "	100	2	93	33	11	24	33	4	45
33 (1955)	100	13	85	17	15	17	46	2	445
0 barn	100	50	50	8	26	18	12	0	50
1 "	100	22	76	10	14	16	42	2	88
2 "	100	4	94	19	10	18	56	1	211
3 "	100	4	91	23	20	18	44	5	96
38 (1950)	100	8	89	19	16	6	57	3	351
0 barn	100	:	:	:	:	:	:	:	22
1 "	100	24	73	8	6	8	53	2	49
2 "	100	3	96	20	16	5	63	1	188
3 "	100	4	90	22	15	7	55	5	92
43 (1945)	100	9	86	20	15	3	55	5	230
0 barn	100	:	:	:	:	:	:	:	16
1 "	100	7	82	36	11	0	46	11	28
2 "	100	5	91	14	12	4	63	4	99
3 "	100	7	89	22	20	2	57	5	87
MENN MEN									
28 (1960)	100	14	82	23	17	38	19	4	528
0 barn	100	16	81	25	18	50	8	3	225
1 "	100	18	79	24	13	31	25	3	170
2 "	100	8	84	16	23	28	28	7	109
3 "	100	:	:	:	:	:	:	:	24
43 (1945)	100	7	85	22	25	9	41	8	428
0 barn	100	:	:	:	:	:	:	:	22
1 "	100	12	80	18	18	8	32	8	65
2 "	100	4	90	18	26	8	48	6	185
3 "	100	5	85	28	28	8	41	10	156

¹ Se note 1, tabell 4.2.1. ² Se note 2, tabell 4.2.1. ³ Se note 3, tabell 4.2.3.

¹ See note 1, table 4.2.1. ² See note 2, table 4.2.1. ³ See note 3, table 4.2.3.

Jf. tabell 65, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 65, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.8. Andel av kvinner (født 1945-1968) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for tid til når neste (første) barn ønskes. Prosent¹
Percentage of women (born 1945-1968) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for time till next (first) child is wanted¹

Tallet på år til neste (første) barn ønskes <i>Number of years till next (first) child is wanted</i>	Alle <i>All</i>	Brukte ikke pre-ven-sjon <i>Did not use contra-ception</i>	Brukte pre-ven-sjon <i>Used contra-ception</i>	Metoder brukt ² <i>Methods used²</i>				Uopp-gitt <i>Un-known</i>	Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respon-dents</i>
				Kon-dom <i>Con-dom</i>	Andre sam-leieav-hengige metoder ³ <i>Other methods dependent on sexual inter-course³</i>	P-pille <i>Pill</i>	Spiral <i>IUD</i>		
Alle <i>All</i>	100	11	88	21	15	31	31	2	2 384
Regner med å få (flere) barn <i>Expect (additional) children</i>	100	14	85	21	15	47	12	1	1 221
Neste (første) barn ønskes <i>Next (first) child is wanted</i>									
Innen 1 år <i>Within 1 year</i>	100	70	30	10	10	11	5	0	146
1-2 år <i>years</i>	100	12	87	19	19	41	18	1	393
3-4 år	100	3	96	25	12	58	11	1	377
5- år	100	3	96	27	19	66	9	1	182
Vet ikke <i>Do not know</i>	100	7	90	21	17	60	4	3	123
Regner ikke med å få (flere) barn <i>Do not expect (additional) children</i>	100	4	93	21	14	12	55	3	909
Uopp-gitt <i>Unknown</i>	100	14	81	19	15	22	32	4	254

¹ Se note 1, tabell 4.2.4. ² Se note 2, tabell 4.2.4. ³ Se note 3, tabell 4.2.4.

¹ See note 1, table 4.2.4. ² See note 2, table 4.2.4. ³ See note 3, table 4.2.4.

Jf. tabell 67, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
 See table 67, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 4.2.9. Andel av menn (født 1945 og 1960) som brukte de enkelte prevensjonsmetodene i løpet av de siste 4 ukene (omfatter også partners bruk). Tall for tid til når neste (første) barn ønskes. Prosent¹
Percentage of men (born 1945 and 1960) having used the different methods of contraception during the last 4 weeks (also including partner's use). Figures for time till next (first) child is wanted¹

Tallet på år til neste (første) barn ønskes <i>Number of years till next (first) child is wanted</i>	Alle <i>All</i>	Brukte ikke pre-ven-sjon <i>Did not use contra-ception</i>	Brukte pre-ven-sjon <i>Used contra-ception</i>	Metoder brukt ² <i>Methods used²</i>				Uopp-gitt <i>Un-known</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respon-dents</i>
				Kon-dom <i>Con-dom</i>	Andre sam-leieav-hengige metoder ³ <i>Other methods depend-ent on sexual inter-course³</i>	P-pille <i>Pill</i>	Spiral <i>IUD</i>		
Alle <i>All</i>	100	11	83	23	21	25	29	6	956
Regner med å få (flere) barn <i>Expect (additional) children</i>	100	18	79	23	17	40	16	3	402
Neste (første) barn ønskes <i>Next (first) child is wanted</i>									
Innen 1 år <i>Within 1 year</i>	100	69	26	8	3	10	5	5	61
1-2 år <i>years</i>	100	10	88	31	25	36	19	2	165
3-4 år	100	7	92	24	16	51	18	1	114
5- år	100	13	80	7	13	60	7	7	15
Vet ikke <i>Do not know</i>	100	6	87	15	11	57	21	6	47
Regner ikke med å få (flere) barn <i>Do not expect (additional) children</i>	100	5	88	23	24	12	41	6	465
Uopp-gitt <i>Unknown</i>	100	10	73	21	19	25	21	17	89

¹ Se note 1, tabell 4.2.5. ² Se note 2, tabell 4.2.5. ³ Se note 3, tabell 4.2.5.

¹ See note 1, table 4.2.5. ² See note 2, table 4.2.5. ³ See note 3, table 4.2.5.

5. Barnetall og familieliv - holdninger og idealer

Ideelt barnetall for en familie i Norge

Alle som deltok i Familie- og yrkesundersøkelsen, ble spurt om hva de regnet som ideelt barnetall for en familie i Norge. Blant kvinner 20-43 år (født 1945-1968) mente over 90 prosent at to eller tre barn var det ideelle. Det gjennomsnittlige ideelle barnetallet var 2,54. Oppfatningen av det ideelle barnetallet for en familie i Norge var praktisk talt den samme i alle aldersgrupper.

I Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 oppgav de eldste i utvalget, det vil si kvinner som selv hadde fått forholdsvis mange barn, et noe høyere ideelt barnetall enn de øvrige. For alle aldersgrupper og kohorter under ett er det ideelle barnetallet omtrent det samme i dag som det var på slutten av 1970-årene.

Menn oppgir gjennomgående noe lavere ideelt barnetall enn kvinner.

Godt samsvar mellom ideelt barnetall og eget forventet barnetall

For de aller fleste kvinner og menn er det godt samsvar mellom eget forventet barnetall og hva de regner som ideelt for en familie i Norge. Av dem som selv regnet med å få enten to eller tre barn, mente tre av fire at akkurat det antallet de selv ventet seg, var det ideelle for en familie i Norge.

Samsvaret mellom eget forventet barnetall og ideelt barnetall gjelder imidlertid ikke for dem som har mindre vanlige barnetallssønsker, de som regner med å få bare ett barn eller som planlegger minst fire barn.

Høyest barnetallsforventninger blant de yngste, men vil de realisere sine planer?

Samlet forventet barnetall refererer til hvor mange barn intervjupersonen selv regnet med å få. For dem som ikke tok sikte på å få flere barn, er det forventede barnetallet lik det antall barn de hadde på intervjutidspunktet. For de øvrige er det forventede barnetallet lik de barna de allerede har pluss det antallet de regnet med å få i framtida. De eldste (38- og 43-åringene)

hadde allerede fått så godt som alle de barna de forventet. 20- og 23-åringene derimot hadde foreløpig bare realisert 10 prosent av sitt forventede barnetall. Samlet forventet barnetall for kvinner 20-43 år var 2,35.

Sammenholdt med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 har det vært en svak reduksjon i forventet barnetall etter hvert som kvinnene blir eldre. Således planla kvinner som var 20-24 år i 1977, 2,35 barn i gjennomsnitt mot et forventet barnetall på 2,22 for dem som var 33 år 11 år senere. 20-åringene som ble intervjuet i Familie- og yrkesundersøkelsen, planla å få 2,52 barn i gjennomsnitt. Vi må regne med at også disse vil oppgi et noe lavere forventet barnetall etter hvert som de blir eldre. Og deres faktiske barnetall blir mest sannsynlig ytterligere en del lavere.

Barnetallsforventningene for kvinner som fortsatt har mesteparten av fødslene foran seg, er omtrent de samme nå som for ti år siden.

Giftet regner med å få flere barn enn dem som er samboere

Mens gifte kvinner 20-43 år forventer 2,41 barn i gjennomsnitt er det samlede forventede barnetallet for samboende 2,30. De samboende har lavere forventet barnetall enn de gifte i alle aldersgrupper. Også blant menn er de gjennomsnittlige barnetallsforventningene lavere for samboende enn for gifte.

Yrkesaktivitet ansees som en viktig grunn for ikke å ønske flere barn

I likhet med Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 var det to typer spørsmål om grunner til ikke å få barn, ett åpent spørsmål til dem som selv ikke regnet med å få flere barn, og ett spørsmål til samtlige som ble intervjuet om hva de trodde var den viktigste grunnen for kvinner eller menn flest til ikke å ønske flere barn. Det siste spørsmålet var satt opp som fem utsagn hvor intervjupersonene ble bedt om å plukke ut det de anså som viktigst.

I valget mellom de fem utsagnene svarte halvparten av kvinnene at de mente at vanskene med å kombinere barn og yrkesaktivitet var den viktigste grunnen for kvinner flest til ikke å ønske flere barn. Utsagnet var det klart mest valgte uansett alder og eget barnetall. Dette utsagnet var også

det mest valgte i Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, men oppslutningen om dette svaret har økt med 12 prosentpoeng siden den gang. Det er spesielt i den eldre delen av utvalget at utsagnet om vansker med å kombinere barn og yrkesaktivitet har fått økt oppslutning. Til gjengjeld legger de mindre vekt på at "det å oppdra barn medfører bekymringer og problemer".

For menn er det ikke en bestemt grunn som peker seg ut som den viktigste. De legger omtrent like stor vekt på at barn er en økonomisk byrde, at selve oppdragergjerningen er problemfylt, at tiden er knapp og at barn er et hinder for handlefriheten.

Alle som sa de ikke regnet med å få flere barn, ble bedt om å begrunne sin beslutning. For de eldste må vi regne med at selve beslutningen om ikke å få flere barn var fattet for en del år siden. Grunnene de oppgir, gjenspeiler imidlertid ofte familiesituasjonen på intervjutidspunktet. Således sier halvparten av de 43 år gamle kvinnene at den viktigste grunnen til at de ikke regnet med å få flere barn, var at de var for gamle.

De noe yngre kvinnene nevner både helseproblemer og økonomiske faktorer som årsaker til at de ikke regner med å få flere barn. Det er imidlertid verdt å merke seg at de fleste som ikke regner seg som for gamle, ikke framhever forhold som er til hinder for å få flere barn, men isteden nøyer seg med å understreke at de er fornøyd med sitt nåværende barnetall.

Både kvinner og menn tror at menns villighet til å gjøre sin innsats i hjemmet er avgjørende for kvinners ønske om flere barn

Et av holdningsspørsmålene som ble stilt til samtlige intervjupersoner, hadde følgende ordlyd: "Det har også blitt sagt at kvinner ikke ønsker å få flere barn fordi mennene er uvillige til å ta sin del av barnestellet og husarbeidet. Tror du dette har stor betydning, en viss betydning eller ingen betydning". Det var få kvinner (12-22 prosent) som mente at menns vilje til husarbeid og barnestell var uten betydning for kvinners ønske om flere barn. De aller fleste mente at menns holdninger på dette feltet hadde en viss betydning, og det var også en femtedel som hevdet at menns manglende villighet til å ta sin del av barnepass og husarbeid, betydde mye for kvinners ønsker om barn.

De yngre tilla mennenes holdninger noe større vekt enn det de eldste gjorde, men forskjellene var ganske små. Det var ingen forskjell mellom kvinner og menn. Også menn mente at deres villighet til innsats i hjemmet kunne påvirke kvinners ønsker om flere barn.

Hver femte ikke-gifte kvinne kan tenke seg å få barn uten å leve i et parforhold

I de senere årene har det vært en meget sterk økning i andelen fødsler utenfor ekteskap. De aller fleste av de utenomekteskapelige fødslene skjer imidlertid innenfor samboerforhold. Bare et mindretall er reelt sett enslige mødre.

På direkte spørsmål sa 16 prosent av alle kvinnene (20-43 år) at de kunne tenke seg å få et barn uten å leve i et parforhold. Andelen varierte lite med alder, men det er en noe større andel av dem med utdanning på universitets- eller høyskolenivå som kan tenke seg å bli mødre i en slik situasjon. Kvinner som ikke var gift på intervjutidspunktet, var mer åpne for å bli enslige mødre. Hver femte av dem kunne tenke seg å få barn uten å leve i et parforhold.

Holdninger til kjønnsroller og selvbestemt abort har endret seg mye

Både kvinner og menn ble bedt om å ta stilling til fire utsagn som hver på sin måte reflekterte holdninger til kvinnerollen. Svarene var som ventet mer likestillingsorienterte i 1988 enn hva som var tilfelle i Fruktbarhetsundersøkelsen 1977. I 1977 mente 35 prosent av kvinnene at "selv om en kvinne er yrkesaktiv, bør hun ha hovedansvaret for det praktiske arbeidet med hjem og barn" mot bare 12 prosent av kvinnene som ble intervjuet i 1988.

Svarene fra de samme fødselskullene i henholdsvis 1977 og 1988, viser at det har blitt langt færre som mener at kvinnene bør ha det praktiske hovedansvaret i hjemmet når hun er yrkesaktiv. Således var 34 prosent av kvinnene født i 1943-1947 enig i det nevnte utsagnet i 1977, men bare 18 prosent (kvinner født i 1945) sluttet opp om det samme utsagnet i 1988.

Når de som ble intervjuet i Familie- og yrkesundersøkelsen, er mer likestillingsorienterte enn utvalget fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977,

kommer det selvsagt også av at utvalget i 1988-undersøkelsen utelukkende er trukket fra etterkrigskohorter.

For mennene har vi ikke tall fra 1977. Det er derfor ikke mulig å si hvordan deres holdninger har endret seg over tid. Alt i alt er de i 1988 noe mindre likestillingsorienterte enn kvinnene, men mer likestillingsorienterte enn det de jevngamle kvinnene var for 11 år siden.

Resultatene fra Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og tallene fra 1988 viser også at det er blitt flere som støtter selvbestemt abort. Også her har holdningene endret seg innen de samme fødselskullene. Det vil si at dagens 43-åringer er mer aksepterende til selvbestemt abort enn det kvinner 30-34 år var for 11 år siden.

I de aldersgruppene vi har med er det små forskjeller i kvinner og menns syn på selvbestemt abort.

5.1. Ideelt barnetall *Ideal number of children*

Tabell 5.1.1. Kvinner og menn i ulike aldersgrupper, etter ideelt barnetall for en familie i Norge *Women and men in different age groups, by ideal number of children for a family in Norway*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	I alt Total	Ideelt barnetall Ideal number of children						Gjennomsnittlig ideelt barnetall Average ideal number of children	Tallet på personer som svarte Number of respondents
		0-1	2	3	4-	Uopp-gitt Un-known			
Prosent Per cent									
Kvinner Women									
Alle All	100	1	49	42	6	2	2,54	4 019	
20 (1968)	100	1	47	45	6	1	2,57	721	
23 (1965)	100	1	51	40	5	2	2,51	696	
28 (1960)	100	1	48	43	5	2	2,55	737	
33 (1955)	100	1	49	41	5	3	2,51	691	
38 (1950)	100	2	50	40	6	3	2,52	627	
43 (1945)	100	1	49	43	6	1	2,55	547	
Menn Men									
28 (1960)	100	2	59	33	5	2	2,41	777	
43 (1945)	100	1	52	40	5	2	2,49	766	

Jf. tabell 21, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 21, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.1.2. Ideelt barnetall for en familie i Norge. Gjennomsnittstall for kvinner og menn, i grupper for alder og utdanning *Ideal number of children for a family in Norway. Average numbers for women and men in groups for age and education*

Kjønn Høyeste fullførte utdanning Sex Highest education completed	Alle All	Alder (fødselsår) Age (year of birth)				
		22 og 23 (1968 og 1965)	28 (1960)	33 (1955)	38 (1950)	43 (1945)
Kvinner Women						
Alle All	2,54	2,54	2,55	2,51	2,52	2,55
Grunnskole Second level, first stage	2,52	2,49	2,61	2,52	2,42	2,60
Videregående skole Second level, second stage	2,52	2,53	2,49	2,50	2,51	2,54
Universitet og høyskole Third level	2,59	2,63	2,63	2,54	2,62	2,53
Menn Men						
Alle		.	2,41	.	.	2,49
Grunnskole		.	2,43	.	.	2,52
Videregående skole		.	2,39	.	.	2,45
Universitet og høyskole		.	2,44	.	.	2,56

Jf. tabell 22, Frukbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 22, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.1.3. Kvinner (født 1945-1968) som regner med å få (flere) barn, etter ideelt barnetall for en familie i Norge. Tall for grupper av samlet forventet barnetall *Women (born 1945-1968) expecting to have (additional) children, by ideal number of children for a family in Norway. Figures for groups of total number of children expected*

Samlet forventet barnetall <i>Total number of children expected</i>	I alt <i>Total</i>	Ideelt barnetall <i>Ideal number of children</i>						Gjennom- snittlig ideelt bar- netall <i>Average ideal num- ber of children</i>	Tallet på kvinner som svar- te <i>Number of respon- dents</i>
		0-1	2	3	4-	Uopp- gitt <i>Un- known</i>			

Jf. tabell 23, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 23, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.1.4. Menn (født 1945 og 1960) som regner med å få (flere) barn, etter ideelt barnetall for en familie i Norge. Tall for grupper av samlet forventet barnetall *Men (born 1945 and 1960) expecting to have (additional) children, by ideal number of children for a family in Norway. Figures for groups of total number of children expected*

Samlet forventet barnetall <i>Total number of children expected</i>		I alt <i>Total</i>	Ideelt barnetall <i>Ideal number of children</i>					Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Gjennom- snittlig ideelt barnetall <i>Average ideal number of children</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respon- dents</i>
			0-1	2	3	4-				
Prosent <i>Per cent</i>										
Alle All 	100	1	56	38	5	1	2,47	536		
1	100	:	:	:	:	:	:	20		
2	100	1	82	16	0	1	2,16	269		
3	100	-	20	78	2	1	2,82	165		
4-.....	100	-	21	40	38	-	3,21	42		
Uoppgitt <i>Unknown</i>	100	2	50	35	10	2	2,54	40		

5.2. Grunner til å få/ikke få barn *Reasons for wanting/not wanting children*

Tabell 5.2.1. Kvinner etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til ikke å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent *Women by the statement they believe indicate the most important reason for not wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent*

		Utsagn <i>Statement</i>						Tallet på kvinner som svarte <i>Number of respondents</i>
I alt <i>Total</i>		"Det er dyrt med barn etter hvert som de vokser til" <i>"Children are expensive while they are growing up"</i>	"Barn gjør det vanskeligere for en kvinne å være yrkesaktiv" <i>"Children make it harder for a woman to have a job"</i>	"Svangerskap, fødsler og barnestell er slitsomt for en kvinne" <i>"Pregnancies, births and the care of children are hard on a woman"</i>	"Tiden strekker ikke til" <i>"There is not time enough"</i>	"Det å oppdra barn medfører bekymringer og problemer" <i>"Bringing up children entails worries and problems"</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	
Alle <i>All</i>	100	19	48	10	8	13	3	4 019
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)								
20 (1968)	100	22	50	7	9	11	2	721
23 (1965)	100	24	49	7	8	10	2	696
28 (1960)	100	20	50	9	8	12	2	737
33 (1955)	100	17	46	11	8	13	4	691
38 (1950)	100	15	45	11	7	16	5	627
43 (1945)	100	13	45	14	7	16	6	547
TALLET PÅ NÅLEVENDE BARN NUMBER OF LIVING CHILDREN								
0	100	18	52	7	7	13	3	1 565
1	100	22	46	10	8	11	3	772
2	100	18	46	11	8	13	4	1 105
3	100	17	43	12	8	17	3	446
4-	100	21	43	16	6	10	4	131

Jf. tabell 25, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 25, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.2.2. Menn etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til ikke å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent *Men by the statement they believe indicate the most important reason for not wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent*

		Utsagn Statement						
	I alt Total	"Det er dyrt med barn etter hvert som de vokser til" "Children are expensive while they are growing up"	"Barn hindrer handlefriheten til en mann" "Children block the freedom of action for a man"	"Nattevåk og barnestell er slitsomt for en mann" "Sleepless nights and childcare are hard on a man"	"Tiden strekker ikke til" "There is not time enough"	"Det å oppdra barn medfører bekymringer og problemer" "Bringing up children entails worries and problems"	Uoppgitt Unknown	Tallet på menn som svarte Number of respondents
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)								
28 (1960)	100	24	24	8	22	18	5	777
43 (1945)	100	22	16	7	15	30	9	766
TALLET PÅ NÅLEVENDE BARN NUMBER OF LIVING CHILDREN								
Alle All	100	23	20	8	18	24	7	1 543
0	100	19	22	10	23	19	7	470
1	100	25	20	8	17	22	7	326
2	100	26	19	6	16	27	6	440
3	100	22	19	7	15	29	8	239
4-	100	24	13	4	16	29	13	68

Tabell 5.2.3. Kvinner etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent Women by the statement they believe indicate the most important reason for wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent

		Utsagn Statement						
	I alt Total	"Barn gjør at en ikke så lett blir ensom på sine gamle dager" "Children make it less likely that a per- son will be lonely in his old age"	"Barn gir ansvars- følelse og virker utviklende på en selv" "Children give a sense of responsi- bility and help a person to develop"	"Det er fint å se barn vokse og utvikle seg" "It is a fine thing to see children grow up and develop"	"Det er en tilfreds- stilling at slekten fortsetter videre" "It is a satisfac- tion to see the family carried on"	"Å ha barn gir en egen følelse av glede" "Having children imparts a special feeling of joy"	Uopp- gitt Un- known	Tallet på kvinner som svarte Number of respon- dents
Alle All	100	4	24	22	5	44	1	4 019
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)								
20 (1968)	100	3	27	20	3	46	1	721
23 (1965)	100	2	25	22	4	46	0	696
28 (1960)	100	4	25	23	4	44	1	737
33 (1955)	100	4	25	24	5	40	1	691
38 (1950)	100	4	22	22	7	44	1	627
43 (1945)	100	5	22	17	8	45	2	547
TALLET PÅ NÅLEVENDE BARN NUMBER OF LIVING CHILDREN								
0	100	4	26	21	5	44	1	1 565
1	100	4	24	23	3	44	2	772
2	100	4	23	21	6	46	1	1 105
3	100	5	23	21	6	44	1	446
4-	100	4	26	20	5	44	1	131

Jf. tabell 26, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 26, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.2.4. Menn etter hvilket utsagn som de tror er den viktigste grunn til å ønske (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for grupper av faktisk barnetall. Prosent *Men by the statement they believe indicate the most important reason for wanting (additional) children. Figures for age groups and for groups of actual number of children. Per cent*

		Utsagn <i>Statement</i>						
	I alt <i>Total</i>	"Barn gjør at en ikke så lett blir ensom på sine gamle dager" <i>"Children make it less likely that a person will be lonely in his old age"</i>	"Barn gir ansvars- følelse og virker utviklende på en selv" <i>"Children give a sense of responsi- bility and help a person to develop"</i>	"Det er fint å se barn vokse og utvikle seg" <i>"It is a fine thing to see children grow up and develop"</i>	"Det er en tilfreds- stilling at slekten fortsetter videre" <i>"It is a satisfac- tion to see the family carried on"</i>	"Å ha barn gir en egen følelse av glede" <i>"Having children imparts a special feeling of joy"</i>	Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respon- dents</i>
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)								
28 (1960)	100	5	31	21	9	32	2	777
43 (1945)	100	6	24	23	16	30	2	766
TALLET PÅ NÅLEVENDE BARN <i>NUMBER OF</i> LIVING CHILDREN								
Alle <i>All</i>	100	6	27	22	13	31	2	1 543
0	100	7	29	22	13	27	1	470
1	100	6	31	19	9	34	2	326
2	100	5	25	22	15	31	2	440
3	100	5	23	26	14	31	1	239
4-	100	4	26	15	12	43	-	68

5.3. Forventet barnetall og tid for neste barn *Expected number of children and timing of next child*

Tabell 5.3.1. Gjennomsnittlig tall på barn født og forventet født i framtida. Kvinner og menn, i grupper for alder og utdanning¹ *Average number of children born and expected born in the future. Women and men, in groups for age and education¹*

Kjønn Alder (fødselsår) og høyeste fullførte utdanning Sex Age (year of birth) and highest education completed		Gjennomsnittlig barnetall Average number of children			Levendefødte i prosent av samlet for- ventet barne- tall Live births in per cent of total number of children expected	Tallet på personer som svarte Number of respondents
		Levende- fødte Live births	Forventet i framtida Expected in the future	Samlet forventet Expected, total		
KVINNER WOMEN						
Alle aldre All ages		1,26	1,09	2,35	54	3 531
Grunnskole Second level, first stage	..	1,90	0,53	2,43	78	499
Videregående skole Second level, second stage		1,16	1,18	2,34	50	2 226
Universitet og høyskole Third level	...	1,15	1,18	2,33	49	806
20 og 23 (1968, 1965)		0,25	2,25	2,50	10	1 254
Grunnskole		0,71	1,74	2,45	29	100
Videregående skole		0,25	2,24	2,49	10	961
Universitet og høyskole		0,04	2,53	2,58	2	193
28 (1960)		1,11	1,30	2,41	46	600
Grunnskole		1,60	0,96	2,56	63	72
Videregående skole		1,29	1,11	2,40	54	336
Universitet og høyskole		0,63	1,76	2,39	26	192
33 (1955)		1,86	0,36	2,22	84	548
Grunnskole		2,11	0,16	2,27	93	91
Videregående skole		1,93	0,26	2,19	88	310
Universitet og høyskole		1,57	0,69	2,26	69	147
38 (1950)		2,11	0,08	2,19	96	588
Grunnskole		2,38	0,07	2,44	98	120
Videregående skole		2,07	0,05	2,12	98	320
Universitet og høyskole		1,97	0,15	2,12	93	148
43 (1945)		2,25	-	2,25	100	541
Grunnskole		2,45	-	2,45	100	116
Videregående skole		2,19	-	2,19	100	299
Universitet og høyskole		2,21	-	2,21	100	126
MENN MEN						
28 (1960)		0,79	1,55	2,34	34	628
Grunnskole		1,08	1,28	2,36	46	90
Videregående skole		0,88	1,40	2,29	38	355
Universitet og høyskole		0,47	1,97	2,44	19	183
43 (1945)		2,21	0,04	2,25	98	710
Grunnskole		2,24	0,02	2,26	99	134
Videregående skole		2,20	0,05	2,25	98	378
Universitet og høyskole		2,22	0,02	2,24	99	198

¹ Tabellen omfatter kvinner og menn som oppgav forventet barnetall.

¹ The table comprises women and men having reported number of children expected.

Tabell 5.3.2. Gjennomsnittlig samlet forventet barnetall. Kvinner og menn, i grupper for samlivsstatus og alder
Average total number of children expected. Women and men, in groups for cohabitational status and age

Kjønn Alder (fødselsår) <i>Sex Age (year of birth)</i>	Alle <i>All</i>	Lever ikke i samliv <i>Not cohabiting</i>	Lever i samboer- forhold <i>Cohabiting without marriage</i>	Lever i ekteskap <i>Married</i>
Kvinner Women				
Alle <i>All</i>	2,35	2,28	2,30	2,41
20 (1968)	2,52	2,53	2,44	2,71
23 (1965)	2,48	2,46	2,41	2,59
28 (1960)	2,41	2,20	2,20	2,57
33 (1955)	2,22	1,66	2,06	2,36
38 (1950)	2,19	1,56	1,86	2,32
43 (1945)	2,25	1,75	2,22	2,34
Menn Men				
28 (1960)	2,34	2,17	2,17	2,53
43 (1945)	2,25	1,32	1,98	2,38

Jf. tabell 33, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 33, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.3.3. Gjennomsnittlig samlet forventet barnetall for kvinner og menn som kan få barn. Tall for grupper av alder og henholdsvis landsdel og egen utdanning *Average total number of children expected by fecund women and men. Figures for groups of age and, respectively, region and own education*

		Alle All	Alder (fødselsår) Age (year of birth)				
			20 og 23 (1968, 1965)	28 (1960)	33 (1955)	38 (1950)	43 (1945)
KVINNER WOMEN							
Alle	All	2,37	2,48	2,47	2,25	2,16	2,19
LANDSDEL REGION							
Østlandet	Eastern Norway	2,22	2,37	2,34	2,10	1,99	1,97
Sør- og Vestlandet	Southern and Western Norway	2,56	2,63	2,66	2,45	2,32	2,53
Trøndelag og Nord-Norge	Middle and Northern Norway	2,44	2,51	2,46	2,34	2,39	2,30
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING HIGHEST EDUCATION COMPLETED							
Grunnskole	Second level, first stage	2,44	2,46	2,66	2,23	2,43	2,38
Videregående skole	Second level, second stage	2,38	2,48	2,48	2,24	2,12	2,23
Universitet og høyskole	Third level	2,31	2,53	2,39	2,29	2,08	2,00
MENN MEN							
Alle			.	2,37	.	.	2,23
LANDSDEL							
Østlandet			.	2,27	.	.	2,02
Sør- og Vestlandet			.	2,54	.	.	2,53
Trøndelag og Nord-Norge			.	2,33	.	.	2,21
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING							
Grunnskole			.	2,43	.	.	2,26
Videregående skole			.	2,31	.	.	2,26
Universitet og høyskole			.	2,46	.	.	2,14

Jf. tabell 36, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 36, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.3.4. Kvinner i ulike aldersgrupper, etter når første barn ønskes. Tall for kvinner som ikke har barn. Prosent¹ Women in different age groups, by desired time for first child. Figures for women without children. Per cent¹

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Tallet på år til første barn ønskes ² Number of years till first child is wanted ²						Tallet på kvinner som svarte Number of respon- dents
		Under 1	1-2	3-4	5-	Vet ikke Do not know	Uopp- gitt Un- known	
Alle All	100	6	21	35	24	13	1	1 168
20 og 23 (1968, 1965)	100	3	16	37	29	14	1	920
28 (1960)	100	12	42	27	6	11	3	197
33, 38 og 43 (1955, 1950, 1945) ..	100	35	41	18	-	6	-	51

¹ Tabellen omfatter kvinner med samleieerfaring og som regner med å få (flere) barn. ² For gravide når det etterfølgende barn ønskes.

¹ The table comprises women with coital experience, expecting to have (additional) children. ² For pregnant women desired time for the subsequent child.

Jf. tabell 41, Frukthetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 41, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

5.4. Kvinner og menn som ikke forventer (flere) barn *Fecund women and men not expecting to have (additional) children*

Tabell 5.4.1. Andel som ikke regner med å få (flere) barn, blant dem som kan få barn. Tall for grupper av faktisk barnetall, kjønn og alder. Prosent¹ *Percentage of fecund not expecting to have (additional) children. Figures for groups of actual number of children, sex and age¹*

Kjønn		Alle All	Tallet på nålevende barn Number of living children				
Alder (fødselsår)			0	1	2	3	4-
Sex	Age (year of birth)						
Kvinner Women							
Alle	All	35	6	25	70	82	78
20	(1968)	2	1	5	:	:	:
23	(1965)	5	1	7	33	:	:
28	(1960)	20	3	11	42	51	:
33	(1955)	54	17	35	68	75	:
38	(1950)	85	55	71	93	94	:
43	(1945)	98	:	95	99	100	:
Menn Men							
28	(1960)	16	4	14	42	65	:
43	(1945)	87	59	72	95	93	93

¹ Andelene er for de enkelte gruppene beregnet på grunnlag av samlet tall på kvinner og menn med samleierfaring og som kan få barn, medregnet kvinner/menn som ikke oppgav om de regner med å få (flere) barn eller ikke (i alt 337 kvinner og 148 menn).

¹ The percentages are, for the different groups, calculated on the basis of total number of fecund women and men with coital experience, including women/men not having reported whether they expect to have (additional) children or not (a total number of 337 women and 148 men).

Jf. tabell 45, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 45, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.4.2. Andel som ikke regner med å få (flere) barn, blant dem som kan få barn. Tall for grupper av samlivsstatus, kjønn og alder. Prosent¹ *Percentage of fecund not expecting to have (additional) children. Figures for groups of cohabitational status, sex and age¹*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	Alle All	Lever ikke i samliv Not cohabiting	Lever i sam- boerforhold Cohabiting with- out marriage	Lever i ekteskap Married
Kvinner Women				
Alle All	35	16	12	57
20 (1968)	2	1	2	7
23 (1965)	5	4	3	11
28 (1960)	20	10	10	28
33 (1955)	54	41	33	60
38 (1950)	85	69	64	91
43 (1945)	98	100	:	99
Menn Men				
28 (1960)	16	6	10	26
43 (1945)	87	64	68	94

¹ Se note 1, tabell 5.4.1.

¹ See note 1, table 5.4.1.

Jf. tabell 46, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 46, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.4.3. Andel kvinner (født 1945-1968) som ikke regner med å få (flere) barn, blant kvinner som kan få barn. Tall for grupper av antall sønner og døtre. Prosent¹ *Percentage of fecund women (born 1945-1968) not expecting to have (additional) children, among women able to have children. Figures for groups of number of sons and daughters*

Tallet på nålevende døtre <i>Number of living daughters</i>	Alle <i>All</i>	Tallet på nålevende sønner <i>Number of living sons</i>			
		0	1	2	3-
Alle <i>All</i>	35	17	54	76	71
0	17	6	25	67	71
1	57	24	71	90	:
2	73	69	78	:	:
3-	83	83	:	:	:

¹ Se note 1, tabell 5.4.1.

¹ See note 1, table 5.4.1.

Jf. tabell 49, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.

See table 49, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.4.4. Andel menn (født 1945 og 1960) som ikke regner med å få (flere) barn, blant menn som kan få barn. Tall for grupper av antall sønner og døtre. Prosent¹ *Percentage of men (born 1945 and 1960) not expecting to have (additional) children, among men able to have children. Figures for groups of number of sons and daughters*

Tallet på nålevende døtre <i>Number of living daughters</i>	Alle <i>All</i>	Tallet på nålevende sønner <i>Number of living sons</i>			
		0	1	2	3-
Alle <i>All</i>	45	25	61	79	89
0	27	11	32	71	92
1	59	26	75	85	:
2	81	73	89	:	:
3-	93	:	:	:	:

¹ Se note 1, tabell 5.4.1.

¹ See note 1, table 5.4.1.

Tabell 5.4.5. Kvinner som kan få barn, etter viktigste grunn til ikke å få (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for faktisk barnetall. Prosent¹ *Fecund women by the most important reason for not having (additional) children. Figures for age groups and for actual number of children. Per cent¹*

Viktigste grunn <i>Most important reason</i>											
	I alt <i>Total</i>	For gammel til å ha (flere) barn <i>Too old to have (addi- tional) child- ren</i>	Helse- proble- mer, tid- ligere svanger- skap/ fødsler for vanske- lige <i>Health prob- lems, earlier pregnan- cies/ births were too difficult</i>	Ønsker å ar- beide utenfor hjem- met <i>Want to work outside the home</i>	Økono- miske for- hold ² <i>Econo- mic condi- tions²</i>	Ekte- felle/ samboer vil ikke ha (flere) barn <i>My spouse does not want to have (addi- tional) child- ren</i>	Har ikke det nød- vendige til å ta meg av (flere) barn <i>Have not the sur- plus energy needed to look after (addi- tional) children</i>	Er fornøyd med barne- tallet jeg har <i>I am content with the number of children I have</i>	Annen grunn <i>Other reason</i>	Uopp- gitt <i>Un- known</i>	Tallet på kvinner som svarte <i>Number of res- pondents</i>
Alle <i>All</i>	100	24	7	5	4	2	5	31	7	15	1 124
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)											
20 og 23 (1968, 1965)	100	0	13	6	13	2	6	28	19	13	47
28 (1960)	100	1	8	9	9	3	6	39	9	16	140
33 (1955)	100	5	9	6	5	3	9	38	7	16	299
38 (1950)	100	29	6	3	3	1	4	33	8	13	371
43 (1945)	100	54	5	2	1	0	3	17	2	16	267
TALLET PÅ NÅ- LEVENDE BARN NUMBER OF LIVING CHILDREN											
0	100	25	12	5	1	0	3	9	24	21	76
1	100	25	13	3	8	2	7	12	11	18	166
2	100	26	6	6	4	2	5	33	6	13	588
3	100	18	6	2	4	1	6	45	2	16	247
4-	100	26	0	0	2	0	6	47	2	17	47

¹ Tabellen omfatter kvinner med samleierfaring og som kan få barn, men som ikke regner med å få (flere) barn. ² Denne grunnen ble i 1977 klassifisert under "Annen grunn".

¹ The table comprises fecund women with coital experience, not expecting to have (additional) children. ² This reason was in 1977 classified under "Other reasons".

Jf. tabell 50, Fruktbarhetsundersøkelsen 1977, NOS B 197.
See table 50, Fertility Survey 1977, NOS B 197.

Tabell 5.4.6. Menn som kan få barn, etter viktigste grunn til ikke å få (flere) barn. Tall for aldersgrupper og for faktisk barnetall. Prosent¹ Men able to have children, by the most important reason for not having (additional) children. Figures for age groups and for actual number of children. Per cent¹

Viktigste grunn <i>Most important reason</i>											
	I alt <i>Total</i>	For gammel til å ha barn <i>Too old to have (additional) children</i>	Helseproblemer, tidligere svangerskap/fødsler for vanskelige <i>Health problems, earlier pregnancies/births were too difficult</i>	Ektefelle/samboer ønsker å arbeide utenfor hjemmet <i>Spouse wants to work outside the home</i>	Økonomiske forhold ² <i>Economic conditions²</i>	Ektefelle/samboer vil ikke ha (flere) barn <i>My spouse does not want to have (additional) children</i>	Har ikke det nødvendige overskudd til å ta meg av (flere) barn <i>Have not the surplus energy needed to look after (additional) children</i>	Er fornøyd med barnetallet jeg har <i>I am content with the number of children I have</i>	Annen grunn <i>Other reason</i>	Uopp-gitt <i>Unknown</i>	Tallet på menn som svarte <i>Number of respondents</i>
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)											
28 (1960)	100	1	6	1	15	2	7	42	14	12	121
43 (1945)	100	31	6	2	2	3	3	39	7	8	441
TALLET PÅ NÅ-LEVENDE BARN NUMBER OF LIVING CHILDREN											
Alle <i>All</i>	100	24	6	1	4	2	4	40	9	9	562
0	100	26	9	2	4	-	9	-	39	11	46
1	100	28	10	1	7	1	2	22	14	14	86
2	100	25	4	2	6	4	3	42	5	10	252
3	100	20	5	1	2	3	5	54	3	7	149
4-	100	28	7	-	-	-	-	66	-	-	29

¹ Tabellen omfatter menn med samleierfaring og som kan få barn, men som ikke regner med å få (flere) barn. ² Denne grunnen ble i 1977 klassifisert under "Annen grunn".

¹ The table comprises men with coital experience and able to have children, not expecting to have (additional) children. ² This reason was in 1977 classified under "Other reasons".

5.5. Holdninger til familieliv og abort *Attitudes to family life and abortion*

Tabell 5.5.1. Kvinner og menn, etter hvilken betydning de tillegger menns uvilje til å ta sin del av barnestell og husarbeid for kvinners ønsker om flere barn. Tall for aldersgrupper og utdanning. Prosent
Women and men, by importance attributed to men's unwillingness to take their share of childcare and housework. Figures for age groups and education. Per cent

	I alt <i>Total</i>	Stor be- tydning <i>Great im- portance</i>	En viss be- tydning <i>Some im- portance</i>	Ingen be- tydning <i>No im- portance</i>	Uoppgitt <i>Unknown</i>	Tallet på personer som svarte <i>Number of res- pondents</i>
KVINNER WOMEN						
Alle <i>All</i>	100	20	61	17	2	4 019
ALDER. ÅR (FØDSELSÅR) AGE. YEAR (YEAR OF BIRTH)						
20 (1968)	100	15	70	12	2	721
23 (1965)	100	19	64	16	1	696
28 (1960)	100	21	60	17	2	737
33 (1955)	100	25	56	17	2	691
38 (1950)	100	22	57	19	1	627
43 (1945)	100	17	58	22	3	547
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING HIGHEST EDUCATION COMPLETED						
Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	100	22	49	27	3	548
Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	100	19	62	16	2	2 550
Universitet og høgskole <i>Third level</i>	100	20	65	13	2	921
MENN MEN						
ALDER (FØDSELSÅR)						
28 (1960)	100	18	63	16	3	777
43 (1945)	100	21	55	21	4	766
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING						
Alle	100	19	59	18	3	1 543
Grunnskole	100	24	50	20	4	250
Videregående skole	100	18	60	18	4	864
Universitet og høgskole	100	18	61	17	3	429

Tabell 5.5.2. Andel kvinner som kunne tenke seg å få et barn alene, dvs. uten å leve i parforhold. Tall for grupper av alder og samlivsstatus. Prosent *Percentage of women willing to have a child on their own, that is, without living in any relationship. Figures for groups of age and cohabitational status*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Samlivsstatus <i>Cohabital status</i>		
		Lever ikke i samliv <i>Not cohabiting</i>	Lever i samboerforhold <i>Cohabiting without marriage</i>	Lever i ekteskap <i>Married</i>
Alle <i>All</i>	16	19	18	13
20 og 23 (1968, 1965)	17	18	15	16
28 (1960)	16	19	19	13
33 (1955)	15	17	31	12
38 (1950)	15	25	28	12
43 (1945)	14	27	:	12

Tabell 5.5.3. Andel kvinner som kunne tenke seg å få et barn alene, dvs. uten å leve i parforhold. Tall for grupper av alder og utdanning. Prosent *Percentage of women willing to have a child on their own, that is, without living in any relationship. Figures for groups of age and education*

Alder (fødselsår) Age (year of birth)	I alt Total	Høyeste fullførte utdanning <i>Highest education completed</i>		
		Grunnskole <i>Second level, first stage</i>	Videregående skole <i>Second level, second stage</i>	Universitet og høgskole <i>Third level</i>
Alle <i>All</i>	16	15	16	17
20 og 23 (1968, 1965)	17	20	17	15
28 (1960)	16	12	15	19
33 (1955)	15	24	15	13
38 (1950)	15	7	14	22
43 (1945)	14	6	13	21

Tabell 5.5.4. Kvinner og menn, etter holdning til samboerforhold. Tall for aldersgrupper, samlivsstatus og utdanning. Prosent *Women and men, by attitudes to cohabitation without marriage. Figures for age groups, cohabitational status and education. Per cent*

		Utsagn Statement					
	I alt Total	"Samboer- forhold kan aldri aksepteres" "Cohabita- tion without marriage never be accepted"	"Samboer- forhold er like aksep- tabelt som ekteskap dersom det ikke er barn i samlivet" "Cohabitation without marriage is as accep- table as marriage if there are no children born in it"	"Samboer- forhold er like aksep- tabelt som ekteskap også dersom det er barn i samlivet" "Cohabitation without marriage is as accep- table as marriage even if there are children born in it"	"Samboer- forhold er alltid å foretrekke fremfor ekteskap" "Coha- bitation without marriage is always prefer- able to marriage"	Uopp- gitt Un- known	Tallet på per- soner som svarte Number of res- pondents
KVINNER WOMEN							
Alle All	100	8	38	51	2	1	4 019
ALDER (FØDSELSÅR) AGE (YEAR OF BIRTH)							
20 (1968)	100	7	30	60	2	1	721
23 (1965)	100	6	35	56	2	1	696
28 (1960)	100	7	33	58	1	1	737
33 (1955)	100	8	37	51	3	2	691
38 (1950)	100	10	43	44	1	1	627
43 (1945)	100	12	56	29	1	2	547
SAMLIVSSTATUS COHABITATIONAL STATUS							
Gift Married	100	11	47	40	1	1	2 048
Samboende Cohabitants ...	100	1	26	70	3	0	726
Ikke i samliv Not cohabiting	100	8	31	56	3	2	1 245
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING HIGHEST EDUCATION COMPLETED							
Grunnskole Second level, first stage	100	8	36	50	3	3	548
Videregående skole Second level, second stage ..	100	7	41	49	2	1	2 550
Universitet og høyskole Third level	100	10	33	54	2	1	921
MENN MEN							
ALDER (FØDSELSÅR)							
28 (1960)	100	5	30	60	3	1	777
43 (1945)	100	13	38	45	2	2	766
SAMLIVSSTATUS							
Alle	100	9	34	53	2	2	1 543
Gift	100	13	38	45	1	2	965
Samboende	100	.	25	71	4	0	261
Ikke i samliv	100	5	29	60	4	3	317
HØYESTE FULLFØRTE UTDANNING							
Grunnskole	100	12	33	52	3	1	250
Videregående skole	100	9	31	54	3	2	864
Universitet og høyskole	100	8	40	50	1	1	429

Tabell 5.5.5. Kvinner og menn, etter tilfredshet med familielivet. Tall for grupper av alder og samlivsstatus. Gjennomsnitt på tipunkts skala¹ *Women and men, by satisfaction with family life. Figures for groups of age and cohabitational status. Average on ten point scale¹*

Kjønn Alder (fødselsår) Sex Age (year of birth)	I alt Total	Samlivsstatus Cohabital status		
		Lever ikke i samliv Not cohabiting	Lever i samboer- forhold Cohabiting without marriage	Lever i ekteskap Married
Kvinner Women				
Alle All	8,15	7,42	8,44	8,48
20 og 23 (1968, 1965)	8,08	7,68	8,55	8,65
28 (1960)	8,23	7,02	8,52	8,59
33 (1955)	8,16	6,96	7,88	8,50
38 (1950)	8,27	7,48	8,23	8,42
43 (1945)	8,04	6,19	8,38	8,33
Menn Men				
28 (1960)	8,06	6,74	8,50	8,57
43 (1945)	8,19	6,19	8,37	8,49

¹ Ytterpunkt 1 på skalaen: "Svært utilfreds", ytterpunkt 10: "Svært tilfreds".

¹ Endpoint 1 of the scale: "Very unsatisfied", endpoint 10: "Very satisfied".

Tabell 5.5.6. Andel som er enig i påstanden "Selv om en kvinne er yrkesaktiv, bør hun ha hovedansvaret for det praktiske arbeidet med hjem og barn", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 *Percentage who agrees with the statement "Even if a woman has a job, she should keep the main responsibility for the practical work in the home and with the children", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988*

Alder i 1977 (fødselsår) Age in 1977 (year of birth)	Kvinner Women	Alder i 1988 (fødselsår)	Kvinner	Menn Men
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 Fertility Survey 1977		Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 Family and Occupation Survey 1988		
All All	35	Alle	12	.
18 - 19 (1958-59)	34	20 (1968)	10	.
20 - 24 (1953-57)	28	23 (1965)	8	.
25 - 29 (1948-52)	30	28 (1960)	10	25
30 - 34 (1943-47)	34	33 (1955)	9	.
35 - 39 (1938-42)	43	38 (1950)	18	.
40 - 44 (1933-37)	48	43 (1945)	18	38

Tabell 5.5.7. Andel som er enig i påstanden "Jenter bør velge utdanning uten hensyn til at de som oftest blir mødre og husmødre", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 *Percentage who agrees with the statement "Girls should choose to pursue further education regardless of the fact that, in most cases, they will become mothers and housewives", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988*

Alder i 1977 (fødselsår) Age in 1977 (year of birth)	Kvinner Women	Alder i 1988 (fødselsår)	Kvinner	Menn Men
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 <i>Fertility Survey 1977</i>		Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 <i>Family and Occupation Survey 1988</i>		
Alle <i>All</i>	88	Alle	86	.
18 - 19 (1958-59)	82	20 (1968)	85	.
20 - 24 (1953-57)	86	23 (1965)	8	.
25 - 29 (1948-52)	88	28 (1960)	88	84
30 - 34 (1943-47)	91	33 (1955)	8	.
35 - 39 (1938-42)	88	38 (1950)	87	.
40 - 44 (1933-37)	87	43 (1945)	87	86

Tabell 5.5.8. Andel som er enig i påstanden "Kvinner som har barn under skolealder, bør selv ta seg av sine barn og ikke være yrkesaktive", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 *Percentage who agrees with the statement "Women who have children under school age should themselves look after them and not have a job", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988*

Alder i 1977 (fødselsår) Age in 1977 (year of birth)	Kvinner Women	Alder i 1988 (fødselsår)	Kvinner	Menn Men
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 <i>Fertility Survey 1977</i>		Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 <i>Family and Occupation Survey 1988</i>		
Alle <i>All</i>	59	Alle	34	.
18 - 19 (1958-59)	61	20 (1968)	32	.
20 - 24 (1953-57)	51	23 (1965)	29	.
25 - 29 (1948-52)	52	28 (1960)	28	30
30 - 34 (1943-47)	56	33 (1955)	31	.
35 - 39 (1938-42)	68	38 (1950)	39	.
40 - 44 (1933-37)	75	43 (1945)	46	52

Tabell 5.5.9. Andel som er enig i påstanden "Fordi kvinner i dag stiller svakere enn menn på arbeidsmarkedet, bør kvinner gis fortrinnsrett ved ansettelse dersom søkerne ellers er likt kvalifisert", etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 *Percentage who agrees with the statement "Since women are in a weaker position than men in the labour market today, they should be given preference in hiring where the other applicants are in all respects equally qualified", by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988*

Alder i 1977 (fødselsår) <i>Age in 1977 (year of birth)</i>	Kvinner <i>Women</i>	Alder i 1988 (fødselsår)	Kvinner	Menn <i>Men</i>
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 <i>Fertility Survey 1977</i>		Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 <i>Family and Occupation Survey 1988</i>		
Alle <i>All</i>	31	Alle	40	.
18 - 19 (1958-59)	33	20 (1968)	39	.
20 - 24 (1953-57)	33	23 (1965)	37	.
25 - 29 (1948-52)	31	28 (1960)	41	24
30 - 34 (1943-47)	28	33 (1955)	41	.
35 - 39 (1938-42)	30	38 (1950)	46	.
40 - 44 (1933-37)	30	43 (1945)	37	31

Tabell 5.5.10. Andel som støtter selvbestemt abort, etter alder og kjønn. Prosent. Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 og Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 *Percentage who supports legal access to free abortion, by age and sex. Fertility Survey 1977 and Family and Occupation Survey 1988*

Alder i 1977 (fødselsår) <i>Age in 1977 (year of birth)</i>	Kvinner <i>Women</i>	Alder i 1988 (fødselsår)	Kvinner	Menn <i>Men</i>
Fruktbarhetsundersøkelsen 1977 <i>Fertility Survey 1977</i>		Familie- og yrkesundersøkelsen 1988 <i>Family and Occupation Survey 1988</i>		
Alle <i>All</i>	43	Alle	58	.
18 - 19 (1958-59)	43	20 (1968)	52	.
20 - 24 (1953-57)	47	23 (1965)	53	.
25 - 29 (1948-52)	45	28 (1960)	61	54
30 - 34 (1943-47)	43	33 (1955)	64	.
35 - 39 (1938-42)	40	38 (1950)	61	.
40 - 44 (1933-37)	37	43 (1945)	56	55

STATISTISK SENTRALBYRA
Intervjukontoret
Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo 1
Tlf. (02)*41 38 20

Kvinner

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN

Kvinner og menn 1988

Ikke utfylte skjema er unntatt fra
offentlighet inntil 31.12.1988
(Offentlighetsloven §4)

Prosjektnr. 2 8 8 1-3
Utvalgsomr. nr. 4-6
Kommune nr. 7-10
IO nr. 11-14
Fødselsår 15-16
IO's kjønn (1=M, 2=K) 2 17

TELEFONOPPLYSNING

- 22
1 ☐ IO kan nåes på telefon: _____ / _____
Retn.nr. Lokalnr.
2 ☐ IO nåes ikke på telefon (0180 kontaktet)
3 ☐ Vet ikke, finner ikke ut

Intervjuer nr. 18-21

Intervjuerens navn

23-26
Dato for første kontakt (forsøk): _____
Dag Mnd.

*A. BOSTEDSSTRØK (IO'S FASTE BOLIGADRESSE):

- 27
1 ☐ Spredtbygd strøk
Tettbygd strøk med:
2 ☐ 200 - 1 999 bosatte
3 ☐ 2 000 - 19 999 "
4 ☐ 20 000 - 99 999 "
5 ☐ 100 000 eller flere bosatte

*B. DERSOM IO ER KONTAKTET PÅ ANNEN ADRESSE ENN I
IO-LISTE

- 28
1 ☐ IO er kontaktet på midlertidig adresse
2 ☐ IO er kontaktet på ny fast adresse

Postnr. og -sted: _____

Kommune: _____

29-32

C. KONTAKT OG FORSØK PÅ KONTAKT MED IO:

- 33
☐ Ganger kontaktet/forsøkt kontakt over telefon
34
☐ Ganger oppsøkt på adresse

*D. KRYSS AV FOR DET SOM PASSER:

Arbeid med tildelte IO:

- 35
1 ☐ Utført av lokal intervjuer → E
2 ☐ Utført av intervjuer ved kontoret → E

Oppfølging av frafall:

- 36
1 ☐ Utført lokalt
2 ☐ Utført ved kontoret } av 37-40
Intervjuernr. → F

E. RESULTAT AV ARBEID MED TILDELTE IO

- 41
1 ☐ Intervju → G
2 ☐ Frafall/avgang → REGISTRER PÅ NESTE SIDE

*F. RESULTAT AV OPPFØLGINGSARBEID:

- 42
1 ☐ Telefonintervju } → G
2 ☐ Besøksintervju }
3 ☐ Fortsatt frafall → REGISTRER PÅ NESTE SIDE

G. REGISTRERING VED OPPNÅDD INTERVJU

Dato intervjuet ble foretatt _____ 43-46
Dag Mnd.

Ble det avtalt tid for intervju på forhånd?

- 47
1 ☐ Ja, over telefon
2 ☐ Ja, ved besøk på adresse
3 ☐ Nei, avtalte ikke tid på forhånd

Time Min.
Intervjuet startet kl. _____ 48-51

og varte til kl. _____ 52-55

dvs. i alt _____ 56-58
Minutter

FOR KONTORET _____ 59-60

REGISTRERING AV FRAFALL/AVGANG

Dato for registrering av frafall/avgang 61-64
DAG MND

Hvem har gitt opplysningene til registrering av frafalls-/avgangsgrunn?

- 65
- 1 ☐ IO SELV
- 2 ☐ IO'S EKTEFELLE/SAMBOER
- 3 ☐ IO'S SØNN/DATTER
- 4 ☐ IO'S FAR/MOR
- 5 ☐ ANDRE: _____
- 6 ☐ INGEN

GRUNNER TIL FRAFALL/AVGANG (VED OPPFØLGING KORRIGERES FOR NY FRAFALLSGRUNN)

- 66-67
- FRAFALL {
- 00 ☐ IO nekter, spesifiser: _____
- 02 ☐ Andre nekter for IO
- 10 ☐ IO er kortvarig syk
- 12 ☐ IO er langvarig syk
- 20 ☐ Sykdom/dødsfall i IO's familie
- 30 ☐ IO er bortreist, på ferie o.l.
- 31 ☐ IO er borte på arbeid, forretningsreise o.l.
- 32 ☐ IO er borte på skole, studieopphold o.l.
- 33 ☐ IO er ikke å treffe
- 40 ☐ IO's bolig/adresse ikke funnet
- 70 ☐ Annet, spesifiser: _____
- AVGANG {
- 80 ☐ IO er død
- 90 ☐ IO er flyttet til utlandet (fast)
- 94 ☐ IO er forpleid i institusjon
- 95 ☐ Annet, spesifiser: _____
- FOR KONTORET {
- 60 ☐ Mangler opplysninger fra intervjuer
- 65 ☐ Kostnader, mangler intervjuere o.l.

VED OPPFØLGING:

Registreringsdato: 68-71
DAG MND

- 72
- 1 ☐ Ikke oppnådd kontakt med IO
- 2 ☐ Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED SAMME GRUNN SOM TIDLIGERE)
- 3 ☐ Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED NY FRAFALLSGRUNN): 73-74 ARSAKSKODE

Ved undersøkelser som denne er det viktig at alle som er med, får de samme spørsmålene, stilt på samme måte og i den rekkefølgen de står i skjemaet. Jeg håper du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål du ikke synes passer så godt.

HUSHOLDNING OG FLYTTING

- *1. Først vil vi gjerne ha en oversikt over de personene som tilhører husholdningen din, deres kjønn, fødselsår og eventuelle slektskap med deg.

N=4019

75
1 ☒ IO ER ENSLIG → 2

HUSHOLD- NINGS- MEDLEMSNR.	Kjønn (1=M 2=K)	Fødselsår	Slektskap til IO (SE KODELISTE NEDENFOR)
01 (IO) —			☐ 0 ☐ 1 76- 79
02 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 80- 86
03 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 87- 93
04 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 94-100
05 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 101-107
06 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 108-114
07 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 115-121
08 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 122-128
09 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 129-135
10 xxxx ☐		☐	☐ ☐ 136-142

SLEKTSKAPSKODE:

02 EKTEFELLE	07 SØSKEN	13 ANNEN SLEKTNING
03 SAMBOER	08 FORELDRE	14 LOSJERENDE/ HYBELBOER
04 SØNN/DATTER	09 SVIGERFORELDRE	15 ARBEIDSHJELP
05 STEBARN/FOSTERBARN/ BARN AV SAMBOER	10 SVIGERSØNN/DATTER	16 ANNEN IKKE- SLEKTNING
06 ADOPTIVBARN	11 BESTEFØRELDRE	
	12 BARNEBARN	

FOR KONTORET 143-146
| | |

*2. Hvor bodde du det meste av tiden før du fylte 16 år?

N=4019

- 147
1 UTLANDET → 4
2 NORGE:

STED I NORGE: _____

KOMMUNE: _____

148-151

FOR KONTORET

*3. Hva slags sted var dette da du vokste opp der? Var det et spredtbygd sted, mindre tettsted, større tettsted eller liten by, større by eller stor by?

N=3898

- 152
1 SPREDTBYGD
2 MINDRE TETTSTED (200-1 999 INNBYGGERE)
3 STØRRE TETTSTED/LITEN BY (2 000-19 999 INNBYGGERE)
4 STØRRE BY (20 000-100 000 INNBYGGERE)
5 STOR BY (OVER 100 000 INNBYGGERE) MED FORSTEDER
6 ANNET (SPESIFISER): _____

*4. Vi vil gjerne vite når du flyttet fra oppveksthjemmet ditt for godt, dersom du har gjort det. Kan du angi måned og år?

N=4019

153-154 155-156
 MND ÅR

- 157
1 BOR FORTSATT HJEMME

SVANGERSKAP

*5. FOR IO SOM BOR SAMMEN MED EGNE BARN (KODE 04, SPM. 1), KRYSS AV FOR "JA" UTEN SPØRSMÅL.

Har du hatt noen fødsel?

N=4019

- 158
1 JA → 9
2 NEI → 6

*6. Har du noen gang vært gravid, selv bare for noen få uker?

N=1557

- 159
1 JA → 9
2 NEI → 7

*7. Er du gravid nå?

N=1312

- 160
1 JA → 8
2 NEI → 19

8. Når venter du barnet?

161-162

MND → 19

- *9. Vi vil gjerne ha en oversikt over dine svangerskap og fødsler. Dette kortet (VIS KORT 1) viser hvordan en slik oversikt er ment. For hver graviditet vil vi vite hvordan svangerskapet endte, og hvor lenge det hadde vart dersom det endte med abort.

Vi begynner med den aller første gangen du var gravid. Hvordan gikk det med det svangerskapet?

FOR HVERT AVBRUTT SVANGERSKAP STILLES SPØRSMÅLET:

- 9B. Måtte svangerskapet avbrytes, aborterte du av deg selv, eller var det et svangerskap utenfor livmoren?

FØR OPPLYSNINGENE INN I SKJEMAET PÅ NESTE SIDE.

-
10. TIL IO SOM HAR LEVENDEFØDTE BARN, ANDRE GÅR TIL SPM. 17.

Lever barnet/barna fortsatt?

N=2459 163

1	☒	JA	→ 12
2	☐	NEI	→ 11

-
11. Hvilke av barna er det som er døde, og når skjedde det?

FØR OPPLYSNINGENE INN I SKJEMAET PÅ NESTE SIDE.

Svangerskap nr.	LEVENDE FØDTE BARN						AVBRUTTE SVANGERSKAP						DØD- FØDSEL		
	Født		Kjønn		Død		Når		Va- rig- het	Type					
	Mnd.	År	1 Gutt	2 Pike	Mnd.	År	Mnd.	År		Mnd.	1 Spon- tan abort	2 Fram- kalt abort	3 Uten- for liv- mor	Mnd.	År
164-172	Første svangerskap														173-182
183-191	Andre svangerskap														192-201
202-210	Tredje svangerskap														211-220
221-229	Fjerde svangerskap														230-239
240-248	Femte svangerskap														249-258
259-267	Sjette svangerskap														268-277
278-286	Sjuende svangerskap														287-296
297-305	Åttende svangerskap														306-315
316-324	Niende svangerskap														325-334
335-343	Tiende svangerskap														344-353
354-362	Ellevte svangerskap														363-372
373-381	Tolvte svangerskap														382-391
392-400	Trettende svangerskap														401-410
411-419	Fjortende svangerskap														420-429
430-438	Femtende svangerskap														439-448
449-457	Sekstende svangerskap														458-467

Eventuelle tilføyelser:

468-478															479-488
489-499															500-509
510-520															521-530
531-541															542-551
552-562															563-572

Jfr. tab. 2.1.1, 2.2.1, 2.3.1.

12. Vi ber deg tenke tilbake til tiden for ditt første levendefødte barn. Da du oppdaget at du skulle ha det, var graviditeten etter din mening ønsket men for tidlig, ønsket og i rett tid, ønsket men for sent, eller vil du si at graviditeten egentlig var uønsket? VIS KORT 2

N=2459

	573	
1	31	ØNSKET MEN FOR TIDLIG
2	61	ØNSKET OG I RETT TID
3	3	ØNSKET MEN FOR SENT
4	5	UØNSKET
5	0	VET IKKE
6	0	VIL IKKE SVARE

13. Er det noen av barna du har født, som du aldri har bodd sammen med?

N=2459

	574	
1	0	JA → 14
2	100	NEI → 15

14. Når er disse barna født? Oppgi måned og år, og begynn med det eldste barnet.

	MND.	ÅR	
BARN NR. 1			575-578
BARN NR. 2			579-582
BARN NR. 3			583-586
BARN NR. 4			587-590

- *15. Er det noen av barna du har født, som du bare har bodd fast sammen med i perioder av barnas liv? Vi ser her bort fra barn som har flyttet hjemmefra i voksen alder.

N=2459

	591	
1	2	JA → 16
2	98	NEI → 17

16. For hvert av disse barna vil vi gjerne vite fødselsår og fødselsmåned og hvilke perioder du har bodd sammen med barnet. Vi ber deg begynne med det eldste barnet.

BODD SAMMEN MED BARNET											
BARN NR.	FØDT		FRA		TIL		FRA		TIL		
	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	
1											592-627
2											628-663
3											664-683
4											684-703
5											704-723
6											724-743

17. Er du gravid nå?

N=2707

	744	
1	5	JA → 18
2	95	NEI → 19

18. Når venter du barnet?

745-746

 MND
SAMBOERFORHOLD OG EKTESKAP

19. Så noen spørsmål om samboerforhold og ekteskap.

FOR IO SOM BOR SAMMEN MED EKTEFELLE ELLER SAMBOER (SPM. 1),
KRYSS AV FOR "JA" UTEN SPØRSMÅL.

Har du noen gang vært gift, eller har du noen gang levd fast
sammen med en mann uten å være formelt gift?

N=4019

747

1 ☒ JA → 202 ☒ NEI → 21 FINN FRAM FELTINSTRUKSEN!

*20. Vi vil tidfeste alle samboerforhold og ekteskap du har levd
eller lever i. Merk spesielt at om dere levde i samboerforhold
før dere giftet dere, regner vi denne perioden som et eget
samliv.

Begynn med den første gangen du flyttet sammen med en mann.

SAMLIV		INNGÅTT		TYPE		OPPHØRT		OPPHØRSGRUNN		
NR.	MND	ÅR	SAMBOER FORHOLD	EKTE- SKAP	MND	ÅR	GIF- TET OSS	FLYT- TET FRA HVER- ANDRE	DØD	
			1	2			1	2	3	
1										748-757
2										758-767
3										768-777
4										778-787
5										788-797
6										798-807
7										808-817
8										818-827
9										828-837
10										838-847

Ifc tab 1.1.1, 1.1.2, 1.2.1, 1.2.2, 1.2.3.

UTDANNING, YRKESAKTIVITET, ANDRE AKTIVITETER

FINN FRAM FELTINSTRUKSEN!

SPM. 21

ALDER	ÅRS-TALL	BARN Født mnd.	UTDANNING					
			a	b			c	
			Begynt/ sluttet mnd., pil	Type utdanning	Normal varighet		Hvordan avsluttet fullført = 1 ikke fullført = 2	
					Heltid mnd./ år	Deltid timer		
14								
	1 9							
15								
	1 9							
16								
	1 9							
17								
	1 9							
18								
	1 9							

[illegible]

25. BARE TIL IO SOM ER I INNTEKTSGIVENDE ARBEID. ANDRE GÅR TIL SPM.
26.

Hvor mange timer arbeider du gjennomsnittlig pr. uke i ditt nåværende arbeid? Regn også med betalte overtidstimer og ekstratimer hjemme i forbindelse med dette arbeidet. (GJELDER HOVED- OG BIYRKER SAMLET)

848-850

TIMER PR. UKE

EKTEFELLE/SAMBOER

26. MERK AV FRA SPM. 20.

N=4019

851
1 51 IO ER GIFT → 30
2 18 IO ER SAMBOENDE → 27
3 31 IO LEVER IKKE I SAMLIV → 35

27. Hvem er det som står som leier eller eier av boligen dere bor i?

N=726

852
1 27 JEG SELV
2 40 MIN SAMBOER
3 30 BEGGE I FELLESSKAP
4 1 ANNET

2 Uoppgitt

28. Har du og din samboer noen form for skriftlig avtale dere i mellom i fall dere skulle komme til å gå fra hverandre eller én av dere skulle falle fra?

N=726

853
1 13 JA
2 86 NEI

1 Uoppgitt

29. Har du og din samboer planer om å gifte dere de nærmeste to årene?

N=726

854
1 33 JA
2 50 NEI
3 16 VET IKKE

1 Uoppgitt

- *30. Hva gjør din ektefelle/samboer? Har han minst 10 timers inntektsgivende arbeid pr. uke, eller er han arbeidsløs, student, i militær- eller siviltjeneste, trygdet eller hjemmearbeidende?

N=2774

855
1 94 I INNTEKTSGIVENDE ARBEID (MINST 10 TIMER PR. UKE) } → 31
2 1 ARBEIDSLØS }
3 2 STUDENT/ELEV }
4 1 I MILITÆR/SIVILTJENESTE } → 34
5 1 TRYGDET/PENSJONIST }
6 0 HJEMMEARBEIDENDE }
7 - ANNET }

		Yrkes- kode	Yrke	Prosent
*31. Hvilket yrke har han?		0	Teknisk arbeid mv.	24
YRKE: _____		1-2	Adm.- og kontorarbeid mv.	12
N=2593		3	Handelsarbeid	8
856-858 859		4	Jordbruksarbeid mv.	6
☐ ☐ ☐ ☐		5-8	Transport og industriarbeid mv.	45
YRKESKODE		9,A	Service- og militært arbeid	6
		X	Uoppgitt	1

		Nærings- kode	Næring	Prosent
*32. Hva slags virksomhet er det han arbeider i?				
VIRKSOMHETENS ART: _____		1	Primær	6
N=2593		2-5	Sekundær	40
860-861		6-8	Tertiær ekskl. tj. yting	32
☐ ☐ FOR KONTORET		9	Tjenesteyting	21
		0	Uoppgitt	1

*33. Arbeider han som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?	
N=2593	
862	
1	☒ 18 SELVSTENDIG
2	☒ 82 ANSATT
3	☐ 0 FAMILIEMEDLEM

*34. Hvilken allmennutdanning har din ektefelle/samboer fullført?

KRYSS AV FOR HØYESTE UTDANNING.

N=2774		863
1	☒ 6	7-ÅRIG FOLKESKOLE ELLER KORTERE
2	☒ 9	1-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
3	☒ 4	2-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
4	☒ 29	9-ÅRIG GRUNNSKOLE
5	☒ 3	FOLKEHØGSKOLE (UNGDOMS- ELLER FYLKESKOLE) 1.ÅRS KURS
6	☒ 11	REAL- ELLER MIDDELSKOLE, GRUNNSKOLENS 10. ÅR
7	☒ 2	FOLKEHØGSKOLE, 2.ÅRS KURS
8	☒ 35	ARTIUM, ØKONOMISK GYMNAS, ELLER 3-ÅRIG VIDERE- GÅENDE SKOLE, ALLMENN FAGLIG LINJE
9	☒ 2	VET IKKE

MULIGHET FOR Å FÅ BARN/PREVENSJON

35. Så vil vi stille noen spørsmål om muligheten for å få barn og bruken av prevensjon.

Først noen spørsmål om menstruasjon. Hvor gammel var du da du fikk menstruasjon for første gang?

864-865
☐☐ ALDER

866
1 ☐ HUSKER IKKE
2 ☐ ØNSKER IKKE SVARE

- *36. Har du noen gang vært behandlet for betennelse i underlivet, f.eks. betennelse i livmor, eggleder, det lille bekken eller eggstokk?

N=4019

	867		
1	21	JA	→ 37
2	78	NEI	} → 39
3	0	HUSKER IKKE	
4	0	ØNSKER IKKE SVARE	

37. Hvor mange ganger har du vært behandlet for betennelse i underlivet?

N=858

868

ANTALL GANGER

	<u>Prosent</u>		<u>Prosent</u>
1 gang	60	4 ganger	4
2 ganger	19	5 "	3
3 "	9	6- "	6

38. For hver enkelt gang vil vi gjerne vite hvor du ble behandlet for betennelse i underlivet. Ble du A) innlagt på sykehus, B) behandlet poliklinisk eller utenfor sykehus, eller C) behandlet begge steder?

		INNLAGT PÅ SYKEHUS	POLIKLINISK ELLER UTENFOR SYKEHUS	BEGGE STEDER		UOPP- GITT
N=858	1. GANG	27	69	3	869	1
N=344	2. GANG	20	74	4	870	2
N=185	3. GANG	21	70	7	871	3
N=111	4. GANG	21	70	5	872	4
N=78	5. GANG	22	68	5	873	5

39. GIFTE/SAMBOENDE KVINNER ELLER KVINNER SOM HAR VÆRT/ER GRAVIDE → 40

For å unngå senere å stille unødvendige spørsmål vil vi gjerne først spørre om du noen gang har hatt samleie?.

N=915

874

1	81	JA	→ 40
2	17	NEI	} → 75
3	3	ØNSKER IKKE SVARE	

40. I hvilket år hadde du ditt første samleie?

875-876

 ÅR

877

- 1 HUSKER IKKE
2 ØNSKER IKKE SVARE

41. MERK AV FRA SPM. 7 ELLER 17.

N=3843

878

1	5	IO ER GRAVID	→ 51
2	95	IO ER IKKE GRAVID	→ 42

42. Er du (eller din partner) sterilisert?

N=3657

879

1	☐ 9	IO STERILISERT	→	43
2	☐ 3	MANN STERILISERT	→	51
3	☐ 0	BEGGE STERILISERT	→	43
4	☐ 87	IKKE STERILISERT	} →	45
5	☐ 1	ØNSKER IKKE SVARE		

*43. I hvilket år ble du sterilisert?

880-881 ☐ 1 ÅR

*44. Var det først og fremst fordi du ville unngå å få barn at du lot deg sterilisere, eller var det først og fremst av medisinske grunner?

N=329

882

1	☐ 65	FOR Å UNNGÅ Å FÅ BARN	} →	51
2	☐ 35	AV MEDISINSKE GRUNNER		

*45. Tror du det er fysisk mulig for deg å bli gravid nå eller senere (sammen med din ektefelle/samboer)? Vi ser da bort fra om du i så fall vil ha evnen til å fullføre svangerskapet eller ikke.

N=3214

883

1	☐ 93	JA, JEG TROR DET	→	47
2	☐ 4	NEI, JEG TROR IKKE DET	→	46
3	☐ 3	VET IKKE	→	47

46. Hvorfor tror du ikke det er fysisk mulig for deg å bli gravid (sammen med din ektefelle/samboer)?

N=122

KRYSS AV FOR ALLE ALTERNATIVENE SOM NEVNES

1			
884	☐ 54	SYKDOM ELLER OPERASJON HOS IO	} → 51
885	☐ 8	HAR IKKE MENSTRUASJON Lenger	
886	☐ 14	LEGE MENER JEG IKKE KAN BLI GRAVID	
887	☐ 17	JEG HAR IKKE BLITT GRAVID FORELØPIG	
888	☐ 4	SYKDOM ELLER OPERASJON HOS EKTEFELLE/SAMBOER	
889	☐ 2	LEGE MENER MIN EKTEFELLE/SAMBOER IKKE KAN BLI FAR	
890	☐ 2	ANNEN GRUNN (SPESIFISER): _____	
	1	Uoppgitt	

47. Tror du det er fysisk mulig for deg å fullføre et svangerskap dersom du skulle ønske det?

N=3092

891

1	☐ 96	JA, JEG TROR DET	→	49
2	☐ 2	NEI, JEG TROR IKKE DET	→	48
3	☐ 2	VET IKKE	→	49

48. Hvorfor tror du ikke det er fysisk mulig for deg å fullføre et svangerskap?

N=55

KRYSS AV FOR ALLE ALTERNATIVENE SOM NEVNES

892	¹
☒ 53	SYKDOM ELLER OPERASJON HOS IO	} → 51
893	☒ 18	JEG ER FOR GAMMEL	
894	☒ 24	LEGE MENER JEG IKKE KAN FULLFØRE ET SVANGERSKAP	
895	☒ 5	JEG HAR IKKE KLART Å FULLFØRE ET SVANGERSKAP FORELØPIG	
896	☐ -	ANNEN GRUNN (SPESIFISER): _____	
	²	<u>Uoppgitt</u>	

*49. Har du hatt noe samleie i løpet av de siste fire ukene?

N=3037

	⁸⁹⁷		
1	☒ 77	JA	→ 50
2	☒ 21	NEI	→ 51
3	☒ 2	ØNSKER IKKE SVARE	→ 50

*50. Så noen spørsmål om prevensjonsbruk i de siste fire ukene. Vi vil gjerne vite om alle metoder dere måtte ha brukt.

VIS KORT 3

Har dere i løpet av de siste 4 ukene benyttet:

N=2385

JA NEI

	¹	²	
1. Avbrutt samleie	☒ 7	☒ 91	898
2. Sikker periode	☒ 6	☒ 92	899
3. Sæddrepende middel
(krem, salve, skum, pute, stikkpille)	☒ 1	☒ 97	900
4. Kondom	☒ 21	☒ 77	901
5. Pessar	☒ 1	☒ 97	902
6. P-pille	☒ 31	☒ 67	903
7. Spiral	☒ 31	☒ 67	904
8. Annen metode	☒ 1	☒ 97	905
ØNSKER IKKE SVARE	¹
☒ 2		906

- *51. Vi har også noen spørsmål om tidligere bruk av prevensjon. Har du siden 1975 brukt noen av disse prevensjonsmetodene i minst 3 måneder? Hvis du bruker en metode nå som du har brukt i minst 3 måneder, skal den også tas med.

VIS KORT 4, OG LES SVARALTERNATIVENE.

N=3844

	JA	NEI	HUSKER IKKE		UOPP- GITT
	1	2	3		
1. Avbrutt samleie	<u>12</u>	<u>86</u>	<u>1</u>	907	/
2. Sikker periode	<u>9</u>	<u>90</u>	<u>0</u>	908	/
3. Sæddrepende middel (krem, salve, skum, pute, stikkpille)	<u>3</u>	<u>96</u>	<u>1</u>	909	/
4. Kondom	<u>37</u>	<u>62</u>	<u>0</u>	910	/
5. Pessar	<u>2</u>	<u>96</u>	<u>0</u>	911	/
6. P-pille	<u>61</u>	<u>38</u>	<u>0</u>	912	/
7. Spiral	<u>42</u>	<u>57</u>	<u>0</u>	913	/
8. Sterilisering	<u>10</u>	<u>89</u>	<u>0</u>	914	/
9. Annen metode	<u>1</u>	<u>97</u>	<u>0</u>	915	/

10. AVMERKES AV INTERVJUER

	916		
1	<u>39</u>	IO HAR BARE BRUKT ÉN METODE	→ 52
2	<u>55</u>	IO HAR BRUKT TO ELLER FLERE METODER	→ 53
3	<u>5</u>	IO HAR IKKE BRUKT NOEN METODE	→ 59

1 Uoppgitt

*52. I hvilke tidsrom brukte du denne metoden? Det greier seg med år.

FØR SVARET INN I RUBRIKKENE NEDENFOR. GÅ DERETTER TIL SPM. 59.

METODE	FRA ÅR	TIL ÅR	FOR KONTORET
_____	☐	☐ 917-920	☐ 921
_____	☐	☐ 922-925	☐ 926
_____	☐	☐ 927-930	☐ 931
_____	☐	☐ 932-935	☐ 936
_____	☐	☐ 937-940	☐ 941
_____	☐	☐ 942-945	☐ 946
_____	☐	☐ 947-950	☐ 951
_____	☐	☐ 952-955	☐ 956
_____	☐	☐ 957-960	☐ 961
_____	☐	☐ 962-965	☐ 966
_____	☐	☐ 967-970	☐ 971
_____	☐	☐ 972-975	☐ 976

*53. Vi vil gjerne ha en oversikt over når du brukte de forskjellige prevensjonsmetodene. Hvilken av metodene som du nå nevnte, var den **første** du brukte **etter 1975**?

FØR SVARET INN I RUBRIKKENE I SPM. 52.

*54. I hvilket tidsrom brukte du den? Det greier seg med år.

FØR SVARET INN I RUBRIKKENE I SPM. 52.

*55. Hvilken metode brukte du **deretter**?

FØR SVARET INN I RUBRIKKENE I SPM. 52.

*56. I hvilket tidsrom brukte du den?

FØR SVARET INN I RUBRIKKENE I SPM. 52.

*57. GJENTA SPM. 55 OG 56 INNTIL IO HAR NÅDD FRAM TIL I DAG.

*58. For å være sikker på at jeg har fått med alt, skal jeg lese opp hva jeg har notert. Vil du si fra dersom jeg har notert feil?

LES OPP OVERSIKTEN OVER PREVENSJONSBRUK I TIDSREKKEFØLGE. DERSOM DET FOR ET TIDSROM IKKE ER OPPGITT BRUK AV PREVENSJON, NEVN FOR IO AT DET FOR DENNE PERIODEN IKKE ER NOTERT NOE. FØR RETTELSE/TILFØYELSE INN I SKJEMAET.

*59. MERK AV FRA SPM. 7, 17, 42, 45 ELLER 47.

N=3844⁹⁷⁷

1	☐ 5	IO ER GRAVID (SPM. 7 ELLER 17)	→	70
2	☐ 12	IO ELLER IO'S PARTNER ER
STERILISERT (SPM. 42)	→	70
3	☐ 79	IO TROR HUN KAN FÅ BARN
(SVART JA ELLER VET IKKE PÅ SPM. 47)	→	60
4	☐ 5	IO TROR IKKE HUN KAN FÅ BARN
(SVART NEI PÅ SPM. 45 ELLER 47)	→	70

60. Mange som aktivt prøver å bli gravide, vil oppleve at det kan ta ganske lang tid før de lykkes, og noen vil ikke lykkes i det hele tatt. Vi har noen spørsmål om hvordan dette har vært for deg.

Har du i løpet av de siste 12 månedene forsøkt å bli gravid uten at det har lyktes for deg?

N=3036

- 978
1	☐ 5	JA	→	61
2	☐ 95	NEI	→	70

61. Omtrent fra hvilken måned og år har du forsøkt å bli gravid?

979-980 ☐ MND 981-982 ☐ ÅR 983 ☐ 1 HUSKER IKKE

62. På dette kortet er det satt opp noen former for hjelp som par som har vansker med å få barn, ofte søker. Har dere forsøkt noen av disse tilbudene, og i tilfelle hvilke?

VIS KORT 5

N=145

984	A	☐ 24	ALLMENNPRAKTISERENDE LEGE	} → 64
985	B	☐ 32	GYNEKOLOG (PRIVATPRAKTISERENDE/
POLIKLINISK)	
986	C	☐ 15	INNLAGT PÅ SYKEHUS PGA. BARNLØSHET	
987	D	☐ 1	HÅNDSPÅLEGGELSE/FORBØNN	} GÅ TIL SPM. 68
DERSOM IO BARE
HAR SVART
DISSE
ALTERNATIVENE.
988	E	☐ 5	HOMØOPATI/IRISDIAGNOSTIKK	
989	F	☐ 3	AKUPUNKTUR	
990	G	☐ 5	SONETERAPI	
991	H	☐ 1	ANNET _____	
992	I	☐ 54	IKKE SØKT HJELP	→ 63

63. Hvorfor har dere ikke søkt hjelp?

N=79

- 1
993 ☒ REGNER MED Å BLI GRAVID UTEN SLIK HJELP
994 ☒ IKKE SÅ VIKTIG FOR MEG Å BLI GRAVID
995 ☒ MANNEN MIN ØNSKER DET IKKE
996 ☒ VANSKELIG Å KOMME I KONTAKT MED BEHANDLERE
997 ☒ TROR IKKE DET KAN HJELPE MEG
998 ☒ ANNET _____

68

64. Kan du angi måned og år for første gang dere hadde kontakt med helsevesenet om dette?

999-1000 ☐ MND 1001-1002 ☐ ÅR 1003 ☐ HUSKER IKKE

65. Når søkte dere siste gang helsevesenet på grunn av problemer med å få barn? Også her vil vi gjerne vite måned og år.

1004-1005 ☐ MND 1006-1007 ☐ ÅR 1008
1 ☐ BARE SØKT ÉN GANG
2 ☐ HUSKER IKKE

*66. Hva slags behandling har dere fått? Ta med alle former for behandling som har vært prøvd.

N=66

- 1
1009 ☒ BARE UNDERSØKT, IKKE FÅTT BEHANDLING
1010 ☒ ANTIBIOTIKA
1011 ☒ HORMONER
1012 ☒ OPERATIV BEHANDLING
1013 ☒ INSEMINASJON
1014 ☒ ANNET _____

2 Uoppgitt

67. Står dere for tiden på venteliste til én eller annen medisinsk behandling for å kunne få barn?

N=66

- 1015
1 ☒ JA
2 ☒ NEI

2 Uoppgitt

68. Tror du at det at du ikke har blitt gravid i denne tiden skyldes forhold hos deg selv, hos mannen din, hos dere begge eller er det ukjent?

N=145

- 1016
1 ☒ IO SELV
2 ☒ MANNEN
3 ☒ BEGGE
4 ☒ VET IKKE
5 ☒ INGEN AV OSS

1 Uoppgitt

69. Har du foruten den perioden du nå har nevnt, tidligere hatt perioder av minst 1 års varighet da du forsøkte å bli gravid?

N=145

1017
1 ☒ JA → 71
2 ☒ NEI → 75

70. Har du tidligere hatt perioder av minst 1 års varighet da du forsøkte å bli gravid?

N=3699

1018
1 ☒ JA → 71
2 ☒ NEI → 75

71. Hvilke perioder var det du forsøkte å bli gravid uten å lykkes? Angi måned og år.

	FRA		TIL		
	MND	ÅR	MND	ÅR	
1. periode					1019-1026
2. periode					1027-1034
3. periode					1035-1042
4. periode					1043-1050
5. periode					1051-1058

72. Søkte dere noen av disse formene for hjelp i denne/disse periodene?

VIS KORT 5

N=418

1059	A	☒	ALLMENNPRAKTISERENDE LEGE	} → 73
1060	B	☒	GYNEKOLOG (PRIVATPRAKTISERENDE/ POLIKLINISK)	
1061	C	☒	INNLAGT PÅ SYKEHUS PGA. BARNLØSHET	
1062	D	☐	HÅNDSPÅLEGGELSE/FORBØNN	} GÅ TIL SPM. 75 DERSOM IO BARE HAR SVART DISSE ALTERNATIVENE.
1063	E	☒	HOMØOPATI/IRISDIAGNOSTIKK	
1064	F	☐	AKUPUNKTUR	
1065	G	☐	SONETERAPI	
1066	H	☐	ANNET _____	
1067	I	☒	IKKE SØKT HJELP	→ 74

*73. Hva slags behandling fikk dere? Ta med alle former for behandling som har vært prøvd.

N=236

	1		
1068	☐ 53	BARE UNLERSØKT/IKKE FÅTT BEHANDLING	} → 75
1069	☐ 3	ANTIBIOTIKA	
1070	☐ 19	HORMONER	
1071	☐ 33	OPERATIV BEHANDLING	
1072	☐ 4	INSEMINASJON	
1073	☐ 3	ANNET: _____	

74. Hvorfor søkte dere ikke hjelp?

N=179

	1	
1074	☐ 83	REGNET MED Å BLI GRAVID UTEN SLIK HJELP
1075	☐ 10	IKKE SÅ VIKTIG FOR MEG Å BLI GRAVID
1076	☐ -	MANNEN MIN ØNSKET DET IKKE
1077	☐ 1	VANSKELIG Å KOMME I KONTAKT MED BEHANDLERE
1078	☐ 2	TRODDE IKKE DET KUNNE HJELPE MEG
1079	☐ 4	ANNET _____

1 Uoppgitt

HOLDNING TIL BARN

Så har vi noen spørsmål om holdning til barn.

*75. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som kvinner ofte oppgir som grunner til å få barn eller flere barn.

VIS KORT 6

Hvilken av disse grunnene tror du er viktigst? Og nest viktigst?

N=4019

	VIKTIGST 1080	NEST VIKTIGST 1081
A. BARN GJØR AT EN IKKE SÅ LETT BLIR ENSOM PÅ SINE GAMLE DAGER.	1 ☐ 4	1 ☐ 6
B. BARN GIR ANSVARSFØLELSE OG VIRKER UTVIKLENDE PÅ EN SELV.	2 ☐ 24	2 ☐ 22
C. DET ER FINT Å SE BARN VOKSE OG UTVIKLE SEG.	3 ☐ 22	3 ☐ 30
D. DET ER EN TILFREDSSTILLELSE AT SLEKTEN FORTSETTER VIDERE.	4 ☐ 5	4 ☐ 13
E. Å HA BARN GIR EN EGEN FØLELSE AV GLEDE.	5 ☐ 44	5 ☐ 28

Uoppgitt

1

2

- *76. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som kvinner ofte oppgir som grunner til ikke å få barn eller flere barn.

VIS KORT 7

Hvilken av disse grunnene tror du er viktigst? Og nest viktigst?

N=4019

	VIKTIGST 1082	NEST VIKTIGST 1083
A. DET ER DYRT MED BARN ETTER HVERT SOM DE VOKSER TIL.	1 19	1 17
B. BARN GJØR DET VANSKELIGERE FOR EN KVINNE Å VÆRE YRKESAKTIV.	2 48	2 21
C. SVANGERSKAP, FØDSLER OG BARNE- STELL ER SLITSOMT FOR EN KVINNE.	3 10	3 13
D. TIDEN STREKKER IKKE TIL.	4 8	4 20
E. DET Å OPPDRA BARN MEDFØRER BEKYMRINGER OG PROBLEMER.	5 13	5 22
Uoppgitt	3	6

77. Det har også blitt sagt at kvinner ikke ønsker å få flere barn fordi mennene er uvillige til å ta sin del av barnestellet og husarbeidet. Tror du dette har stor betydning, en viss betydning eller ingen betydning?

N=4019

	1084
1 20 STOR BETYDNING	
2 61 EN VISS BETYDNING	
3 17 INGEN BETYDNING	
4 2 VET IKKE	

- *78. Hva synes du er det ideelle antall barn for en familie i Norge?

N=4019

1085-1086 **1** ANTALL

	0 barn	Prosent	4 barn	Prosent
1085-1086 1	1	0	5	5
	2 "	49	5- "	0
	3 "	42	Uoppgitt	2

- *79. MERK AV FRA SPM. 7, 17, 39, 42, 45 eller 47.

N=4019

	1087	
1 4 IO HAR IKKE HATT SAMLEIE (SPM. 39) ELLER ØNSKER IKKE SVARE PÅ DETTE	80	
2 5 IO ER GRAVID (SPM. 7 ELLER 17)	80	
3 11 IO ELLER IO'S PARTNER ER STERILISERT (SPM. 42)	85	
4 75 IO TROR HUN KAN FÅ BARN (SVART JA ELLER VET IKKE PÅ SPM. 47)	80	
5 4 IO TROR IKKE HUN KAN FÅ BARN (SVART NEI PÅ SPM. 45 ELLER 47)	85	

- *80. Regner du med å få (flere) barn?

N=3399

	1088	
1 56 JA	82	
2 34 NEI	81	
3 10 VET IKKE	84	

*81. Kan du si noe om hvorfor du ikke regner med å få (flere) barn?

Du kan nevne flere grunner.

1 N=1141

N=629
Viktigste
grunn

22

1

3

0

3

7

6

0

1

1

1

1

6

23

1

24

1089	☐ 38	1. JEG ER FOR GAMMEL
1090	☐ 4	2. MIN EKTEFELLE/SAMBOER ER FOR GAMMEL
1091	☐ 7	3. JEG HAR HELSEPROBLEMER
1092	☐ 1	4. MIN EKTEFELLE/SAMBOER HAR HELSEPROBLEMER
1093	☐ 7	5. TIDLIGERE SVANGERSKAP/FØDSLER FOR VANSKELIGE
1094	☐ 16	6. JEG ØNSKER Å ARBEIDE UTENFOR HJEMMET
1095	☐ 14	7. ØKONOMISKE FORHOLD
1096	☐ 1	8. DÅRLIGE BOFORHOLD
1097	☐ 2	9. FOR STORE FORPLIKTELSE I HJEMMET
1098	☐ 4	10. MANGLER MULIGHET FOR BARNEPASS
1099	☐ 4	11. JEG ØNSKER Å TA MER UTDANNING
1100	☐ 5	12. MIN MANN/SAMBOER VIL IKKE HA (FLERE) BARN
1101	☐ 15	13. JEG HAR IKKE DET NØDVENDIGE OVERSKUDD TIL Å TA MEG AV (FLERE) BARN
1102	☐ 49	14. ER FORNØYD MED DET ANTALLET JEG HAR
1103	☐ 3	15. ANNET (SPESIFISER): _____
- 5 Mangler partner
2 Vil prioritere egne behov
3 Verdens-/samfunnsproblemer
DERSOM FLERE GRUNNER:
2 Uoppgitt
- 81B. Hva vil du si er den viktigste grunnen?
NOTER NR. PÅ SVARALTERNATIVET
1104-1105
☐ ☐ SVARALTERNATIV NR.

84

*82. Hvor mange barn regner du med å få alt i alt?

1106-1107 ☐ ☐ ANTALL

1108 ☐ 1 VET IKKE

*83. Når omtrent vil du helst ha ditt første/neste barn?

N=1901

1109

1	☐ 8	INNEN 1 ÅR
2	☐ 26	1-2 ÅR
3	☐ 32	3-4 ÅR
4	☐ 19	5 ÅR ELLER MER
5	☐ 13	IKKE LAGT SLIKE PLANER

2 Uoppgitt

*84. Kunne du tenke deg å få et barn alene, det vil si uten å leve i et parforhold?

N=3399

1110

1	☐ 16	JA
2	☐ 80	NEI
3	☐ 3	VET IKKE

GENERELLE HOLDNINGER OG VERDIER

Så har vi noen spørsmål om mer allmenne holdninger og verdier.

85. Hvor mange ganger omtrent har du i løpet av de siste 12 månedene gått i kirken eller på religiøse møter? Regn ikke med barndåp, bryllup, begravelse o.l.

N=4019 1111

1	64	0
2	16	1-2
3	8	3-5
4	3	6-9
5	2	10-19
6	2	20-39
7	2	40-59
8	2	60 ELLER FLERE

86. Hvilket av disse fire utsagnene er du mest enig i?

VIS KORT 8

- A. SAMBOERFORHOLD KAN ALDRI AKSEPTERES.
 B. SAMBOERFORHOLD ER LIKE AKSEPTABELT SOM EKTESKAP DERSOM DET IKKE ER BARN I SAMLIVET.
 C. SAMBOERFORHOLD ER LIKE AKSEPTABELT SOM EKTESKAP OGSÅ DERSOM DET ER BARN I SAMLIVET.
 D. SAMBOERFORHOLD ER ALLTID Å FORETREKKE FREMFOR EKTESKAP.

N=4019 1112

1	8	MEST ENIG I A
2	38	MEST ENIG I B
3	51	MEST ENIG I C
4	2	MEST ENIG I D
5	1	VET IKKE

- *87. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med ditt familieliv for tiden? Vis hvor du vil plassere deg på denne skalaen.

N=4019

VIS KORT 9

SVÆRT UTILFREDS					SVÆRT TILFREDS					VET IKKE	
1113-1114	1	1	2	2	6	6	10	21	16	34	1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

- *88. Jeg vil nå lese noen utsagn eller meninger om kvinnens rolle i familien og i samfunnet ellers. For hvert utsagn vil jeg be deg si om du er enig eller uenig:

VIS KORT 10

N=4019

	ENIG	UENIG	INGEN MENING	UOPP- GITT
a. Selv om en kvinne er yrkesaktiv, bør hun ha hovedansvaret for det praktiske arbeidet med hjem og barn	1 ☐ 12	2 ☐ 87	3 ☐ 0	1115
b. Jenter bør velge utdanning uten hensyn til at de som oftest blir mødre og husmødre.	1 ☐ 86	2 ☐ 13	3 ☐ 1	1116
c. Kvinner som har barn under skolealder, bør selv ta seg av sine barn og ikke være yrkesaktive.	1 ☐ 34	2 ☐ 63	3 ☐ 2	1117
d. Fordi kvinner i dag stiller svakere enn menn på arbeidsmarkedet, bør kvinner gis fortrinnsrett ved ansettelse dersom søkerne ellers er likt kvalifisert.	1 ☐ 40	2 ☐ 55	3 ☐ 4	1118

- *89. Det er fortsatt diskusjon om adgang til abort. På dette kortet har vi samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i debatten. Hvilken av uttalelsene på kortet stemmer best med din egen mening?

VIS KORT 11

N=4019

	1119	
1	☐ 2	ABORT BØR ALDRI TILLATES
2	☐ 17	ABORT BØR TILLATES BARE HVIS KVINNENS LIV ELLER HELSE ER I FARE.
3	☐ 23	ABORT BØR OGSÅ TILLATES HVIS KVINNEN PÅ GRUNN AV PERSONLIGE FORHOLD HAR MEGET VANSKELIG FOR Å TA SEG AV ET BARN.
4	☐ 58	SELVBESTEMT ABORT. DEN ENKELTE KVINNE MÅ SELV FÅ BESTEMME OM HUN VIL FØDE SITT BARN.
5	☐ 0	INGEN MENING.
6	☐ 0	ØNSKER IKKE SVARE.

- *90. Det snakkes en del om hvilke mål landet bør ha framover. På dette kortet har vi noen av de mål en del mennesker vil sette høyt. Hvilket bedømmer du som viktigst? Og som nest viktigst?

VIS KORT 12

N=4019

		VIKTIGST 1120	NEST VIKTIGST 1121
A. Å OPPRETTHOLDE LOV OG ORDEN I SAMFUNNET.	1	53	1 20
B. Å GI FOLK MER Å SI I VIKTIGE POLITISKE AVGJØRELSER.	2	22	2 24
C. Å BEKJEMPE DE STIGENDE PRISENE.	3	8	3 23
D. Å BESKYTTE YTRINGSFRIHETEN.	4	14	4 29
E. VET IKKE	5	2	5 3
Uoppgitt			1

OPPVEKSTFAMILIE

Til slutt et par spørsmål om din egen oppvekstfamilie.

- *91. Hvor mange søsken har du hatt?

N=4019

1122-1123

ANTALL

1124

1 HAR IKKE HATT SØSKEN

	Prosent
1 søsken	26
2 "	29
3 "	20
4 "	10
5 "	5
6- "	5

- *92. Hva var din hovedforsørgers yrke under mesteparten av din oppvekst?

YRKE:

1125-1127 1128

YRKESKODE

STATISTISK SENTRALBYRÅ
Intervjukontoret
Postboks 8131 Dep. 0033 Oslo 1
Tlf. (02) *41 38 20

FAMILIE- OG YRKESUNDERSØKELSEN
Kvinner og menn 1988

Ikke utfylte skjema er unntatt fra
offentlighet inntil 31.12.1988
(Offentlighetsloven §4)

UNDERGITT TAUSHETSPLIKT

Prosjektnr.		2	8	8	1- 3
Utvalgsomr. nr.					4- 6
Kommune nr.					7-10
IO nr.					11-14
Fødselsår					15-16
IO's kjønn (1=M, 2=K)			1		17

TELEFONOPPLYSNING 22 1 ☐ IO kan nåes på telefon: _____ / _____ Retn.nr. Lokalnr. 2 ☐ IO nåes ikke på telefon (0180 kontaktet) 3 ☐ Vet ikke, finner ikke ut	Intervjuer nr. 18-21 Intervjuerens navn _____ Dato for første kontakt (forsøk): 23-26 Dag Mnd.
*A. BOSTEDSSTRØK (IO'S FASTE BOLIGADRESSE): 27 1 ☐ Spredtbygd strøk 2 ☐ Tettbygd strøk med: 3 ☐ 200 - 1 999 bosatte 4 ☐ 2 000 - 19 999 " 5 ☐ 20 000 - 99 999 " 6 ☐ 100 000 eller flere bosatte	*B. DERSOM IO ER KONTAKTET PÅ ANNEN ADRESSE ENN I IO-LISTE 28 1 ☐ IO er kontaktet på midlertidig adresse 2 ☐ IO er kontaktet på ny fast adresse Postnr. og -sted: _____ Kommune: _____ 29-32
C. KONTAKT OG FORSØK PÅ KONTAKT MED IO: 33 ☐ Ganger kontaktet/forsøkt kontakt over telefon 34 ☐ Ganger oppsøkt på adresse	*D. KRYSS AV FOR DET SOM PASSER: <u>Arbeid med tildelte IO:</u> 35 1 ☐ Utført av lokal intervjuer → E 2 ☐ Utført av intervjuer ved kontoret → E <u>Oppfølging av frafall:</u> 36 1 ☐ Utført lokalt 2 ☐ Utført ved kontoret } av 37-40 Intervjuernr. → F
E. RESULTAT AV ARBEID MED TILDELTE IO 41 1 ☐ Intervju → G 2 ☐ Frafall/avgang → REGISTRER PÅ NESTE SIDE	*F. RESULTAT AV OPPFØLGINGSARBEID: 42 1 ☐ Telefonintervju 2 ☐ Besøksintervju 3 ☐ Fortsatt frafall → REGISTRER PÅ NESTE SIDE } → G
G. REGISTRERING VED OPPNÅDD INTERVJU Dato intervjuet ble foretatt 43-46 Dag Mnd. Ble det avtalt tid for intervju på forhånd? 47 1 ☐ Ja, over telefon 2 ☐ Ja, ved besøk på adresse 3 ☐ Nei, avtalte ikke tid på forhånd	
Time Min. Intervjuet startet kl. 48-51 og varte til kl. 52-55 dvs. i alt 56-58 Minutter FOR KONTORET 59-60	

REGISTRERING AV FRAFALL/AVGANG

Dato for registrering av frafall/avgang

DAG	MND

 61-64

Hvem har gitt opplysningene til registrering av frafalls-/avgangsgrunn?

- 65
- 1 ☐ IO SELV
- 2 ☐ IO'S EKTEFELLE/SAMBOER
- 3 ☐ IO'S SØNN/DATTER
- 4 ☐ IO'S FAR/MOR
- 5 ☐ ANDRE: _____
- 6 ☐ INGEN

GRUNNER TIL FRAFALL/AVGANG (VED OPPFØLGING KORRIGERES FOR NY FRAFALLSGRUNN)

- 66-67
FRAFALL	{	00 ☐	IO nekter, spesifiser: _____
		02 ☐	Andre nekter for IO
		10 ☐	IO er kortvarig syk
		12 ☐	IO er langvarig syk
		20 ☐	Sykdom/dødsfall i IO's familie
		30 ☐	IO er bortreist, på ferie o.l.
		31 ☐	IO er borte på arbeid, forretningsreise o.l.
		32 ☐	IO er borte på skole, studieopphold o.l.
		33 ☐	IO er ikke å treffe
		40 ☐	IO's bolig/adresse ikke funnet
		70 ☐	Annet, spesifiser: _____
AVGANG	{	80 ☐	IO er død
		90 ☐	IO er flyttet til utlandet (fast)
		94 ☐	IO er forpleid i institusjon
		95 ☐	Annet, spesifiser: _____
FOR KONTORET	{	60 ☐	Mangler opplysninger fra intervjuer
		65 ☐	Kostnader, mangler intervjuere o.l.

VED OPPFØLGING:

Registreringsdato:

DAG	MND

 68-71

- 72
- 1 ☐ Ikke oppnådd kontakt med IO
- 2 ☐ Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED SAMME GRUNN SOM TIDLIGERE)
- 3 ☐ Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED NY FRAFALLSGRUNN):

73-74	

 ARSAKSKODE

Ved undersøkelser som denne er det viktig at alle som er med, får de samme spørsmålene, stilt på samme måte og i den rekkefølgen de står i skjemaet. Jeg håper du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål du ikke synes passer så godt.

HUSHOLDNING OG FLYTTING

- *1. Først vil vi gjerne ha en oversikt over de personene som tilhører husholdningen din, deres kjønn, fødselsår og eventuelle slektskap med deg.

N=1543

75
1 ☒ IO ER ENSLIG → 2

HUSHOLD- NINGS- MEDLEMSNR.	Kjønn (1=M 2=K)	Fødselsår	Slektskap til IO (SE KODELISTE NEDENFOR)
01 (IO) —	—	—	0 1 76- 79
02 xxxx ☐	☐		80- 86
03 xxxx ☐	☐		87- 93
04 xxxx ☐	☐		94-100
05 xxxx ☐	☐		101-107
06 xxxx ☐	☐		108-114
07 xxxx ☐	☐		115-121
08 xxxx ☐	☐		122-128
09 xxxx ☐	☐		129-135
10 xxxx ☐	☐		136-142

SLEKTSKAPSKODE:

02 EKTEFELLE	07 SØSKEN	13 ANNEN SLEKTNING
03 SAMBOER	08 FORELDRE	14 LOSJERENDE/ HYBELBOER
04 SØNN/DATTER	09 SVIGERFORELDRE	15 ARBEIDSHJELP
05 STEBARN/FOSTERBARN/ BARN AV SAMBOER	10 SVIGERSØNN/DATTER	16 ANNEN IKKE- SLEKTNING
06 ADOPTIVBARN	11 BESTEFØRELDRE	
	12 BARNEBARN	

FOR KONTORET 143-146

*2. Hvor bodde du det meste av tiden før du fylte 16 år?

N=1543

- 147
1 ☐ 4 UTLANDET → 4
2 ☐ 96 NORGE:

STED I NORGE: _____

KOMMUNE: _____

148-151

☐ ☐ ☐ ☐ FOR KONTORET

*3. Hva slags sted var dette da du vokste opp der? Var det et spredtbygd sted, mindre tettsted, større tettsted eller liten by, større by eller stor by?

N=1479

- 152
1 ☐ 34 SPREDTBYGD
2 ☐ 23 MINDRE TETTSTED (200-1 999 INNBYGGERE)
3 ☐ 19 STØRRE TETTSTED/LITEN BY (2 000-19 999 INNBYGGERE)
4 ☐ 11 STØRRE BY (20 000-100 000 INNBYGGERE)
5 ☐ 14 STOR BY (OVER 100 000 INNBYGGERE) MED FORSTEDER
6 ☐ - ANNET (SPESIFISER): _____

*4. Vi vil gjerne vite når du flyttet fra oppveksthjemmet ditt for godt, dersom du har gjort det. Kan du angi måned og år?

N=1543

153-154 ☐ MND 155-156 ☐ ÅR

157 ☐ 6 1 BOR FORTSATT HJEMME

BARN

*5. Vi vil gjerne ha en oversikt over alle barn du er biologisk far til, enten du har bodd sammen med barnet eller ikke. Vi tar også med barn som eventuelt måtte være døde. Er du biologisk far til noen barn?

N=1543

- 158
1 ☐ 70 JA → 6
2 ☐ 30 NEI → 13

6. For hvert av barna vil vi gjerne registrere fødselsmåned og -år og om det er gutt eller jente.

FYLLES UT
UNDER SPM. 8

BIOLOGISKE BARN	FØDT		BARNETS KJØNN GUTT JENTE	DØD	
	MND	ÅR		MND	ÅR
NR. 1		159-162	1 2 163		164-167
NR. 2		168-171	1 2 172		173-176
NR. 3		177-180	1 2 181		182-185
NR. 4		186-189	1 2 190		191-194
NR. 5		195-198	1 2 199		200-203
NR. 6		204-207	1 2 208		209-212
NR. 7		213-216	1 2 217		218-221
NR. 8		222-225	1 2 226		227-230
NR. 9		231-234	1 2 235		236-239
NR. 10		240-243	1 2 244		245-248
NR. 11		249-252	1 2 253		254-257
NR. 12		258-261	1 2 262		263-266

ifc. tab. 2.2.2.

7. Lever barnet/barna fortsatt?

N=1076

267
1 97 JA → 9
2 3 NEI → 8

8. Hvilke av barna er det som er døde, og når døde de?

SKRIV INN OPPLYSNINGENE UNDER SPM. 6.

9. Er det noen av barna du er far til, som du aldri har bodd sammen med?

N=1076

268
1 4 JA → 10
2 96 NEI → 11

10. Når er disse barna født? Oppgi måned og år, og begynn med det eldste barnet.

	MND.	ÅR	
BARN NR. 1			269-272
BARN NR. 2			273-276
BARN NR. 3			277-280
BARN NR. 4			281-284

- *11. Er det noen av barna du er far til, som du bare har bodd fast sammen med i perioder av barnas liv? Vi ser her bort fra barn som har flyttet hjemmefra i voksen alder.

N=1076

285
1 ☒ JA → 12
2 ☒ NEI → 13

12. For hvert av disse barna vil vi gjerne vite fødselsår og fødselsmåned og hvilke perioder du har bodd sammen med barnet. Vi ber deg begynne med det eldste barnet.

BARN	FØDT		BODD SAMMEN MED BARNET								
			FRA		TIL		FRA		TIL		
NR.	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	MND.	ÅR	
1											286-321
2											322-357
3											358-377
4											378-397
5											398-417
6											418-437

SAMBOERFORHOLD OG EKTESKAP

13. Så noen spørsmål om samboerforhold og ekteskap.

FOR IO SOM BOR SAMMEN MED EKTEFELLE ELLER SAMBOER (SPM. 1),
KRYSS AV FOR "JA" UTEN SPØRSMÅL.

Har du noen gang vært gift, eller har du noen gang levd fast sammen med en kvinne uten å være formelt gift?

N=1543

438
1 ☒ JA → 14
2 ☒ NEI → 15 FINN FRAM FELTINSTRUKSEN!

- *14. Vi vil tidfeste alle samboerforhold og ekteskap du har levd eller lever i. Merk spesielt at om dere levde i samboerforhold før dere giftet dere, regner vi denne perioden som et eget samliv.

Begynn med den første gangen du flyttet sammen med en kvinne.

SAMLIV NR.	INNGÅTT		TYPE		OPPHØRT		OPPHØRSGRUNN			
	MND	ÅR	SAMBOER FORHOLD	EKTE- SKAP	MND	ÅR	GIF- TET OSS	FLYT- TET FRA HVER- ANDRE	DØD	
1										439-448
2										449-458
3										459-468
4										469-478
5										479-488
6										489-498
7										499-508
8										509-518
9										519-528
10										529-538

Fr. tab. 1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3.

UTDANNING, YRKESAKTIVITET, ANDRE AKTIVITETER

FINN FRAM FELTINSTRUKSEN!

[illegible]

19. BARE TIL IO SOM ER I INNTEKTSGIVENDE ARBEID. ANDRE GÅR TIL SPM.
20.

Hvor mange timer arbeider du gjennomsnittlig pr. uke i ditt nåværende arbeid? Regn også med betalte overtidstimer og ekstratimer hjemme i forbindelse med dette arbeidet. (GJELDER HOVED- OG BIYRKER SAMLET).

539-541

--	--	--

TIMER PR. UKE

EKTEFELLE/SAMBOER

20. MERK AV FRA SPM. 14.

N=1543

542

1	☐ 63	IO ER GIFT	→	24
2	☐ 17	IO ER SAMBOENDE	→	21
3	☐ 21	IO LEVER IKKE I SAMLIV	→	32

21. Hvem er det som står som leier eller eier av boligen dere bor i?

N=261

543

1	☐ 48	JEG SELV
2	☐ 18	MIN SAMBOER
3	☐ 29	BEGGE I FELLESSKAP
4	☐ 2	ANNET

22. Har du og din samboer noen form for skriftlig avtale dere i mellom i fall dere skulle komme til å gå fra hverandre eller én av dere skulle falle fra?

N=261

544

1	☐ 12	JA
2	☐ 87	NEI

23. Har du og din samboer planer om å gifte dere de nærmeste to årene?

N=261

545

1	☐ 37	JA
2	☐ 43	NEI
3	☐ 21	VET IKKE

- *24. Hva gjør din ektefelle/samboer? Har hun minst 10 timers inntektsgivende arbeid pr. uke, eller er hun arbeidsløs, student, trygdet eller hjemmearbeidende?

N=1226

546

1	☐ 72	I INNTEKTSGIVENDE ARBEID (MINST 10 TIMER PR. UKE)	} →	25
2	☐ 2	ARBEIDSLØS		
3	☐ 4	STUDENT/ELEV	] →	28
4	☐ 2	TRYGDET/PENSJONIST		
5	☐ 20	HJEMMEARBEIDENDE		
6	☐ 0	ANNET		

*25. Hvilket yrke har hun?

YRKE: _____

N=879

547-549 550

YRKESKODE

Yrkes- kode	Yrke	Prosent
0	Teknisk arbeid mv.	32
1-2	Adm.- og kontorarbeid mv.	27
3	Handelsarbeid	13
4	Jordbruksarbeid mv.	3
5-8	Transport- og industriarbeid mv.	10
9	Servicearbeid	16
X	Uoppgitt	1

*26. Hva slags virksomhet er det hun arbeider i?

VIRKSOMHETENS ART: _____

N=879

551-552

FOR KONTORET

Nærings- kode	Næring	Prosent
1	Primær	3
2-5	Sekundær	13
6-8	Tertiær ekskl. tj. yting	59
9	Tjenesteyting	45
0	Uoppgitt	1

*27. Arbeider hun som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

N=879

553

- 1 ☒ SELVSTENDIG
2 ☒ ANSATT
3 ☒ FAMILIEMEDLEM

*28. Hvilken allmennutdanning har din ektefelle/samboer fullført?

KRYSS AV FOR HØYESTE UTDANNING.

N=1226

554

- 1 ☒ 7-ÅRIG FOLKESKOLE ELLER KORTERE
2 ☒ 1-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
3 ☒ 2-ÅRIG FRAMHALDS- ELLER FORTSETTELSESSKOLE
4 ☒ 9-ÅRIG GRUNNSKOLE
5 ☒ FOLKEHØGSKOLE (UNGDOMS- ELLER FYLKESKOLE) 1.ÅRS KURS
6 ☒ REAL- ELLER MIDDELSKOLE, GRUNNSKOLENS 10. ÅR
7 ☒ FOLKEHØGSKOLE, 2.ÅRS KURS
8 ☒ ARTIUM, ØKONOMISK GYMNAS, ELLER 3-ÅRIG VIDERE-
GÅENDE SKOLE, ALLMENN FAGLIG LINJE
9 ☒ VET IKKE

MULIGHET FOR Å FÅ BARN/PREVENSJON

29. Så vil vi stille noen spørsmål om muligheten for å få barn og bruken av prevensjon.

I hvilket år hadde du ditt første samleie?

555-556

 ÅR

557

- 1 ☐ HUSKER IKKE
2 ☐ ØNSKER IKKE SVARE

*30. Er din ektefelle/samboer gravid nå?

N=1226

558

- 1 ☒ JA → 31
2 ☒ NEI → 35

31. I hvilken måned venter hun barnet?

559-560 MND → 41

32. STILLES BARE TIL IO SOM IKKE ER BIOLOGISKE FEDRE (SPM. 5).
ANDRE GÅR TIL SPM. 34.

Så vil vi stille noen spørsmål om muligheten for å få barn og
bruken av prevensjon.

For å unngå senere å stille unødvendige spørsmål vil vi gjerne
først spørre om du noen gang har hatt samleie?.

N=233

561
1 89 JA → 33
2 6 NEI
3 4 ØNSKER IKKE SVARE } → 41

33. I hvilket år hadde du ditt første samleie?

562-563 ÅR → 35
564
1 HUSKER IKKE
2 ØNSKER IKKE SVARE } → 35

34. Så vil vi stille noen spørsmål om muligheten for å få barn og
bruken av prevensjon.

I hvilket år hadde du ditt første samleie?

565-566 ÅR
567
1 HUSKER IKKE
2 ØNSKER IKKE SVARE

35. Er du (eller din partner) sterilisert?

N=1430

568
1 5 IO STERILISERT → 36
2 9 PARTNER STERILISERT → 41
3 0 BEGGE STERILISERT → 36
4 84 IKKE STERILISERT
5 2 ØNSKER IKKE SVARE } → 37

*36. I hvilket år ble du sterilisert?

569-570 ÅR → 41

37. Tror du det er fysisk mulig for deg (og din ektefelle/samboer)
å få (flere) barn nå eller senere dersom du/dere skulle
ønske det?

N=1228

571
1 91 JA, JEG TROR DET → 39
2 5 NEI, JEG TROR IKKE DET → 38
3 3 VET IKKE → 39

38. Hvorfor tror du at det ikke er mulig for deg/dere å få (flere) barn?

KRYSS AV FOR ALLE ALTERNATIVENE SOM NEVNES

N=66

572	☐	11	SYKDOM ELLER OPERASJON HOS IO	→ 41
573	☐	9	EKTEFELLE/SAMBOER HAR IKKE MENSTRUASJON Lenger	
574	☐	12	LEGE MENER JEG IKKE KAN BLI FAR	
575	☐	18	EKTEFELLE/SAMBOER HAR IKKE BLITT GRAVID FORELØPIG	
576	☐	33	SYKDOM ELLER OPERASJON HOS EKTEFELLE/SAMBOER	
577	☐	15	LEGE MENER MIN EKTEFELLE/SAMBOER IKKE KAN FÅ BARN	
578	☐	-	ANNEN GRUNN (SPESIFISER): _____	
		9	Uoppgitt	

*39. Har du hatt noe samleie i løpet av de siste fire ukene?

N=1162

		579		
1	☐	78	JA	→ 40
2	☐	18	NEI	→ 41
3	☐	4	ØNSKER IKKE SVARE	→ 40

*40. Så noen spørsmål om prevensjonsbruk i de siste fire ukene. Vi vil gjerne vite om alle metoder dere måtte ha brukt.

VIS KORT 1

Har dere i løpet av de siste 4 ukene benyttet:

N=956

	JA	NEI	UOPPGITT
1. Avbrutt samleie	1 ☐ 11	2 ☐ 84	580
2. Sikker periode	1 ☐ 8	2 ☐ 86	581
3. Sæddrepende middel (krem, salve, skum, pute, stikkpille)	1 ☐ 1	2 ☐ 93	582
4. Kondom	1 ☐ 23	2 ☐ 72	583
5. Pessar	1 ☐ 1	2 ☐ 94	584
6. P-pille	1 ☐ 25	2 ☐ 69	585
7. Spiral	1 ☐ 29	2 ☐ 65	586
8. Annen metode	1 ☐ 1	2 ☐ 93	587
ØNSKER IKKE SVARE	1 ☐ 5		588

HOLDNING TIL BARN

Så har vi noen spørsmål om holdning til barn.

- *41. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som menn ofte oppgir som grunner til å ønske seg barn eller flere barn.

VIS KORT 2

Hvilken av disse grunnene tror du er viktigst? Og nest viktigst?

N=1543

	VIKTIGST	NEST VIKTIGST
A. BARN GJØR AT EN IKKE SÅ LETT BLIR ENSOM PÅ SINE GAMLE DAGER.	589 1 6	590 1 6
B. BARN GIR ANSVARSFØLELSE OG VIRKER UTVIKLENDE PÅ EN SELV.	2 28	2 18
C. DET ER FINT Å SE BARN VOKSE OG UTVIKLE SEG.	3 22	3 25
D. DET ER EN TILFREDSSTILLELSE AT SLEKTEN FORTSETTER VIDERE	4 13	4 18
E. Å HA BARN GIR EN EGEN FØLELSE AV GLEDE.	5 31	5 30
Uoppgitt	1	2

- *42. På dette kortet er det satt opp noen utsagn som menn ofte oppgir som grunner til ikke å ønske seg barn eller flere barn.

VIS KORT 3

Hvilken av disse grunnene tror du er viktigst? Og nest viktigst?

N=1543

	VIKTIGST	NEST VIKTIGST
A. DET ER DYRT MED BARN ETTER HVERT SOM DE VOKSER TIL.	591 1 23	592 1 16
B. BARN HINDRER HANDLEFRIHETEN TIL EN MANN.	2 20	2 15
C. NATTEVÅK OG BARNESTELL ER SLITSOMT FOR EN MANN.	3 8	3 12
D. TIDEN STREKKER IKKE TIL.	4 18	4 20
E. DET Å OPPDRA BARN MEDFØRER BEKYMNINGER OG PROBLEMER.	5 24	5 28
Uoppgitt	7	10

43. Det har også blitt sagt at kvinner ikke ønsker å få flere barn fordi mennene er uvillige til å ta sin del av barnestellet og husarbeidet. Tror du dette har stor betydning, en viss betydning eller ingen betydning?

N=1543 593

1	19	STOR BETYDNING
2	59	EN VISS BETYDNING
3	19	INGEN BETYDNING
4	3	VET IKKE

*44. Hva synes du er det ideelle antall barn for en familie i Norge?

N=1543

594-595 ☐ ANTALL

0 barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn
1	1	56	5	4
2	1	36	5	2
3	1		Uoppgitt	

*45. MERK AV FRA SPM. 32, 30, 35 ELLER 37

N=1543

596

1	☐ 2	IO HAR IKKE HATT SAMLEIE (SPM. 32) ELLER ØNSKER IKKE SVARE PÅ DETTE.	→ 46
2	☐ 6	IO'S EKTEFELLE/SAMBOER ER GRAVID (SPM. 30)	→ 46
3	☐ 13	IO ELLER IO'S PARTNER ER STERILISERT (SPM. 35)	→ 50
4	☐ 75	IO TROR HAN KAN FÅ BARN (SVART JA ELLER VET IKKE PÅ SPM. 37)	→ 46
5	☐ 4	IO TROR IKKE HAN KAN FÅ BARN (SVART NEI PÅ SPM. 37)	→ 50

*46. Regner du med å få (flere) barn?

N=1275

597

1	☐ 43	JA	→ 48
2	☐ 44	NEI	→ 47
3	☐ 12	VET IKKE	→ 50
	☐ 1	Uoppgitt	

N=215

Viktigste grunn

*47. Kan du si noe om hvorfor du ikke regner med å få (flere) barn?
Du kan nevne flere grunner.

1 N=565

8	598	☐ 13	1. MIN EKTEFELLE/SAMBOER ER FOR GAMMEL	
16	599	☐ 34	2. JEG ER FOR GAMMEL	
2	600	☐ 5	3. EKTEFELLE/SAMBOER HAR HELSEPROBLEMER	
1	601	☐ 1	4. JEG HAR HELSEPROBLEMER	
3	602	☐ 3	5. TIDLIGERE SVANGERSKAP/FØDSLER FOR VANSKELIGE	
3	603	☐ 3	6. EKTEFELLE/SAMBOER ØNSKER Å ARBEIDE UTENFOR HJEMMET	
7	604	☐ 10	7. ØKONOMISKE FORHOLD	
-	605	☐ 1	8. DÅRLIGE BOFORHOLD	
1	606	☐ 1	9. FOR STORE FORPLIKTELSE I HJEMMET	
1	607	☐ 2	10. MANGLER MULIGHET FOR BARNEPASS	
1	608	☐ 1	11. EKTEFELLE/SAMBOER ØNSKER Å TA MER UTDANNING	→ 50
2	609	☐ 5	12. EKTEFELLE/SAMBOER VIL IKKE HA (FLERE) BARN	
27	610	☐ 51	13. ER FORNØYD MED DET ANTALLET JEG HAR	
5	611	☐ 11	14. JEG HAR IKKE DET NØDVENDIGE OVERSKUDD TIL Å TA MEG AV (FLERE) BARN	
6	612	☐ 3	15. ANNET (SPESIFISER):	
		☐ 4	Mangler partner	
		☐ 3	Vil prioritere egne behov	
		☐ 1	Verdens-/samfunnsproblemer	
18		☐ 2	DERSONN FLERE GRUNNER:	
		☐ 2	Uoppgitt	

47B. Hva vil du si er den viktigste grunnen?

NOTER NR. PÅ SVARALTERNATIVET

613-614

☐ SVARALTERNATIV NR.

*48. Hvor mange barn regner du med å få alt i alt?

615-616 ☐ ☐ ANTALL

617 ☐ 1 VET IKKE

*49. Når omtrent vil du helst ha ditt første/neste barn?

N=548

618

1	☐ 11	INNEN 1 ÅR
2	☐ 35	1-2 ÅR
3	☐ 29	3-4 ÅR
4	☐ 6	5 ÅR ELLER MER
5	☐ 16	IKKE LAGT SLIKE PLANER
3 Uoppgitt		

GENERELLE HOLDNINGER OG VERDIER

Så har vi noen spørsmål om mer allmenne holdninger og verdier.

50. Hvor mange ganger omtrent har du i løpet av de siste 12 månedene gått i kirken eller på religiøse møter? Regn ikke med barndåp, bryllup, begravelse o.l.

N=1543

619

1	☐ 72	0
2	☐ 14	1-2
3	☐ 6	3-5
4	☐ 1	6-9
5	☐ 2	10-19
6	☐ 1	20-39
7	☐ 2	40-59
8	☐ 2	60 ELLER FLERE

51. Hvilket av disse fire utsagnene er du mest enig i?

VIS KORT 4

A. SAMBOERFORHOLD KAN ALDRI AKSEPTERES.

B. SAMBOERFORHOLD ER LIKE AKSEPTABELT SOM EKTESKAP DERSOM DET IKKE ER BARN I SAMLIVET.

C. SAMBOERFORHOLD ER LIKE AKSEPTABELT SOM EKTESKAP OGSÅ DERSOM DET ER BARN I SAMLIVET.

D. SAMBOERFORHOLD ER ALLTID Å FORETREKKE FREMFOR EKTESKAP.

N=1543

620

1	☐ 9	MEST ENIG I A
2	☐ 34	MEST ENIG I B
3	☐ 53	MEST ENIG I C
4	☐ 2	MEST ENIG I D
5	☐ 1	VET IKKE

- *52. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med ditt familieliv for tiden? Vis hvor du vil plassere deg på denne skalaen.

N=1543

VIS KORT 5

	SVÆRT UTILFREDS										SVÆRT TILFREDS	VET IKKE	UOPP- GITT
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11	
621-622	1	1	2	2	6	6	11	22	16	32		1	1

- *53. Jeg vil nå lese noen utsagn eller meninger om kvinnens rolle i familien og i samfunnet ellers. For hvert utsagn vil jeg be deg si om du er enig eller uenig:

VIS KORT 6

N=1543

	ENIG	UENIG	INGEN MENING	UOPP- GITT
a. Selv om en kvinne er yrkesaktiv, bør hun ha hovedansvaret for det praktiske arbeidet med hjem og barn	1 31	2 67	3 2	623
b. Jenter bør velge utdanning uten hensyn til at de som oftest blir mødre og husmødre.	1 85	2 14	3 1	624
c. Kvinner som har barn under skolealder, bør selv ta seg av sine barn og ikke være yrkesaktive.	1 41	2 55	3 3	625
d. Fordi kvinner i dag stiller svakere enn menn på arbeidsmarkedet, bør kvinner gis fortrinnsrett ved ansettelse dersom søkerne ellers er likt kvalifisert.	1 27	2 69	3 3	626

- *54. Det er fortsatt diskusjon om adgang til abort. På dette kortet har vi samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i debatten. Hvilken av uttalelsene på kortet stemmer best med din egen mening?

VIS KORT 7

N=1543

627	
1	2 ABORT BØR ALDRI TILLATES
2	18 ABORT BØR TILLATES BARE HVIS KVINNENS LIV ELLER HELSE ER I FARE.
3	24 ABORT BØR OGSÅ TILLATES HVIS KVINNEN PÅ GRUNN AV PERSONLIGE FORHOLD HAR MEGET VANSKELIG FOR Å TA SEG AV ET BARN.
4	54 SELVBESTEMT ABORT. DEN ENKELTE KVINNE MÅ SELV FÅ BESTEMME OM HUN VIL FØDE SITT BARN.
5	1 INGEN MENING.
6	1 ØNSKER IKKE SVARE.

- *55. Det snakkes en del om hvilke mål landet bør ha framover. På dette kortet har vi noen av de mål en del mennesker vil sette høyt. Hvilket bedømmer du som viktigst? Og som nest viktigst?

VIS KORT 8

N=1543

		VIKTIGST	NEST
		628	629
A. Å OPPRETTHOLDE LOV OG ORDEN I SAMFUNNET.	1	52	1 24
B. Å GI FOLK MER Å SI I VIKTIGE POLITISKE AVGJØRELSER.	2	19	2 21
C. Å BEKJEMPE DE STIGENDE PRISENE.	3	10	3 21
D. Å BESKYTTE YTRINGSFRIHETEN.	4	18	4 30
E. VET IKKE	5	1	5 2
<u>Uoppgitt</u>		<u>1</u>	<u>1</u>

OPPVEKSTFAMILIE

Til slutt et par spørsmål om din egen oppvekstfamilie.

N=1543

		Prosent
*56. Hvor mange søsken har du hatt?	1 søsken	24
630-631	2 "	28
ANTALL	3 "	18
632	4 "	10
1 7 HAR IKKE HATT SØSKEN	5 "	6
	6- "	7

- *57. Hva var din hovedforsørgers yrke under mesteparten av din oppvekst?

YRKE: _____

633-635 636

YRKESKODE

Tidligere utkommet på emneområdet
Previously issued on the subject

Fruktbarhetsundersøkelse 1977 NOS B 197

Fruktbarhet blant norske kvinner SØS 49

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk sentralbyrå etter 1. januar 1990.

Emneinndelt oversikt

Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 January 1990.

Survey arranged by subject matter

<p>0. Generelle emner <i>General subject matters</i></p> <p>Statistisk årbok 1990 <i>Statistical Yearbook of Norway</i>. 1990-491s. (NOS B; 921) 80 kr
ISBN 82-537-2946-4</p> <p>1. Naturressurser og naturmiljø <i>Natural resources and environment</i></p> <p>10. Ressurs- og miljøregnskap <i>Resource and environment accounts</i></p> <p>Naturressurser og miljø 1989 Energi, fisk, skog, jordbruk, luft, ressursregnskap og analyser. 1990-136s. (RAPP; 90/1) 75 kr
ISBN 82-537-2918-9</p> <p>Natural Resources and the Environment 1989 Energy, Fish, Forests, Agriculture, Air Resource Accounts and Analyses. 1990-144s. (RAPP; 90/1A) 75 kr ISBN 82-537-2931-6</p> <p>12. Energi <i>Energy</i></p> <p>Energisubstitusjon i treforedlingssektoren/Torstein Bye og Tor Arnt Johansen. 1990-40s. (RAPP; 89/22) 60 kr
ISBN 82-537-2873-5</p> <p>19. Andre ressurs- og miljøemner <i>Other subject matters related to resources and environment</i></p> <p>SIMJAR 2 Simuleringsmodell for nitrogen-avrenning i jordbruket Dokumentasjon/Henning Høie, Bård Lian og Jon Åge Vestøl. 1990-105s. (RAPP; 90/19) 75 kr
ISBN 82-537-2992-8</p> <p>Utbyggingsregnskap Dokumentasjon av metode og resultater fra prøveregnskap 1986 og 1987/Øystein Engebretsen. 1989-58s. (RAPP; 89/6) 70 kr ISBN 82-537-2724-0</p> | <p>2. Sosiodemografiske emner <i>Sociodemographic subject matters</i></p> <p>20. Generelle sosiodemografiske emner <i>General sociodemographic subject matters</i></p> <p>Kvinner og menn i Norge. 1990-60s. (RAPP; 90/21) 70 kr ISBN 82-537-2999-5</p> <p>21. Befolkning <i>Population</i></p> <p><i>Befolkningsstatistikk 1989 Hefte III Oversikt Population Statistics Volume III Survey</i>. 1990-138s. (NOS B; 875) 55 kr
ISBN 82-537-2855-7</p> <p>Befolkningsstatistikk 1990 Hefte I Endringstal for kommunar 1988-1990 <i>Population Statistics 1990 Volume I Population Changes in Municipalities</i>. 1990-57s. (NOS B; 904) 45 kr
ISBN 82-537-2920-0</p> <p>Befolkningsstatistikk 1990 Hefte II Folke-mengd 1. januar <i>Population Statistics Volume II Population 1 January</i>. 1990-148s. (NOS B; 930) 55 kr ISBN 82-537-2965-0</p> <p>Befolkningsstatistikk 1990 Hefte III Oversikt <i>Population Statistics Volume III Survey</i>. 1990-136s. (NOS B; 950) 70 kr
ISBN 82-537-3003-9</p> <p>Flytting og arbeidsmarked i fylkene 1972-1986/Lasse Sigbjørn Stambøl. 1990-111s. (RAPP; 90/10) 75 kr
ISBN 82-537-2935-9</p> <p>International Migration to Norway, 1988 Report for the Continuous Reporting System of Migration of OECD (SOPEMI) <i>Internasjonal flytting til Norge En rapport til OECDs Continuous Reporting System of Migration (SOPEMI)/Lars Østby</i>. 1990-66s. (RAPP; 90/8) 70 kr ISBN 82-537-2928-6</p> |
|---|---|

International Migration to Norway 1989
Report for Sopemi (OECD) *Internasjonal
flytting til Norge. 1990-82s.* (RAPP; 90/24)
80 kr ISBN 82-537-3020-9

Regionale arbeidsmarkeds- og
befolkningsframskrivninger/Tor Skoglund,
Lasse S. Stambøl og Knut Ø. Sørensen.
1990-72s. (RAPP; 90/15) 70 kr
ISBN 82-537-2981-2

Who has a Third Child in Contemporary
Norway? A Register-Based Examination of
Socio-demographic Determinants/Øystein
Kravdal. 1990-100s. (RAPP; 90/6) 75 kr
ISBN 82-537-2919-7

**22. Helseforhold og helsetjeneste *Health
conditions and health services***

Dødsårsaker 1988 Hovedtabeller *Causes of
Death Main Tables.* 1990-172s.
(NOS B; 887) 65 kr ISBN 82-537-2878-6

Dødsårsaker 1989 *Causes of Death.*
1990-175s. (NOS B; 955) 80 kr
ISBN 82-537-3012-8

Helseinstitusjoner 1988 *Health Institutions.*
1990-97s. (NOS B; 877) 45 kr
ISBN 82-537-2858-1

Helseinstitusjoner 1989 *Health Institutions.*
1990-98s. (NOS B; 949) 60 kr
ISBN 82-537-3002-0

Helsetilstanden i Norge Status og
utviklingstrekk. 1990-95s. (RAPP; 90/7)
70 kr ISBN 82-537-2924-3

Helsestatistikk 1988 *Health Statistics.*
1990-109s. (NOS B; 918) 55 kr
ISBN 82-537-2940-5

Klassifikasjon av sykdommer, skader og
dødsårsaker Norsk utgave av *International
Classification of Diseases, Ninth Revision
(ICD-9).* Revidert 1990. 1990-310s.
(SNS; 6) 100 kr ISBN 82-537-2966-9

Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for
1988. 1990-83s. (RAPP; 89/21) 70 kr
ISBN 82-537-2870-0

Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for
1989. 1990-81s. (RAPP; 90/18) 70 kr
ISBN 82-537-2990-1

Utsyn over helsetjenesten Endringer i
ressursbruk og aktivitet/Anders Barstad og
Arne S. Andersen. 1990-113s. (RAPP; 90/5)
75 kr ISBN 82-537-2914-6

**23. Utdanning og skolevesen *Education and
educational institutions***

Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. septem-
ber 1989 *Educational Statistics Primary
and Lower Secondary Schools.* 1990-90s.
(NOS B; 909) 45 kr ISBN 82-537-2927-8

Utdanningsstatistikk Universiteter og høg-
skoler 1. oktober 1988 *Educational Statistics
Universities and Colleges.* 1990-150s.
(NOS B; 939) 55 kr ISBN 82-537-2980-4

Utdanningsstatistikk Videregående skoler 1.
oktober 1988 *Educational Statistics Upper
Secondary Schools.* 1990-125s.
(NOS B; 912) 55 kr ISBN 82-537-2933-2

**25. Sosiale forhold og sosialvesen *Social
conditions and social services***

Barnehager og fritidshjem 1989
Kindergartens and Leisure Time Centres.
1990-65s. (NOS B; 937) 45 kr
ISBN 82-537-2977-4

Institusjoner for eldre 1989. Vedlegg om
institusjoner for barn og ungdom og
institusjoner for rusmiddelbrukere/
Espen Sjøbye. 1990-92 s. (RAPP; 90/22)
70 kr ISBN 82-537-3004-7

Sosialstatistikk 1988 *Social Statistics.*
1990-126s. (NOS B; 900) 55 kr
ISBN 82-537-2917-0

Sosialstatistikk 1989 *Social Statistics.*
1991-127s. (NOS B; 956) 70 kr
ISBN 82-537-3022-5

Trygdestatistikk Uføre 1987 *National
Insurance Disabled.* 1990-169s.
(NOS B; 932) 60 kr ISBN 82-537-2968-5

**26. Rettsforhold og rettsvesen *The law and
legal institutions***

Kriminalstatistikk 1987 *Criminal Statistics*
1989-128s. (NOS B; 864) 55 kr
ISBN 82-537-2834-4

Kriminalstatistikk 1989 *Criminal Statistics*
1990-151s. (NOS B; 943) 55 kr
ISBN 82-537-2994-4

Kriminalstatistikk Forbrytelser etterforsket
Reaksjoner Fengslinger 1988 *Criminal
Statistics Crimes Investigated Sanctions
Imprisonments*. 1990-129s. (NOS B; 886)
55 kr ISBN 82-537-2877-8

Sivilrettsstatistikk 1988 *Civil Judicial
Statistics*. 1990-46s. (NOS B; 881) 35 kr
ISBN 82-537-2866-2

3. Sosioøkonomiske emner *Socioeconomic subject matters*

32. Arbeidskraft *Labour*

Arbeidsmarkedstatistikk 1989 *Labour
Market Statistics*. 1990-188s. (NOS B; 926)
60 kr ISBN 82-537-2951-0

Arbeidstilbudet i MODAG En analyse av
utviklingen i yrkesdeltakingen for ulike
sosiodemografiske grupper/Kjersti-Gro
Lindquist, Liv Sannes og Nils Martin Stølen.
1990-178s. (RAPP; 90/4) 85 kr
ISBN 82-537-2911-1

33. Lønn *Wages and salaries*

Indirekte personalkostnader i enkelte
tjenesteytende næringer 1988 *Indirect
Labour Cost in Some Service Industries*.
1990-43s. (NOS B; 922) 35 kr
ISBN 82-537-2947-2

Lønnsstatistikk 1989 *Wage Statistics*.
1990-106s. (NOS B; 931) 55 kr
ISBN 82-537-2967-7

Lønnsstatistikk for ansatte i bankvirksomhet
1. september 1989 *Wage Statistics for Bank
Employees*. 1990-46s. (NOS B; 888) 35 kr
ISBN 82-537-2881-6

Lønnsstatistikk for ansatte i forretningsmessig
tjenesteyting og i interesseorganisasjoner 1.
september 1989 *Wage Statistics for
Employees in Business Services and in
Business, Professional and Labour
Associations*. 1990-79s. (NOS B; 889) 45 kr
ISBN 82-537-2882-4

Lønnsstatistikk for ansatte i
forsikringsvirksomhet 1. september 1989
*Wage Statistics for Employees in Insurance
Activity*. 1990-50s. (NOS B; 894) 35 kr
ISBN 82-537-2904-9

Lønnsstatistikk for ansatte i helsevesen og
sosial omsorg 1. oktober 1989 *Wage
Statistics of Employees in Health Services and
Social Welfare*. 1990-115s.
(NOS B; 938) 55 kr ISBN 82-537-2978-2

Lønnsstatistikk for ansatte i hotell- og
restaurantdrift oktober 1989 *Wage Statistics
for Employees in Hotels and Restaurants*.
1990-49s. (NOS B; 911) 45 kr
ISBN 82-537-2930-8

Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1.
oktober 1988 *Wage Statistics for Employees
in Publicly Maintained Schools*. 1989-50s.
(NOS B; 846) 35 kr ISBN 82-537-2801-8

Lønnsstatistikk for ansatte i skoleverket 1.
oktober 1989 *Wage Statistics for Employees
in Publicly Maintained Schools*. 1990-47s.
(NOS B; 923) 45 kr ISBN 82-537-2948-0

Lønnsstatistikk for ansatte i varehandel 1.
september 1989 *Wage Statistics for
Employees in Wholesale and Retail Trade*.
1990-135s. (NOS B; 907) 55 kr
ISBN 82-537-2923-5

Lønnsstatistikk for arbeidere i bergverksdrift
og industri 3. kvartal 1989 *Wage Statistics
for Workers in Mining and Manufacturing*.
1990-44s. (NOS B; 903) 35 kr
ISBN 82-537-2916-2

Lønnsstatistikk for kommunale arbeidstakere
pr. 1. oktober 1989 *Wage Statistics for Local
Government Employees*. 1990-84s.
(NOS B; 935) 45 kr ISBN 82-537-2973-1

Lønnsstatistikk for statens embets- og
tjenestemenn 1. oktober 1989 *Wage Statistics
for Central Government Employees*. 1990-90s.
(NOS B; 913) 45 kr ISBN 82-537-2934-0

34. Personlig inntekt og formue *Personal income and property*

Individ, arbeid og inntekt En
fordelingsanalyse *Individuals, Jobs and
Earnings A Study of Distribution*.
1989-198s. (SØS; 72) 85 kr
ISBN 82-537-2850-6

Inntekts- og formuesstatistikk 1986 *Income
and Property Statistics*. 1990-204s.
(NOS B; 867) 65 kr ISBN 82-537-2837-9

Inntekts- og formuesstatistikk 1987 *Income
and Property Statistics*. 1990-203s.
(NOS B; 885) 65 kr ISBN 82-537-2871-9

- Inntekts- og formuestatistikk 1988 *Income and Property Statistics* 1990-202s. (NOS B; 948) 65 kr ISBN 82-537-3001-2
- Skattestatistikk 1988 Oversikt over skattelikningen *Tax Statistics Survey of Tax Assessment*. 1990-105s. (NOS B; 940) 60 kr ISBN 82-537-2986-3
- 35. Personlig forbruk *Personal consumption***
- Forbruksundersøkelse 1986-1988 *Survey of Consumer Expenditure*. 1990-172s. (NOS B; 919) 60 kr ISBN 82-537-2941-3
- 36. Boliger og boforhold *Housing and housing conditions***
- Boforholdsundersøkelsen 1988 *Survey of Housing Conditions*. 1990-207s. (NOS B; 892) 80 kr ISBN 82-537-3019-5
- 4. Næringsøkonomiske emner *Industrial subject matters***
- 40. Generelle næringsøkonomiske emner *General industrial subject matters***
- Produktivitetsutviklingen i meieri-sektoren/Ann-Lisbet Brathaug og Anders Harildstad. 1990-75s. (RAPP; 90/12) 70 kr ISBN 82-537-2969-3.
- Regnskapsstatistikk 1987 Industri og varehandel *Statistics of Accounts Manufacturing, Wholesale and Retail Trade*. 1990-148s. (NOS B; 873) 60 kr ISBN 82-537-2851-4
- Regnskapsstatistikk 1988 Industri og varehandel *Statistics of Accounts Manufacturing, Wholesale and Retail Trade*. 1990-146s. (NOS B; 924) 60 kr ISBN 82-537-2949-9
- 41. Jordbruk, skogbruk, jakt, fiske og fangst *Agriculture, forestry, hunting, fishing, sealing and whaling***
- Fiske og oppdrett av laks mv. 1988 *Fishing and Rearing of Salmon etc.* 1990-110s. (NOS B; 906) 55 kr ISBN 82-537-2922-7
- Jaktstatistikk 1989 *Hunting Statistics*. 1990-58s. (NOS B; 936) 45 kr ISBN 82-537-2976-6
- Jordbruksstatistikk 1988 *Agricultural Statistics*. 1990-153s. (NOS B; 884) 55 kr ISBN 82-537-2869-7
- Jordbruksstatistikk 1989 *Agricultural Statistics*. 1990-143s. (NOS B; 954) 70 kr ISBN 82-537-3009-8
- Skogavvirkning til salg og industriell produksjon 1988/89 *Roundwood Cut for Sale and Industrial Production*. 1990-56s. (NOS B; 915) 45 kr ISBN 82-537-2937-5
- Skogstatistikk 1988 *Forestry Statistics*. 1990-119s. (NOS B; 898) 55 kr ISBN 82-537-2907-3
- Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1984-1987. 1990-38s. (RAPP; 90/11) 60 kr ISBN 82-537-2944-8
- Veterinærstatistikk 1988 *Veterinary Statistics*. 1990-84s. (NOS B; 880) 45 kr ISBN 82-537-2865-4
- 42. Oljeutvinning, bergverk, industri og kraftforsyning *Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply***
- Elektrisitetsstatistikk 1988 *Electricity Statistics* 1990-93s. (NOS B; 908) 45 kr ISBN 82-537-2925-1
- Energistatistikk 1989 *Energy Statistics*. 1990-93s. (NOS B; 944) 55 kr ISBN 82-537-2995-2
- Industristatistikk 1987 Hefte II Varettall *Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures*. 1990-186s. (NOS B; 876) 60 kr ISBN 82-537-2856-5
- Industristatistikk 1988 Hefte I Næringstall *Manufacturing Statistics Volume I Industrial Figures*. 1990-160s. (NOS B; 914) 60 kr ISBN 82-537-2936-7
- Industristatistikk 1988 Hefte II Varettall *Manufacturing Statistics Volume II Commodity Figures*. 1990-172s. (NOS B; 941) 60 kr ISBN 82-537-2987-1
- Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1989 Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity Statistics and Analysis*. 1990-76s. (NOS B; 891) 50 kr ISBN 82-537-2889-1
- Olje- og gassvirksomhet 1. og 2. kvartal 1990 Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity Statistics and Analysis*. 1990-145s. (NOS B; 928) 60kr ISBN 82-537-2962-6

- Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1990
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity Statistics and Analysis*. 1990-68s.
(NOS B; 942) 50 kr ISBN 82-537-2989-8
- 43. Bygge- og anleggsvirksomhet *Building and construction***
- Byggearealstatistikk 1989 *Building Statistics*.
1990-74s. (NOS B; 902) 45 kr
ISBN 82-537-2915-4
- Byggearealstatistikk 4. kvartal 1989.
1990-55s. (NOS B; 893) 50 kr
ISBN 82-537-2891-3
- Byggearealstatistikk 1. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 917) 50 kr
ISBN 82-537-2939-1
- Byggearealstatistikk 2. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 933) 50 kr
ISBN 82-537-2971-5
- Byggearealstatistikk 3. kvartal 1990.
1990-55s. (NOS B; 946) 50 kr
ISBN 82-537-2998-7
- Byggearealstatistikk 4. kvartal 1990.
1991-55s. (NOS B; 960) 50 kr
ISBN 82-537-3043-8
- 44. Utenrikshandel *External trade***
- Commodity List Edition in English of
Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1990 *Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 1990 and External Trade 1990 Volume I*. 1990-135s. (NOS B; 883)
ISBN 82-537-2868-9
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen
1990 Tillegg til Månedstatistikk over
utenrikshandelen 1990 og Utenrikshandel
1990 Hefte I. 1990-177s. (NOS B; 882)
ISBN 82-537-2867-0
- Utenrikshandel 1988 Hefte II *External Trade Volume II*. 1990-377s. (NOS B; 872)
95 kr ISBN 82-537-2849-2
- Utenrikshandel 1989 *External Trade*. 1990-
357s. (NOS B; 916) 95 kr
ISBN 82-537-2938-3
- 45. Varehandel *Internal trade***
- Varehandelsstatistikk 1988 *Wholesale and Retail Trade Statistics*. 1990-79s.
(NOS B; 925) 45 kr ISBN 82-537-2950-2
- 46. Samferdsel og reiseliv *Transport, communication and tourism***
- Reiselivsstatistikk 1988 *Statistics on Travel*.
1990-127s. (NOS B; 866) 55 kr
ISBN 82-537-2836-0
- Samferdselsstatistikk 1988 *Transport and Communication Statistics*. 1990-192s.
(NOS B; 879) 60 kr ISBN 82-537-2861-1
- Samferdselsstatistikk 1989 *Transport and Communication Statistics*. 1990-192s.
(NOS B; 945) 60 kr ISBN 82-537-2996-0
- Sjøfart 1989 *Maritime Statistics*. 1990-121s.
(NOS B; 927) 55 kr ISBN 82-537-2952-9
- Veitrafikkulykker 1989 *Road Traffic Accidents*. 1990-109s. (NOS B; 929) 55 kr
ISBN 82-537-2964-2
- 47. Tjenesteyting *Services***
- Arkitektvirksomhet og byggeteknisk
konsulentvirksomhet 1988 *Architectural and other Technical Services Connected with Construction*. 1990-46s. (NOS B; 895)
35 kr ISBN 82-537-2905-7
- Bilverkstader mv. 1988 Reparasjon av
kjørety, husholdningsapparat og varer for
personleg bruk *Car Repair Shops etc. Repair of Vehicles, Household Apparates and Commodities for Personal Use*. 1990-43s.
(NOS B; 899) 35 kr ISBN 82-537-2908-1
- Tjenesteyting 1988 Eiendomsdrift ellers,
forretningsmessig tjenesteyting, utleie av
maskiner og utstyr, renovasjon og reingjøring,
vaskeri- og renserivirksomhet *Services 1988 Other Real Services, Business Services, Machinery and Equipment Rental and Leasing, Sanitary and Similar Services, Laundries, Laundry Services and Cleaning and Dyeing Plants*. 1990-77s. (NOS B; 896)
45 kr ISBN 82-537-2903-0
- 5. Samfunnsøkonomiske emner *General economic subject matters***
- 50. Nasjonalregnskap og andre generelle
samfunnsøkonomiske emner *National accounts and other general economic subject matters***
- Fylkesfordelt nasjonalregnskapsstatistikk 1986
National Accounts Statistics by County.
1990-255s. (NOS B; 920) 70 kr
ISBN 82-537-2945-6

- Informasjon om nasjonalregnskapet
Dokumentasjonsnotater, publikasjoner og
andre viktige referanser/Erling Joar Fløttum.
1990-41s. (RAPP; 90/9) 60 kr
ISBN 82-537-2932-4
- Nasjonalregnskapsstatistikk 1987 *National
Accounts Statistics*. 1990-412s.
(NOS B; 878) 150 kr ISBN 82-537-2860-3
- Nasjonalregnskapsstatistikk 1988 *National
Accounts Statistics*. 1990-394s.
(NOS B; 934) 150 kr ISBN 82-537-2972-3
- Økonomisk forskning og debatt. Utvalgte
artikler 1942-1989 av Odd Aukrust. 1990-
383s. (SØS; 75) 125 kr ISBN 82-537-2984-7
- 51. Offentlig forvaltning *Public administration***
- Aktuelle skattetall 1990 *Current Tax Data*.
1990-46s. (RAPP; 90/17) 60 kr
ISBN 82-537-2985-5
- Skatter og overføringer til private Historisk
oversikt over satser mv. Årene 1975-1990.
1990-67s. (RAPP; 90/13) 50 kr
ISBN 82-537-2970-7
- Struktur tall for kommunenes økonomi 1988
Structural Data from the Municipal Accounts.
1990-162s. (NOS B; 890) 60 kr
ISBN 82-537-2883-2
- Struktur tall for kommunenes økonomi 1989
Structural Data from the Municipal Accounts.
1990-163s. (NOS B; 947) 60 kr
ISBN 82-537-3000-4
- 52. Finansinstitusjoner, penger og kreditt
*Financial institutions, money and credit***
- Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld
overfor utlandet 1987 og 1988 *Credit
Market Statistics Foreign Assets and
Liabilities*. 1990-94s. (NOS B; 905) 45 kr
ISBN 82-537-2921-9
- Kredittmarkedstatistikk Lån, obligasjoner,
aksjer mv. 1988 *Credit Market Statistics
Loans, Bonds, Shares etc.* 1990-100s.
(NOS B; 897) 45 kr ISBN 82-537-2906-5
- 59. Andre samfunnsøkonomiske emner *Other
general economic subject matters***
- Etterspørselen etter varige konsumgoder/Knut
A. Magnussen. 1990-78s. (RAPP; 90/16)
70 kr ISBN 82-537-2983-9
- Husholdningens konsum av ikke-varige
konsumgoder. 1990-102s. (RAPP; 90/14)
75 kr ISBN 82-537-2979-0
- Importmodellen i MODAG og KVARTS/
Ingvild Svendsen. 1990-54s. (RAPP; 90/20)
70 kr ISBN 82-537-2997-9
- MODIS V En modell for makroøkonomiske
analyser/Yngvar Dyvi, Herbert Kristoffersen
og Nils Øyvind Mæhle 1990-218s.
(RAPP; 91/2) 125 kr ISBN 82-537-3021-7
- Nasjonale og regionale virkninger av ulike
utviklingslinjer i norsk jordbruk/
Ådne Cappelen, Stein Inge Hove og Tor
Skoglund. 1990-88s. (RAPP 90/3) 45 kr
ISBN 82-537-2890-5
- Region-2 En modell for regionaløkonomisk
analyse/Knut Ø. Sørensen og Jøran Toresen.
1990-76s. (RAPP; 90/2) 70 kr
ISBN 82-537-2880-8
- Struktur og egenskaper ved en MSG-modell
med Armingtonrelasjoner/Erling Holmøy og
Tor Jakob Klette. 1990-99s. (RAPP; 89/23)
70 kr ISBN 82-537-2872-7
- Vitskapsfilosofi og økonomisk teori
*Philosophy of Science and Economic
Theory*/Kjell Arne Brekke og Asbjørn
Torvanger. 1990-315s. (SØS; 73) 115 kr
ISBN 82-537-2857-3
- 6. Samfunnsorganisatoriske emner
*Subject matters related to social
organisation***
- 62. Politiske emner *Politics***
- Endring og kontinuitet Stortingsvalget 1989.
1990-172s. (SØS; 74) 100 kr
ISBN 82-537-2963-4

Holdninger til norsk utviklingshjelp og kunnskaper om de forente nasjoner 1990
Attitudes to Norwegian development assistance and knowledge of the United Nations 1990-131s. (RAPP; 90/23) 90 kr
ISBN 82-537-3010-1

Stortingsvalget 1989 *Storting Election*.
1990-154s. (NOS B; 910) 55 kr
ISBN 82-537-2929-4

69. Andre samfunnsorganisatoriske emner
Other subject matters related to social organisation

Statistisk sentralbyrå Hovedtrekk i arbeidsprogrammet for 1989. 1989-53s.
(RAPP; 89/5) 60 kr ISBN 82-537-2720-8

Utkommet i serien Standarder for norsk statistikk (SNS)
Issued in the series Standards for Norwegian Statistics (SNS)

Nr. 1 Kontoplanen i nasjonalregnskapet. Ajourført mai 1989 <i>Accounting System of the National Accounts. Updated May 1989.</i> 1989-95s. 45 kr ISBN 82-537-2792-5	<p>Nr. 6 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker Norsk utgave av <i>International Classification of Diseases, Ninth Revision (ICD-9).</i>
Systematisk del. Revidert 1990. 1990-310s. 100 kr ISBN 82-537-2966-9
Stikkordregister 1986-153s. 35 kr ISBN 82-537-2350-4</p>
" 2 Standard for næringsgruppering <i>Standard Industrial Classification.</i> 1983-49s. 35 kr ISBN 82-537-1891-8	" 7 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk Revidert 1989 <i>Norwegian Standard Classification of Education Revised 1989.</i> 1989-161s. 60 kr ISBN 82-537-2793-3
" 3 Standard for handelsområder Etter kommuneinndelingen pr. 1. januar 1989. 1989-39s. 35 kr ISBN 82-537-2806-9	" 9 Internasjonal standard for varegruppering i statistikken over utenrikshandelen (SITC-Rev.3). 1989-96s. 55 kr ISBN 82-537-2741-0
" 4 Standard for kommuneklassifisering <i>Standard Classification of Municipalities.</i> 1985-46s. 20 kr ISBN 82-537-2212-5	
" 5 Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status <i>Standard Classification of Socioeconomic Status.</i> 1984-32s. 12 kr ISBN 82-537-2073-4	

Pris kr 80,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos H. Aschehoug & Co. og
Universitetsforlaget, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-3040-3
ISSN 0803-2947

9 788253 730400

